★ ★ ★

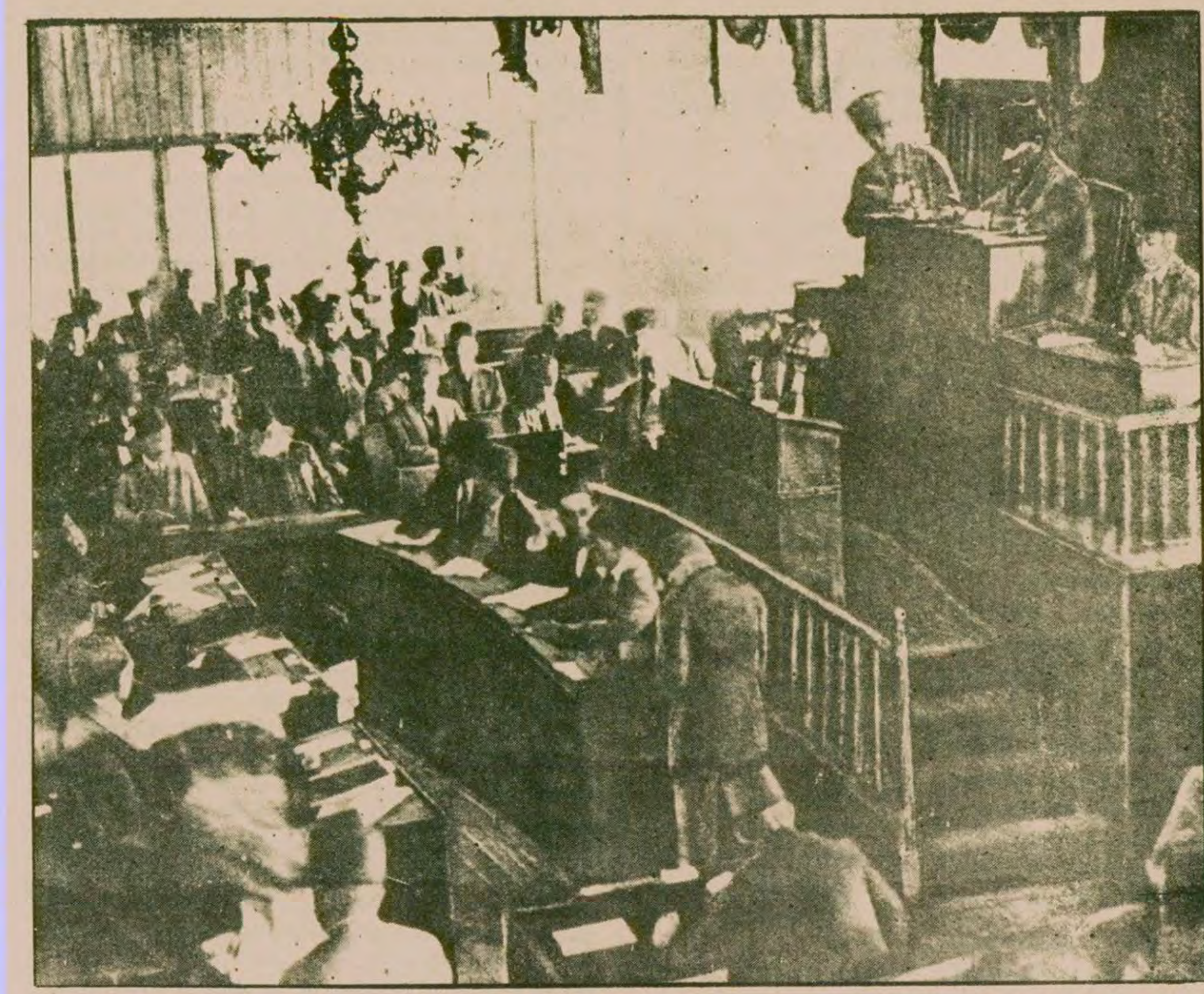
Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZARTESİ 29 EKİM 1979
500 KURUŞ

CUMHURİYET'İN 56. YILDÖNÜMÜNÜ KUTLUYORUZ

29 Ekim 1923 gecesi, saat 20.30. Ankara'daki eski Meclis binasını dolduran milletvekilleri hep bir ağızdan bağırıyorlardı: "Yaşasın Cumhuriyet"... "Yaşasın Cumhuriyet"... Gece yarısı bütün ülkede patlayan 101 pare top sesi Ankara'da Meclisdeki sevinci bütün ülkeye yayıyordu: Yukarıdaki fotoğrafta Milli Kurtuluş Savaşımızın karargahı birinci Meclisin mütevazi binasındaki bir toplantı görülüyor. Başkanlık makamında Mustafa Kemal Atatürk.

Perinçek: "Toprak ağalığı, şeyhlik, aşiret reisliği, tefecilik Cumhuriyetimize yakışmıyor"

Evren: Türkiye Cumhuriyeti 'hasta adam' değildir

- **Genelkurmay Başkanı, bölücü hareketlerin orduyu rahatsız ettiğini ve üzdüğünü söyledi**
- **Ecevit: "Ulusu ve ülkeyi bölmeye yönelenler düşünce özgürlüğüyle bağdaşmayan bağnazlıktan yararlanır"**

ANKARA (ÖZEL)

Cumhuriyetin ilanının 56. yıldönümü nedeniyle Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ve Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) Genel Başkanı Doğu Perinçek kutlama mesajları yayınladılar.

EVREN, "TÜRKİYE HASTA ADAM DEĞİLDİR"

Genelkurmay Başkanı Kenan Evren yayınladığı mesajda; içinde bulunduğumuz ekonomik ve politik durumdan faydalanmak isteyenlerin, emellerine ulaşmak için sarfettikleri gayretlerin, Türkiye'yi tanımayanların "hasta adam" olarak nitelendirmelerine neden olduğunu belirterek, bu durumun silahlı kuvvetleri rahatsız ettiğini ve üzdüğünü söyledi.

Evren, Türkiye'nin milletçe elele vererek, kısa sürede esenliğe çıkacağına ve hür dünyada layık olduğu yeri alacağına inandığını ifade etti.

Orgeneral Evren, mesajında ayrıca, "Türk Silahlı Kuvvetleri, Ata'sının 'demokrasi prensibinin en asri ve mantıki tatbikini temin eden hükümet şekli cumhuriyettir' diye buyurduğu ve ondan Türk Ulusunun en yakışır bir idare şekli olarak teslim aldığı Cumhuriyeti ve demokrasiyi her geçen yıl artan bir inançla koruyacak ve kollayacak, onun daha da güçlenmesi için bu güne kadar olduğu gibi her türlü gayretini sarfedecektir" dedi.

PERİNÇEK'İN MESAJI

Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla bir açıklama

(Devamı sa. 7, sü.3'de)

Mem-Der Genel Yönetim Kurulu: "Meclis toplanmalı, halkın sorunlarına el atmalıdır"

ANKARA (ÖZEL)

MEM-DER (Memurlar Derneği) Genel Yönetim Kurulu yaptığı açıklamada, halkı sandık başına giderek ara rejimcileri ve boykotçuları yenilgiye uğrattığını belirtti. Genel Yönetim kurulu meclislerin hemen toplanarak halkın sorunlarına el atmasını istedi.

Genel Yönetim Kurulunun açıklamasında şu taleplere yer verildi.

(Devamı sa.7, sü. 7'da)

Bayram için fırına baklava tepsisi götürüyordu

"Suçsuz insanları vurarak nereye varacaklar"

Oğlunun fırındaki baklava tepsisini getirmesini beklerken, vurulduğu haberini alan ana iki gözü yaşlı hastane kapılarına koştu. Yaralı Baki Kaya'nın başında sabahlayan anası "Bunlar suçsuz insanları vurarak nereye varacaklar, Baki'min suçu günahı ne?" diye dert yanıyordu. (Fotoğraflar: AYDINLIK)

Kahvehane baskınında yaralananların durumu ciddi

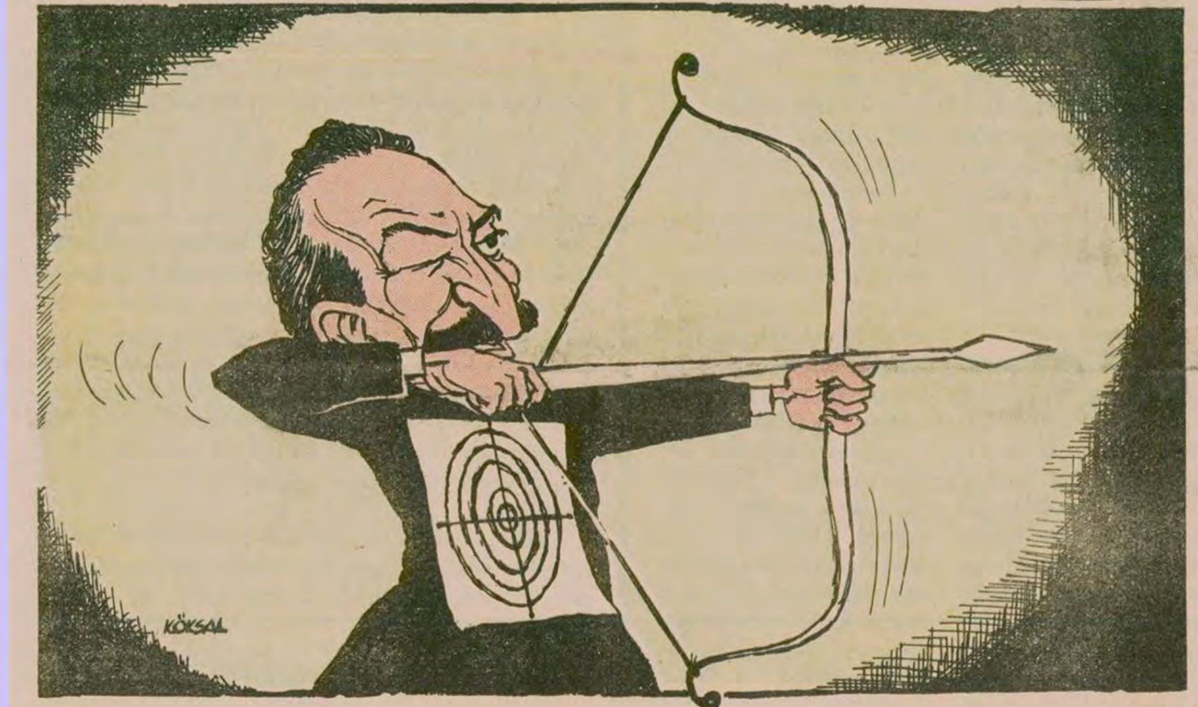
İSTANBUL(ÖZEL)

Bayrampaşa'da altı yurttaşın katledildiği kanlı kahvehane baskınında yaralanan işçilerin sağlık durumu ciddiyetini koruyor.

Olay sırasında ağır yaralanan Mustafa Atakan, Baki Kaya, Cemal Ercan, Lütfü Uçar ve Selahattin Dönmez adlı yurttaşlar kaldırıldıkları Çapa ve Cerrahpaşa Hastanelerinde ameliyata alındılar.

Saldırı sırasında yaralanarak Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alınan işçi Baki Kaya'nın dayısı Yusuf Çalışkan muhabirimize 'Baki'nin bu öldürme olayları ile hiç bir ilgisi yok, o tertemiz bir insandır. Anası fırına baklava tepsisini göndermiş kahvede onun pişmesini bekliyordu. Yine anne ve babaların gözleri yaşlı. Nereye varacak bu. Bunlar kardeşi kardeşe vurdurmak istiyorlar" dedi.

Önceki gün otomatik silahlı komandoların taradığı kahvede Ramazan Çabuk, Adem Esova, Nafiz Özcan, Sabahattin Uçar, Salih Yılmazer ve Ahmet Tatarbaşı adlı yurttaşlar can vermişti.

Ecevit'in konuşması tartışılıyor

Muhalefet Ecevit'i hizip başı gibi davranmakla suçladı

- **CHP Gençlik Kolları Başkanı Belovacıklı "Sorunlara yönelirken politik ilkeler hedef alınmalıdır"**

HABER MERKEZİ

Parti içi muhalefet CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit'in önceki gün televizyonda yaptığı konuşmayı eleştirerek, Genel Başkanın parti içinde birliği savunması gerekirken, "bir hizip lideri gibi davrandığını ve çelişmeye düştüğünü" söyledi.

Muhalefete mensup bir milletvekili, Ecevit'in TRT'yi kullanarak parti içi hizipleşmeyi körüklediğini ve bu tutumuyla partiyi yıprattığını öne sürerek, "Bizler de kalkıp demeç versek, Genel Başkanı eleştirsek, TRT yayınlar mı? Ama biz böyle bir tartışmayı başlatmanın kimseye ve hele CHP'ye hiç bir yarar getirmeyeceği kanaatindeyiz" dedi.

Muhalefet ayrıca, Ecevit'in grupta yaptığı konuşmada seçim sonuçlarının bütün sorumluluğunu üstüne aldığı halde, televizyondaki konuşmasında, parti içinde başka kişileri suçlamasını ve sorumluluğu onların üstüne atmasını bir çelişki olarak niteledi ve "Genel Başkan duygusal bir hizip lideri gibi davranıyor ve çelişmelere düşüyor" dedi.

Bu arada CHP içinde, gerek Genel Merkez, gerek muhalefet içinde yer almayan ve "gruplar üs-

(Devamı sa.7, sü.5'da)

BAŞYAZI

SDP ve Çin düşmanlığı

Doğu Perinçek

SDP, 14 Ekim seçimlerinde özgücüne göre, denebilir ki, en başarılı sonucu alan partidir. Hemen hemen Türkiye'nin hiç bir yerinde örgütü olmayan Aybar'ın partisinin, toplam olarak TİP kadar oy alması ve birkaç doğu ilimiz dışında TSİP'i çok arkada bırakması anlamlıdır. Türkiye halkı, kendisine "solcuyum" diyen partilerin ayaklarının ülkemiz toprağına basmasını haklı olarak istemekte ve dünyanın büyük bir hengameye gittiği günümüz şartlarında bağımsızlığın savunulmasına büyük değer vermektedir.

SDP, televizyon ve radyo konuşmalarında Amerika'yı esas hedef almış, "bürokratik sosyalizmin" merkezi olarak gördüğü Sovyetler Birliği'ne ve Moskovacı partilere de çatmıştır. Öte yandan SDP sözcüleri, Çin'i Sovyetler Birliği ile aynı kefeye koyduklarını belirtmeye özen göstermişlerdir. Dahası, seçimlere katılmayan

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Türk ekonomisinin tek kalkınma stratejisi orman ve Demirel

Osman Kermen Sanayici

2. SAYFADA

Demirel-Ecevit görüşmesi Kurultay sonrasına kaldı

- **AP, MHP'nin af şartını kabul etmiyor**

ANKARA (ÖZEL)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in hükümet kuruluşu ile ilgili görüşmelerine 2 Kasımdan itibaren başlayacağı açıklanırken, CHP ile temasın Olağanüstü Kurultayın sonuna ertelendiği bildirildi.

Görüşmenin, CHP Genel Yönetim Kurulunun istifası ve Ecevit'in Olağanüstü Kurultayda güvenoyuna başvurma kararı üzerine ertelendiği öğrenildi.

AP, MHP'NİN AF ŞARTINI KABUL ETMİYOR

MHP'nin kurulacak AP hükümetine sağlayacağı desteğin karşılığı olarak genel af talep et-

(Devamı sa. 7, sü.8'de)

Denizcier: Hükümet sorununu iki büyük partinin biraraya gelmesi çözebilir

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, Cumhuriyet ve Kurban Bayramı mesajında, "sorunlarımızın bir azınlık hükümeti ile çözümlenebileceği yolundaki kuşkularımızı muhafaza ediyoruz" dedi. Denizcier, ulusun ortak arzusunun güçlü ve güvenilir bir hükümet olduğunu, ülkenin içinde bulunduğu ağır sorunların iki büyük siyasi partinin biraraya gelmesiyle çözümlenebileceğini belirtti.

Denizcier mesajında parlamentodan istediklerini de açıklayarak parlamentonun yeni yasama döneminde ciddi ve hızlı çalışmasını, parlamentonun bir çekişme ve didişme yeri olmaktan kurtarılmasını, huzurlu bir va-

(Devamı sa. 7. sü.3'de

Erbakan, temasların 10 gün gecikmesinin Türkiye'de ilk kez görüldüğünü söyledi

İSTANBUL (AA)

Milli Selamet Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan Adalet Partisinin kesinlikle hükümeti kurması gerektiğini ve görev verilen bir kimsenin partilerarası görüşmeleri 10 gün sonraya bırakmasının Türkiye'de ilk kez meydana geldiğini belirtti.

MSP Genel Başkanı Erbakan dün saat 16.00'da uçakla Suudi Arabis-

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Meteorolojinin tahminlerine göre Bayram yağışlı geçecek

ANKARA(AA)

Cumhuriyet ve Kurban Bayramları süresince bütün yurtta soğuk ve zaman zaman yağışlı bir hava, Anadolu'nun bazı yerlerinde kar yağışı bekleniyor.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün yaptığı tahminlere göre, bayram günü yurdun özellikle kuzey kesimlerinde hava genellikle soğuk ve yağışlı geçerken, güney bölgelerimiz nispeten serin ve nemli bir havanın etkisinde kalacak.

Bayrama iki gün kala

Kurbanlıklar marketlere kadar girdi

- Kurbanlık alamayanlar Et-Balık Kurumunun önünde kuyruklar oluşturdu

İSTANBUL (ÖZEL)

Kurban Bayramına iki gün kala fiyatlar hızla yükseliş gösterirken, kurbanlık koç ve koyunlar marketlere kadar girdi. Bununla birlikte Et Balık Kurumunun önü ana baba günü oldu. Bayram da kurbanlık kesmeye durumu elvermeyen yurttaşlar, erken saatlerde kurumun önünde uzun kuyruklar oluşturmaya başladı. Bu arada, kurbanlık fiyatları başını aldı gidiyor. Kurban pazarlarında satılan kurbanlık koç ve koyunların fiyatlarının yer yer 10 bin liraya kadar çıktığı oldu. Fiyatların aşırı şekilde yükselmesi yüzünden İstanbullular, Migros gibi yerlerde satılan koçların yalnız yüzünü seyredebiliyorlar.

içten geldiği gibi

NİMET ARZIK

İçten gelen garip şeyler

Bugün içimden, garip şeyler geliyor: Şaşmak! Günde kırk kez, "Artık hiç bir şeye şaşmam, şaşmayacağım" diye öz özüme komutlar veriyorum. Öz özüm, komutları silkip atıyor!

Şu Alacakaptan konusu

Şu Uğur Alacakaptan, konusu, açıldı...Ve kapandı. Kendisi de ses etmedi. Şaştığım bu, bu kez!

Dedi ki, tepeden tepeden: "Sorunun benimle ilgisi yok, iki büyüğün arasında"...

Oysa, sözkonusu olan oydu ben değildim. Şaştığım da bu!

Tam İçişleri Bakanlığına atanacağı sırada, Çankaya vetosunu kullanmıştı.

Sayın Cumhurbaşkanını tanıyanlar, bilirler ki, kendisi kılı kırk yaran bir insandır, hele haksızlık etmemek için, hele vatandaşı incitmemek için.

..Ve benden akıllı arkadaşlar omuz silkmişlerdi: "Sayın Ecevit atamasını savunmak için direniyor ama, hele sayın Cumhurbaşkanı Ankara'ya bir varsın, bir çeyrekte sayın Ecevit'i direnmesinden vazgeçirir, görürsün."

Onların dediği oldu ve Uğur Alacakaptan'ın İçişleri Bakanlığı gümledi...

Gümlemenin yankıları benim içimde hâlâ sürüyor, söylentilerle güçlene güçlene!

Evet evet, bundan önce, Çankaya'nın haklı isteksizliğine karşın bir genel müdür atanmıştı. Altı ay sonra atayanlar, "Pardon mersi yanılmışız adamı yerinden edelim" diye yeniden başvurmuşlardı Ama velakin, Uğur Alacakaptan'ın pozisyonu gene başkaydı. Yıllar yılı üfürülmüştü, şişirilmişti ve CHP'ye ayak atar atmaz, henüz yükselme hırsıyla at başı giden pozisyonlara getirilmemişse de, onların bekleme odasına koltuk koltuk oturtulmuştu.

Hırs deyince...herkes bizde burulur... Kimse aziz olmadığına göre, keşiş olmadığına göre, yükselme hırsı doğal ve sıhhatli bir kımıldanışıdır insan ruhunun.

Nedense herkescağız sadece memleket aşkıyla yanıp tutuşur bizde ve kendicağızı için birşey istemez. Oysa, "istiyorum' demek ne kadar gür güzellikte birşey tıpkı "istemiyorum" demek kadar!

Nasıl ses etmedi Uğur Alacakaptan? Çünkü bu veto gece görülen bir rüya üzre değil anladığım kadar, bir uzun raporlamaya dayanıyordu.

Herşeyin açığa çıkmasını isterim

Ve ben, o raporlamalara yüzde yüz değer veremiyorsam, inanın suç bende değil.. Onun için herşeyin açıkta olmasını, herşeyin açığa çıkmasını isterim.. Niye raporlarla rapor sonrası söylentilere, öz özümü hırpalatayım?...

Birinci söylenti:

–Efendim 12 Mart'ta tutuklanmıştı da Alacakaptan!

(Evet...en namuslu adamların başına gelmiştir böyle şeyler 12 Mart'ta. Üstelik Uğur Alacakaptan affa falan uğramamıştır, beraat etmiştir düpedüz!)

İkinci söylenti: Zaten İçişleri Bakanlığını el altında o yönetiyordu. Pol-Der'le ilişkileri olmuştur...

(İçişleri Bakanlığını yöneten kişinin elbette birçok kuruluşla dernek düğünle, değinimi olacak, şark dansözleriyle olmayacak ya.. pardon pardon geri aldım!...)

Üçüncü söylenti:

"Dikkat ettiniz mi, Güneydoğu illerine ne kadar çok uğruyordu son zamanlarda"

(Buradaki imayı anlamıyorum bile. Ama bir ima var. Vatandaşın seyahat özgürlüğü yok mu ki?)

Bu pozisyona gelmiş adam susmaz, susmamalı. Ben olsam sesim dünyaları tutardı!

–Sen gürültücünün birisin... Sonra sen, dünyayı varlığınla onurlandırmaktan başka makam mansap istemiyorsun ki! Varlığım dünyaya yeter diyorsun ciddi ciddi, yeter ve artar!

Oysa, CHP'de en az Genel Sekreterliği ister... Böyle istekler de, gürültüsüz kımıldamasını gerektirir... Onun için susar!

Gene çok şaşıyorum. Belki raporlamalardan canım yanmış, kibrim kırılmış. Bir tanesini alarak fosluğunun kamu önünde meydana çıkmasını bütün yüreğimle istiyorum da ondan, şu gül gibi, kapı gibi raporların. Ondan bunca şaşıyorum.

Vatandaşla... Merhametçilik oynamak

Keçiören Çocuk Yurdu için yazıldı, çizildi, bir tahtaya dizildi. Hürriyet gazetesi iç parçalayıcı resimler çekmişti: Raşitik, kocaman gözlü küçük vatandaşlar, ağır kaderleriyle...

24 saat, kaplumbağanın sırtındaki kabuğa bağlı olduğu gibi oturaklarına bağlı...

Kimseyi kınamak hakkımız değil. Bu kimsesiz Çocuk Yuvası çünkü kimsesiz, kocca bir ülkenin bir ufak çile aynası... Ayna kınanmaz ki, gazete yazdı da ne oldu...

Heç!... Belki oturaklarına, yirmi dört saat bağlı kalacaklarına, 12 saat bağlı kalacaklardır çocuklar bundan böyle!...

Bakırköy'ün feci durumu ortalara dökülmüştü de ne olmuştu?

Doktor olan Faruk Sükan bile iki ah ah, bir vah vah çekti. Orda da, tıpkı Keçiören'de olduğu gibi savunmasız vatandaşlar vardı. Biz savunuluyoruz da ne oluyor sanki?...

Diyeceğim başka!

Bizde, sosyal faaliyetler adı altında, merhametçilik oyunu keşfedilmiş, kötü kötü işliyor... Kötü kötü.

Dinleyin sevgili okurlarım:

Bebek vatandaş Keçiören yurdunda gün gün eriyordu. Bebek vatandaş iki aylıktı.

Merhametçilik oynayan hatunlardan biri, onu evine aldı birkaç ay besledi ve sonra gene yurda teslim etti. Kendi deyimiyle "yaşama şansını artırıp" topaçlaşmıştı bebek vatandaş,

Beyinsiz kokonalar... Düşünün, kuş tüyü bir çevreden yeniden hışır hışır bir çevreye dönen bebek.. Anlamaz da yazık çevresindeki değişikliğin nedenini... -insan malzemesiyle bu tür nasıl oynanır. Hafsalam almıyor. Bu ancak öz özünü tatmindir.

Ne olur merhamet oyunbazları.. Sefaleti, haysiyetine bırakın. Evet, sefaleti haysiyetine bırakın...

Kışlık yünlü kumaş satın alınacaktır

Konya Belediye Başkanlığından

Belediyemiz personeli için 3000 metre kışlık yünlü kumaş 1.950.000.- lira muhammen bedel ve 58.500 lira geçici teminatla 2490 sayılı kanun ve şartnameleri hükümlerine göre kapalı zarf usulü eksiltme yoluyla satın alınacaktır.

Kışlık kumaş ihalesi 13.11.1979 salı günü saat 15.15'te Belediye Encümenince yapılacaktır.

İhaleye gireceklerin ihale tarihinden en az 5 gün öncesine kadar Belediye Başkanlığına müracaatla yeterlik belgesi almaları ve 2490 sayılı Kanunun 32. maddesine göre hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden 1 saat önce Encümen Başkanlığına vermeleri şarttır. Postadaki vaki gecikmeler nazarı itibare alınmaz. Bu işe ait şartname Belediye Başkanlığından bedelsiz temin edilebileceği ilan olunur.

Basın: 23361 - 1157

FİKİR MEYDANI

TÜRK EKONOMİSİNİN TEK KALKINMA STRATEJİSİ ORMAN VE SEN DEMİREL

Osman Kermen
Sanayici

BUGÜNKÜ ekonomik gerçek, petrol ithalatının tüm ihracatımızın gelirini yuttuğu ve ulusal sanayimizin girdilerini ithal etmek için döviz bulamamak yanında, büyümek için gerekli yatırım dövizine de sahip olamamanın yarattığı kısır döngü gerçeğidir.

Öbür tarafta, mali durum açısından Türkiye'de her türlü iş için pazar var. Yeter ki bu pazara gerekli mal sunulsun ve halk istemi karşılansın. Aksi halde karaborsa, süpekülatif alım satım ve yokluk kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Buna ek olarak Türk Parasını Koruma Kanunu da parasal hareketi zorlaştırmakta, olumsuz davranışlar yaratmakta. Bir de üç dört bakanlığın bürokratik engelleri işleri büsbütün zorlaştırmakta... Ayrıca subvansiyon politikası, yanlış ekohomik politikalar yüzünden büyük zararlar ve parasal zorluklar yanında zorunlu emisyonlara neden olup enflasyonu körüklemektedir.

Türkiye bir kerteye kadar borçlanabilir. Sonra... Bugün ne isek on sene sonra yine oyuz.

ÇARE

İki kalem var ki dışa her sene artan bu hız ile (yüzde 10-12) üç milyar dolar ödemek zorunda bırakıyor bizi. Petrol ve gübre. Bunlardan gübre her sene yakıt olarak kullanılan tezek ile ikame edilebilir. Bunun için yaklaşık on milyon ton sene linyit kömürü dağıtmak gerekir. Bu kömürü verip tezeği elinden alabiliriz. Ve tezek yakmayı yasaklamalıyız. 10 milyon ton linyit 1000 liradan 10 milyar TL. eder.500 milyon dolar sentetik ithal gübresi ise 500.000.000x50 TL= 25 milyar TL eder. Bir ton gübre 25000 TL katma değer kazanacak. Bugün kullanılan katma değeri bundan çıkarırsak 150 milyon fazla katma değer elimize geçecektir. Bunun altını çizelim.

Ek olarak üretilmesi gereken 10 milyon ton-sene kömür için işçi başına günde 3 ton kömür üretme ilkesi ile 100.000 işçiye iş alanı çıkar. Bunun yatırımı, işçi başına 500.000 lira esası ile 5 milyar liradır. Bunun da altını çizelim. Gerekli döviz ise bu amaçla kullanılmak üzere, kolayca bulunur.

Gelelim esas konumuz petrole. Bugün Güney Afrika'daki Sasol !! Fabrikası Amerika'da günde 40.000 ton linyitten varili 30 dolara mal olan 58.000 varil petrolü üretecek fabrikayı 1980'de işletmeye açacak. Kendi yurtları için ise 10 milyon ton-sene sintol (sentetik petrol) fabrikası çalışıyor. Bu suretle dışa bağımlılıktan kurtuldukları için bayram ediyorlar. Türkiye'nin gereksinimi bunun iki katıdır. Böyle bir fabrika, her türlü bürokrasiden arındırılmak koşulu ile üç senede 2 milyar dolara mal olur. Yani 500 milyar Türk lirası. Böyle bir tesis yüzde 80 yerli olarak yapılabilir. Türkiye'nin 1990 gereksinimine göre bu tesis yeter. Bunu üç etap halinde 10 senede kurabiliriz. Ondan sonra her sene, bugünkü fiyatlarla 3 milyar dolar cebimizde kalır. O günkü manzara nedir? Bugün, Ecevit'in dediğine göre 18 milyar dolar borcumuz vardır. Her sene 3 milyar yeniden borçlanarak petrol ihtiyacının tümünü yurt içinden karşılayacak duruma gelmişken dış borçlarımız 30-35 milyar olacaktır. Sorun bunu ödemededir. 50 sene vade ile borçları konsolide ederek artacak olan tarım ve sınai ürün ile bunu karşılamak mümkündür.

Hangi hükümet olursa olsun, KİT'leri gerçek bir ticaret yeri yapmadan, maliyede devrim yaparak bürokrasi duvarını kaldırmadan, Türk Parasını Koruma Kanununun yürürlükten çekmeden, politik subvansiyonları (150 milyon TL) konut yapma fonu olarak kullanmadan başarıya ulaşamayacaktır. Kendimizi aldatmayalım. Faşist hiç bir ilke ekonomiyi zorlayamayacağına göre demokrasi ve yurtseverlik duyguları ile mantığımızı işletmeliyiz. İş becerenleri hırsızlıkla suçlamak provakasyondur.

İş becerme ise bilgi ile deneyim, yani pratiğin ta kendisidir. Bunu bürokrat yapısında bulma olanağı yoktur. Çünkü bu formasyon, işi bizzat yaşayarak elde edilir.

Gelişmiş ülkelerin planlaması ile gelişmekte olan ülkelerin planlaması aynı ilke ile olamaz. Birincisinde küçük tepeli yatay bir grafik; ikincisinde ise birkaç yüksek tepeli dikey grafikler sözkonusudur. Yukarıdaki tablo, Türkiye'nin mali durum tablosudur.

Mevcut planlama stratejisi ile bunu değiştirme olanağı yoktur.

Türkiye, ergeç sintol, (sentetik petrol) üretimi yapmak zorunda kalacaktır. En geç beş sene sonra. Ne varki biz kömürden sintol üretimine, kömür rezervinin yeterli olamayacağı kanısındayız. Bu nedenle bitmeyen bir kömür kaynağı bulmalıyız. Bu da odundan kömür elde ederek onu sıvılaştırma yoluna gitmeliyiz ABD'de odundan sintol yapan pilot tesisin yaratıcısı ise bir Türktür. Bugün yurtta yakacak olarak senede 18 milyon ton odun yakılmaktadır. Bu ise en az 8 milyon ton Fuel-Oil demektir. Bizim orman potansiyelimiz, dört senede on metre yüksekliğe çıkan ağaç türü ile, kolaylıkla birkaç katına çıkar. Bu nedenle zaten 15 sene sonra bitecek olan dünya petrolü ile ortaklık yapmayalım. "Linyitten Sintol' yapalım" diyerek başladığımız yazımızı "geleceğimizi kurtarmak istiyorsak, ORMAN politikasına sarılmamız lazımdır" diyerek sürdürüyoruz. Bugünkü işsizler ordusunu bu amaçla seferber etmeliyiz. Çok adam dudak bükecek, bu gösterişsiz politikayı elinin tersiyle itecektir ama bunu böyle bilin.

Ve sen Demirel. . . Hükümeti devirmek için 30 bin kilo metre yol yaparken hükümet kurmaya hazır değil miydin, olmamalıydın ki, "kimse benden 24 saatte hükümet kurmamazı isteyemez" diyorsun. Besbelli ki, amacın Türkiye'yi yönetmek değil, Ecevit'e yıkmaktı. Aç, ezik ve bezmiş halkla bu sonuca ulaşmak çok kolaydı. Sen de eski kafadan gidersen öyle gideceksin. Biz halkın ve memleketin istediği ve umut ettiği şeyler şunlardır:

1– Petrolden kurtulmak.

2– Ucuz doymak

3– Asayiş.

4– Konut

5– Çalışmak, yani iş

6– Düşmanımızı korkutmak.

Söyler misin bana bunu nasıl yapacaksın ... ki iktidara talipsin. Halk siyasilerin geçmişe ağlamalarından bıktı artık. Gel Türkiye'de,

1– Petrolü kendin yap

2– KİT'leri, militan personeli temizle. Politik subvansiyonları durdur artan para ile:

3– Önce konut yap, halk kafasını sokacak bir yer bulsun insanca.

4– Maliyeyi bürokrasiden temizle. Türk parasını koruma canavarından temizle. Türkiye dünya pazarları ile bütünleşsin ve girişimci, bürokrat ve kışkanç parayı koruma kanunlarından kurtulsun.

Sen ne yapıyorsun? "Bana muhalefetsiz bir meclis verin, o zaman hükümet olurum" diyorsun. Oldu mu ya!... Demokrasiyi saksıya, saksıyı da limonluğa koyacaksın galiba. Ecevit'ten vazgeçtik ama demokrasiden. . . Asla!

Halkın "pilav" dediği şeyler yukarıda sıralandı. Hele bunları yap, halk senden daha da başka şeyler isteyecektir. Bunu unutma!

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

B.ALMUS TOKAT

Haksız yere tutuklanan muhtarımız serbest bırakılmalıdır

Bizler Tokat B. Almus ilçesine bağlı Akarçay köylüleriyiz. Köyümüzün muhtarı İbrahim Aslan Belediye Başkanı Mustafa Kılıç'ın şikayeti üzerine Almus Kapalı Cezaevinde iki aydır bulunmakta.

Seçimleri köy halkının yüzde sekseninin desteğiyle kazanan CHP'li muhtar İbrahim Aslan çalışmaları süresince köylülerin sorunlarına sahip çıktı. Muhtarımız, kim olursa olsun, zor durumda bulunan herkesin yardımına koşardı.

Belediye Başkanının şikayetine konu olan olayların kısaca gelişmesi şöyle: Daha önce Hüseyin Yıldız'a ait olan arsa, belediye tarafından "yol yapılacağı" gerekçesiyle istimlak edildi. Ne var ki, Hüseyin Yıldız'ın defalarca başvurusuna rağmen istimlak bedeli olan para kendisine ödenmedi. Son olarak durum hakkında bilgi almak için giden Hüseyin Yıldız'ın oğlunu "git bildiğin yere şikayet et" diyerek tekme tokat dışarı attı. Olayın köyde kısa sürede duyulması üzerine, köy halkı belediye binası önünde toplanarak belediye başkanıyla görüşmek istedi. Jandarma Başçavuşu, köyümüzün muhtarı İbrahim Aslan'la Cemal Yıldız'ı götürmek istedi. Ancak köy halkı götürülmek istenenlerin suçsuzluğunu savunarak jandarmaya teslim etmedi.

Olaydan sonra belediye binasında jandarma başçavuşlarıyla belediye başkanı bir toplantı yaptı. Düzmece bir liste hazırlayarak, 22 kişi hakkında dava açtırdı. Hatta listede yer alan isimlerden bir kısmının olaylarda haberi bile bulunmadığı gibi, bir kısmı Ankara'da okullarına devam etmekte, kimi Zile'de. Köye aylardır uğramayan insanların isimlerinin bile listede yer alması şaşırtıcıdır. Şaşırtıcı olduğu kadar da listeyi hazırlayanların niyetlerini göstermesi bakımından da ibret vericidir.

Bugün köyümüzde gergin bir ortam oluşmuştur. Önemli çapta olaylara yol açabilecek bu haksız uygulamanın giderilmemesi halinde meydana gelecek muhtemel gelişmelerden köy halkı sorumlu tutulamayacaktır.

MHP ve Kontrgerillanın tertiplerine hız verdiği ve her an toplumsal olaylara gebe bir il olan Tokat'ta böylesine kanunsuz bir uygulamanın yol açabileceği sonuçlar sanırız bizler kadar devletin yetkililerini de düşündürmektedir.

Yetkililere bir kez daha sesleniyoruz. Bugüne kadar çabalarımız sonuçsuz kalmıştır. Konuyla ilgili olarak topladığımız ve ilgili bakanlıklara da gönderdiğimiz 700 imzanın sahipleri yetkililerin cevabını beklemektedir.

İlgili makamlar bölgenin yapısını da dikkate alarak kısa sürede harekete geçmelidirler. Haksızlığın bir an önce giderilmesini istiyoruz. Saygılarımızla.

Akarçay Köylüleri

KEÇİLER KESİLSİN Mİ, KESİLMESİN Mİ? — Aydınlık meclisi

PÜLÜMÜR TUNCELİ

Eğer köydeki diğer işlerden daha karlı ise keçiler beslenmeli

Keçi besleyip beslememe meselesi önemli bir konudur. Yöremizde halkın önemli geçim kaynağı hayvancılıktır. Keçi yararlı bir hayvan olduğu gibi zararları da [illegible] Eğer Karagüney köy[illegible] keçi beslemekten [illegible] kârlı işler varsa keçiler kesilmelidir. Keçi, koyun ve inek daha kolay beslenen bir hayvandır. Karagüney köyünde diğer işlerden daha kârlı ise beslenmelidir. Yalnız keçi beslerken köyün bağına bahçesine.ormanına zarar vermeyecek şekilde beslenmelidir. Bu meseleyi dostça halletmek gerekir. Köylüler meseleyi mahkemede değil kendi aralarında çözmeliler. Mahkeme birliğimizi bozar. Köylüler yanyana gelip tartışarak meseleyi halletmeliler.

Karagüney köylülerine selamlar. Meselelerini dostça halletmeleri dileğiyle.

Hıdır Canpolat
Uzunevler Köyü Öğretmeni

İstanbul Belediye Başkanlığından

1-) Makine, Elektrik ve Sanayi İşleri Müdürlüğünde mevcut 4 adet 3,5 tonluk Bedford kamyon şasesi üzerine damperli çöp kasası 400.000.- liralık keşif bedeli dahilinde yaptırılacaktır. İlk teminatı 12.000.- liradır. (Makina Elektrik ve Sanayi İşleri Müdürlüğünde 2000 kr.)

2-) Kadıköy, Caferağa mahallesi, Kadıköy-Pendik minibüs durağı yanındaki ilişik krokide belirtilen yerde kurulacak 2. tip satış büfesi aylık 5.000.- liralık muhammen bedel üzerinden 2 yıl müddetle ihale olunacaktır. İlk teminatı 10.800.- liradır (Emlak ve İstimlak Müdürlüğünde 1800 kr.)

3-) Karaağaç Kurumları Müdürlüğüne lüzumlu 79 kalem elektrik malzemesi 250.238.- liralık tahmin bedeli dahilinde satın alınacaktır. İlk teminatı 7.507.14 liradır. (Karaağaç Kurumları Müdürlüğünde 1250 kr.)

4-) Sarıyer, Yeniköy, Köybaşı caddesinde bulunan 138 nolu dükkan aylık 10.000.-liralık muhammen senet üzerinden 2 yıl müddetle ihale olunacaktır. İlk teminatı 7200.- liradır. (Emlak ve İstimlak Müdürlüğünde 1200 kr.)

5-) Beyoğlu Tünel meydanındaki umumi tuvalet yıllık 36.000.- liralık muhammen bedel üzerinden 2 yıl müddetle ihale olunacaktır. İlk teminatı 2160.- liradır. (Emlak ve İstimlak Müdürlüğünde 360. kr.)

6-) Belediye Teşkilatı ihtiyacı için Levazım ambarına 4 kalem kömür sobası 68.750 liralık tahmin bedeli dahilinde satın alınacaktır. İlk teminatı 2062.50 liradır. (Levazım Müdürlüğünde 343 kr.)

7) Fatih Edirnekapı Kariye-i Atikali mahallesi, Edirnekapı dolmuş durağı yanında ilişik krokide belirtilen yerde kurulacak 2. tip satış büfesi aylık 1250.- liralık muhammen bedel üzerinden 2 yıl müddetle ihale olunacaktır. İlk teminatı 900.- liradır. (Emlak ve İstimlak Müdürlüğünde 150 kr.)

Tahmin, kira bedel ve süreleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler 9 KASIM 1979 CUMA günü saat 11'de Belediye Sarayında toplanan Belediye Encümeninde 1-3 ve 6.ncı işler açık eksiltme diğerleri açık artırma usulü ile şartnameleri veçhile ayrı ayrı ihale olunacaktır. Şartnameleri hizalarında yazılı müdürlüklerde bedelsiz olarak görülecek veya tespit olunan ücretleri mukabilinde satın alınacaktır.

İhalelelere iştirak etmek isteyenlerin ilk teminat makbuzu veya banka teminat mektupları ile (1-3 ve 6.ncı işler için 1979 yılı Ticaret Odası vesikası veya bağlı oldukları dernek belgelerini) ve (2-4 ve 7.nci işler için özel şartnamenin 25.nci maddesi gereğince Emlak ve İstimlak Müdürlüğünden alacakları ihaleye iştirak belgelerini) hamilen muayyen gün ve saatte Belediye Encümeninde hazır bulunmaları lazımdır.

Basın: 23126 - 1155

Geçtiğimiz Hafta

"Arayış" günleri

Büyük değişikliklere yolaçacak seçim sonuçlarının değerlendirilmesinden sonra gündeme hükümetin kurulması ve CHP' nin yönetim sorunları geldi.

Türkiye bir yandan yeni hükümet ararken, CHP'de başarısız sonuçların hesabını veremeyen Genel Yönetim Kurulunu değiştirme arayışı içinde.

Korutürk hükümeti kurma görevini Süleyman Demirel'e verince AP Genel Başkanının erken seçim taktiğinde değişmeler gözlendi. Demirel acele etmeyeceğini, alamünit hükümet kurmayacağını açıkladı. Amacı pazarlığı bayram sonuna bırakmak, bu arada kazanılacak vakit sırasında da hükümet kurmanın getireceği zorlukları enine boyuna irdelemekti. Nitekim Demirel AP'nin bütün yetkili kurullarıyla ayrı ayrı toplantılar düzenledi. Demirel'i kara kara düşündüren sorun, özellikle şiddet eylemleri karşısında kesin tavır alındığında şartsız destek vaadeden MHP'nin, AP azınlık hükümetini yarı yolda bırakma tehlikesiydi. AP Genel Başkanı bu düşüncesini açık açık söylememekle birlikte, değerlendirmelerinde ve parti içi toplantılarında sözkonusu etti.

AP yetkili organlarında MC'ye hayır dendi. Demirel, geçmiş tecrübelerden ders çıkardığını hatırlatmak istercesine yamalı bohçadan kaçtığı izlenimini uyandırıyor. Ancak AP oylarıyla, Meclis aritmetiği arasındaki çelişki, Demirel'i MSP ve MHP'nin dıştan desteğini aramaya zorluyor. Sayı hesaplarına saplanıp siyasetleri ihmal eden hükümetlerin hazin sonları ortada dururken Demirel'in yalnızca hükümet olabilmek hırsıyla anarşi odağı durumundaki bir partinin siyasi zorlamalarına evet demeye niyetli olmadığı anlaşılıyor. Öte yandan, Demirel erken seçim hedefinden de vazgeçmiş değil. Ancak somut gelişmeleri bekliyor.

Demirel'in zamana havale ettiği ve somut gelişmelerin hükümet kurulmasını engellediği ya da kurulmuş hükümetlerin yürümediğini gösterdiği ilk anda yeniden siyaset sahnesine çıkaracağı konu budur.

CHP YÖNETİMİNDE MÜCADELE

Seçim sonrasında alelacele Olağanüstü Kurultay'a giden CHP'de bir hafta öncesi durum karıştı. Genel Başkan'ın karşı çıkmasına rağmen Genel Yönetim Kurulu istifa etti. Daha önce "Genel Merkez demek Genel Başkan demektir. Benim ekibim istifa ederse ben de ederim" diyen Bülent Ecevit Üstündağ ve arkadaşlarının istifasından sonra muhalefeti suçlayan sert bir basın toplantısıyla yetindi. Bunun üzerine bir toplantı düzenleyen CHP muhalefeti Genel Başkanlarının sert çıkışı karşısında nasıl tavır almaları gerektiğini tartıştılar.

Aslında sadece Genel Merkezi devirmek için anlaşabilen muhalifler Genel Sekreter adayında da anlaşmadılar. Topuz ve Çevikçe'nin yanına Ecevit'in son konuşmasından sonra Necdet Uğur'un da adı eklendi.

CHP'deki altüst oluşlar kurultaya kadar sürecek. Kurultay sonucu olarak öngörülen en büyük ihtimal ise il başkanlarının düzenleyeceği ve bütün grupları temsil eden "Ortak Genel Yönetim" listesinin kazanması.

MHP İLÇE BAŞKANI TİT BÖLGE BAŞKANI ÇIKTI

Geçtiğimiz haftanın önemli haberlerinden biri de, Adako Birlik Adana Başkanı Akın Özdemir'i öldürtmekten tutuklanan MHP Adana merkez ilçe Başkanı Adem Eroğlu'nun Türkçü İntikam Tugayının Bölge Başkanı olduğunun ortaya çıkarılmasıydı. Bölgede komandoların işlediği bütün cinayetleri planlayan örgüt olan, TİT'in Bölge Başkanı Adem Eroğlu'nun aynı zamanda K.Maraşkatliamı sanıklarının da avukatı olması MHP'nin ülkede girişilen toplu katliamlarda oynadığı rolü bir kere daha göstermesi açısından ibret vericiydi.

Öte yandan Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un katilleri olan komandoların isimlerini açıkladı. Abdurrahman Kıpçak, Mehmet Karaçıl, Yusuf Kenan Mamik, Halil İbrahim Altınışık, Aydın Telli.

KAN DAVASI

Geçtiğimiz hafta Türkiye'de bir kan davası yaşandı. Ancak bu seferki alışageldiğimiz kan davalarından farklıydı. Hastanede mide ameliyatı olan bir doktora yanlış kan verilince hasta öldü. Olay üzerine, şimdiye kadar kan dağıtımında birçok hatalar yapıldığı ve çok insanın ölümüne yolaçtığı açıklandı.

Kipriyanu, Rumların haklarını alıncaya dek mücadele edeceklerini söyledi

● Nejat Konuk, Türk toplumunun Rum toplumu tarafından sömürüldüğünü iddia etti

LEFKOŞE

Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Spiros Kipriyanu, Rum toplumunun haklarını alıncaya dek mücadele bayrağını indirmeyeceğini belirtti.

28 Ekim "Ohi" günü dolayısıyla Yunanistan Devlet Başkanı Tsatsos ve Başbakan Karamanlis'e gönderdiği kutlama mesajlarında, Yunanistan'ın, Kıbrıs Rum halkının mücadelesine sınırsız katkı ve değerli destekte bulunduğunu bildirerek, kendilerine teşekkür etti.

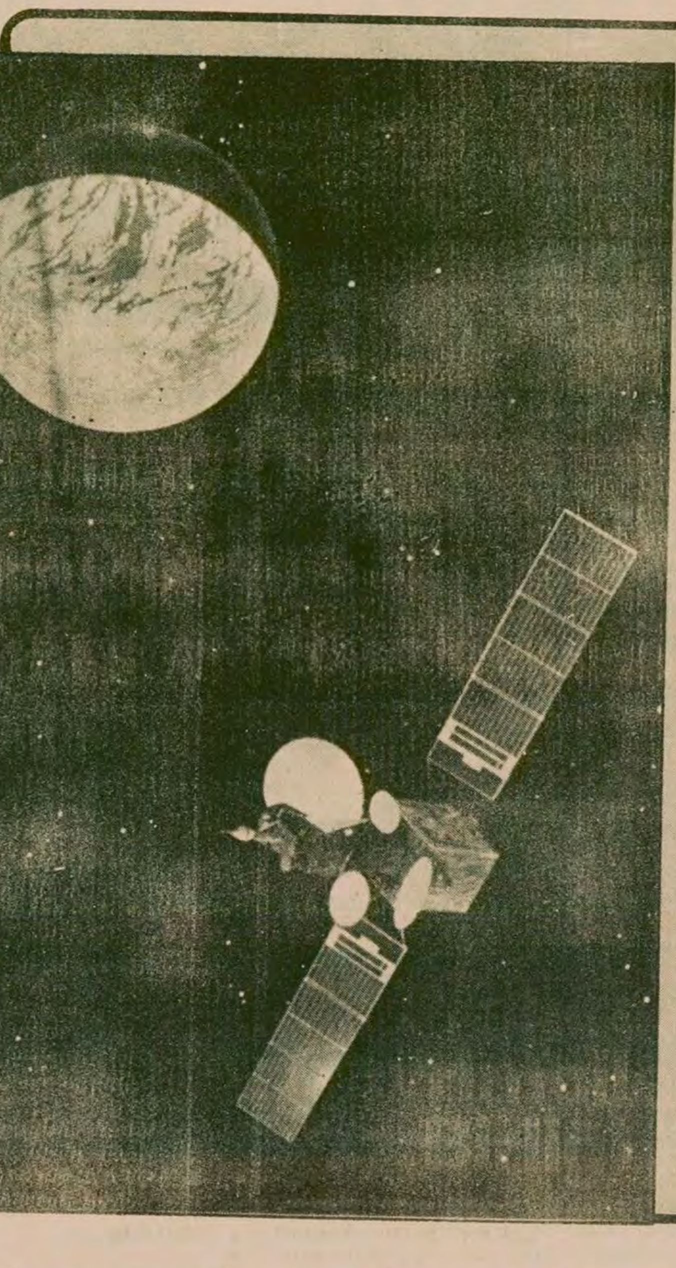
KONUK'UN THA'YA DEMECİ

Öte yandan Kıbrıs Türk Yönetimi Eski Başbakanı ve Demokratik Halk Partisi Genel Başkanı Nejat Konuk, THA muhabirinin sorularını yanıtladı ve Kıbrıs sorununa bir an önce çözüm bulunması gerektiğini söyledi: Konuk, şunları ileri sürdü: "Türk toplumunun ekonomik, sosyal ve mali haklarının ortadan kaldırılması suretiyle daha uzun süre Rum toplumu tarafından sömürülmesi hali ortadan kaldırılmalıdır."

Konuk, Kıbrıs sorununun iki toplumun arasında çözülmesi gerektiğini vurgularken, Rum toplumu liderinin, toplumlararası görüşmelerden ziyade, uluslararası toplantılarda alınan çözümü zorlaştırıcı nitelikteki kararlara bel bağladığını söyledi.

Konuk, daha sonra şunları iddia etti: "Rum toplumu lideri soruna gerçekçi ve kalıcı bir çözüm bulma yerine özellikle Türkiye'yi dünyadan tecrit etmek, Türk toplumuna uygulanan ambargoyu devam ettirmek, Kıbrıs'taki Türk toplumunun haklarını gaspetmek politikasını sürdürmekte ve Kıbrıs sorununun askıda olmasından pek rahatsız olmadığı izlenimini vermekte, hatta bu durumdan yarar umduğu gözlenmektedir."

Konuk, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bizim düşüncemize göre, bağımsız devlet ilanı, iki bölgeli, iki toplumlu, bağımsız, bağlantısız, yabancı üslerden arındırılmış Federal bir Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulması veya kurulması olanaklarının ortadan kaldırılmaması amacına yönelik bir yönetim konusu olarak ele alınmalıdır."

NATO üyesi ülke parlamenterlerinin Ottawa toplantısında NATO'nun Avrupa'daki nükleer gücünün modernleştirilmesi istendi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kanada'nın başkenti Ottowa'da yapılan NATO'ya üye ülkelerin parlamenterlerinin katıldığı yıllık toplantıda, İttifakın Avrupa'daki nükleer gücünün modernleştirilmesi yolunda bir karar tasarısı kabul edildi. NATO'ya yakın kaynaklar, bu kararın, aralık ayında Brüksel'de yapılacak NATO Bakanlar Kurulu toplantısını etkiliyeceğini söylediler. Aralık ayındaki toplantıda, Amerikan taktik nükleer silahlarının Avrupa'ya getirilmesi konusu karara bağlanacak.

NATO toplantısında ayrıca, Stratejik silahların sınırlandırılmasına ilişkin SALT-2 anlaşması ele alındı ve anlaşmanın Amerikan Senatosunca onaylanması için çağrıda bulunulması kabul edildi. Toplantıya katılan 12 kişilik Amerikan heyeti bölündüğü için, kararın alınması Avrupalı parlamenterlerin oylarına bırakıldı. Fransa heyeti ise, "Anlaşmanın ABD ile Sovyetler Birliği arasında imzalandığı ve diğer NATO ülkelerini ilgilendirmediği" gerekçesiyle oylamada çekimser kaldı.

Öte yandan, Federal Almanya'dan bir parlamenterin, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev'in, ülkesinin Doğu Almanya'da bulundurduğu askeri gücünde azaltma yapacağı yolundaki sözlerinin dikkate alınmasını isteyen önerisi toplantıda reddedildi.

Askeri amaçlarla uzayı en çok Rusya kullanıyor

DIŞHABERLER SERVİSİ

GECENLERDE Federal Almanya'nın Münih kentinde Uluslararası Uzay Havacılığı Kongresi yapıldı.

Kongrede üzerinde en çok konuşulan konu ABD ve Sovyetler Birliği'nin uzayda askeri amaçlarla yürüttükleri faaliyetleri içeriyordu.

Uluslararası Uzay Havacılığı Kongresinde konuşan bir çok bilim adamı, ilginç açıklamalarda bulundular. Bunlardan biri de Amerikalı bilim adamı Harry Ruppe idi.

Harry Ruppe, ABD ile SSCB'nin uzayda askeri amaçlar için yaptıkları masrafların bir kıyaslamasını yaptı. Buna göre ABD, yılda bir milyar dolar harcarken, SSCB yılda 8 milyar dolar harcıyor. Başka bir deyişle ABD'nin yaptığı masraflar uzay havacılığı için yapılan harcamaların üçte birini oluştururken, SSCB'ninki neredeyse üçte ikisini oluşturuyor.

Harry Ruppe, SSCB'nin uzayda, saldırıya yönelik uydu bulunduran tek ülke olduğunu belirterek bu ülkenin ilerde "ışın silahları" da kullanabileceğini ifade etti.

Ruppe, uzayda da silahlanma yarışının başlayacağından emin olduğunu açıkladı ve bu yarışın engellenmesi için şimdiden çaba sarfedilmesini istedi.

"İsraillilerin yerini Filistinli yöneticiler almalıdır"

Moşe Dayan, İsrail'in Batı Şeria ve Gazze'den çekilmesini istedi

● Kaddumi, İtalyan Dışişleri Bakanıyla görüştü

● Arafat, Saddam Hüseyin'le Bağdat'ta buluştu

LONDRA

21 Ekimde Dışişleri Bakanlığı görevinden istifa eden Moşe Dayan, 28 Ekim günü Londra'da yayınlanan "Observer" gazetesinde yayınlanan bir makalesinde İsrail'in Batı Şeria ve Gazze'den çekilmesini istedi.

Dayan, makalede şöyle dedi:

"İsrail hükümetine, bir özerklik anlaşması imzalamış ve Filistinliler de bu anlaşmaya katılmış gibi sayarak, Batı Şeria ve Gazze'deki askeri yönetimi geri çekmek için gerekli önlemleri almasını salık veririm. Ben İsrail hükümetinin yerinde olsaydım bunu şimdiden yapardım.

"Batı Şeria ve Gazze'deki İsrailli yöneticilerin yerini yerli halktan kimseler almalıdır. Eğer Araplar temsilcilerini seçmek istemezlerse, belediye başkanları, bir meclisin üyeleri gibi toplanıp sorunları kendi aralarında görüşebilirler.

"Kısacası, Filistinliler, özerklik tasarısına katılmak istemiyorlarsa, biz İsrail olarak bu konuda da ne yapacağımızı kararlaştıralım."

Moşe Dayan, İsrail Bakanlar Kurulu ile arasında çıkan görüş ayrılığını da şöyle açıkladı:

"Kabine üyeleri, Mısır'la imzalanan barış anlaşmasında öngörülen beş yıllık dönemden sonra tüm bölgede İsrail egemenliğinin kurulmasını istiyorlardı. Bu, benim anlayışıma karşıydı. Dolayısıyla onların sozcüsü olamazdım."

İsrail İçişleri Bakanı Josef Burg, FKÖ'nün siyasetinde bazı değişiklikler yapması halinde, FKÖ'ye karşı tutumlarının değişebileceğini söyledi.

Burg, FKÖ'nün "İsrail devletinin varlığını ortadan kaldırmaya yönelik tedhiş eylemlerinden vazgeçmesi halinde" yeni ilişkilerin gerçekleşebileceğini söyledi.

KADDUMİ–MALFATTİ GÖRÜŞMESİ

İtalya'da bulunan FKÖ Siyasi Büro Başkanı Faruk Kaddumi, Dışişleri Bakanı Franco Malfatti ile yaptığı görüşmeyi çok yararlı bulduğunu söyledi.

Malfatti ise Kaddumi'nin ziyaretinin basite indirgenmemesini ve görüşmelerin Orta Doğu barışı için verimli sonuçlar doğurabileceğini kaydetti.

HAİG'İN İDDİASI

NATO eski Başkomutanı General Aleksandr Haig, İsrail'in varlığının ABD için yararlı olduğunu ileri sürdü ve Orta Doğu görüşmeleri için petrolün bir rol oynamaması gerektiği görüşünü savundu. Haig Orta Doğuda İsrail'in Sovyet saldırılarını önlediğini öne sürdü.

ARAFAT–HÜSEYİN GÖRÜŞMESİ

Irak Haber Ajansı, FKÖ Yürütme Kurulu Başkanı Yaser Arafat'ın önceki gün Irak Devrim Komuta Konseyi Başkanı Saddam Hüseyin ile görüştüğünü bildirdi. Görüşme hakkında herhangi bir bilgi verilmedi.

Park Chung Hee suikast sonucu öldürülmüş

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Kore rejiminin başı Park Chung Hee'nin öldürülmesinden sonra başkent Seul'de durumun "sakin" olduğu ve yaklaşık 15 bin askerin resmi binaları ve önemli yerleri koruduğu bildirilirken, hükümet yaptığı son açıklamada Park'ın bir suikast sonucu öldürüldüğünü açıkladı.

Park'ın öldürülmesi konusunda çelişkili görüşler öne sürülüyor. Amerikan kaynakları çeşitli söylentilerin dolaştığını bildiriyorlar. Ancak aynı kaynaklar, bunun "kesinlikle bir darbe olmadığını" ifade ediyorlar. Bu arada hükümet, en son açıklamasında öldürme olayının, önceden planlandığını bildirdi. Buna göre, İstihbarat Teşkilatı Başkanı Kim Jae Kyu, bir hükümet değişikliğinin gerçekleşeceğini ve yeni hükümette yerinden olacağını haber aldığı için Park Chung Hee'yi öldürdü. Hükümet daha önceki açıklamasında öldürme olayının bir "kaza" sonucu olduğunu duyurmuştu.

Öte yandan "Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ne karşı ülkedeki 38 bin Amerikan askerinin alarm durumu devam ediyor. ABD yetkilileri Kuzey ile Güney Kore'yi ayıran askerden arındırılmış bölgede durumun normal olduğunu kaydettiler.

Bu arada Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti radyosu, Park Chung Hee'nin öldürülmesini yorumsuz verdi.

Hint Okyanusundaki nükleer patlamanın sorumlusu kim?

G. Afrika Rusya'yı, Rusya G.Afrika'yı suçluyor

DIŞHABERLER SERVİSİ

Hint Okyanusuyla Atlas Okyanusu'nun birleştiği kesimin güneyinde geçen ay meydana gelen nükleer patlamanın, bir Sovyet denizaltısındaki kazayla ilgili olabileceği öne sürülüyor.

Birleşik Amerika ABC Televizyonu, Güney Afrika'nın 22 Eylül günü ilk atom bombasını patlattığını iddia etmişti. ABC Televizyonu, Güney Afrika'nın yaptığı ilk nükleer denemenin, CIA tarafından uydu aracılığıyla belirlendiğini bildirmişti.

Güney Afrika Deniz Kuvvetleri Komutanı Amiral Walters ise konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, eylül ayında "Echo-LL" tipi nükleer enerji taşıyan bir Sovyet denizaltısının bölgede olduğunu kaydederek, patlamanın Sovyet denizaltısında meydana gelen bir kazayla bağlantılı olabileceğini ileri sürdü.

Öte yandan Sovyetler Birliği de Güney Afrika'nın nükleer bir güç durumuna gelmesine Batılı ülkelerin neden olduğunu öne sürmüştü.

Homeyni, azınlık milliyetler konusunda bazı koşulları kabul etti

● Petrol işçileri Şah'ı iade etmezse ABD'ye petrol sevkiyatı yapmayacaklarını açıkladılar

TAHRAN

Ayetullah Homeyni'nin, Kürtlerin, özerklik konusundaki isteklerini görüşmek için öne sürdüğü şartları kabul ettiği bildirildi. Ülkenin batısında yaşayan Kürtler, görüşmelere başlamadan önce, Devrim Muhafızlarının aşamalı olarak bölgeden çekilmesini ve İslam Mahkemelerinin her türlü faaliyetlerini durdurmasını şart koşuyor.

AP'nin haberine göre, bölgeye gönderilen dört bakan, Kürt temsilcileriyle yaptığı görüşmeler hakkında bilgi vermek amacıyla Ayetullah Homeyni tarafından kabul edildi. Kum kentinde yapılan görüşmeden sonra Homeyni'nin, Kürtlerin şartlarını kabul ettiği belirtildi.

Bu arada azınlık milliyetlerin sorunlarını çözmek üzere İran'da dört kişilik özel bir Bakanlar Komisyonunun oluşturulduğu bildirildi.

Yeni Çin Haberler Ajansının PARS'ı kaynak göstererek verdiği haberde, özel komisyonda ülkenin çeşitli sorunlarının görüşüleceği ve bu sorunları çözmek üzere gerekli önlemlerin alınacağı belirtildi.

İran'da barışın geri gelmesi ve sorunların çözüme bağlanması için azınlık milliyetlerin liderlerinin üç nokta üzerinde durdukları bildirildi. Bunlar, azınlık milliyetlere yönelik idamların durdurulması, siyasi tutukluların serbest bırakılması, bölgeden Devrim Muhafızlarının geri çekilmesi ve azınlıkların özel işlerine karışılmamasını kapsıyor.

Öte yandan İran Petrol Sanayi çalışanları, ABD'nin devrik Şah'ı geri vermemesi durumunda, ABD'ye ham petrol sevkini durduracaklarını bildirdiler.

Bu arada çoğunluğunu ABD'de yaşayan İranlıların oluşturduğu 2 bin kadar gösterici, önceki gün New York'ta, Şah'ın Amerika'da bulunuşunu protesto etti. Ellerinde "Şah'a ölüm", "Yaşasın Humeyni ve Filistin Kurtuluş Örgütü", "CIA, Müslüman halklardan elini çek" yazılı dövizler bulunan göstericiler, çok sayıda polis tarafından izlenerek, birinci caddede yürüdüler.

KÜBA TİCARET HEYETİ İRAN'DA

Küba Dış Ticaret Dairesi Başkanı Gonzales Başkanlığında bir heyet, çarşamba günü İran'a geldi, İran yetkilileri ile görüşmelerine başladı.

İran ve Küba arasında yapılan ilk ticari temasta, iki ülkenin karşılıklı olarak birbirlerine neler satabilecekleri saptanacak.

ÇİN'DE YARGILANAN WEI, YABANCILARA ASKERİ SIRLARI VERMİŞ

● Wei, Vietnam'a yapılan ihtar harekatına ilişkin bilgileri 300 sterlin karşılığı Reuter muhabirine vermiş

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BBC Radyosunun bildirdiğine göre, Çin'de yabancılara askeri sırlar vermek suçundan 15 yıl hapis cezasına çarptırılan Wei Jing Seng, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatı sırasında, Reuter Ajansının Pekin muhabiri Kenzi'ye askeri bilgiler verdi.

Wei, bir Pekin otelinde, ülke dışında yaşayan bir Çinlinin çevirmenlik yaptığı bir konuşmada, yabancı muhabire, maddi destek karşılığında Çinli kumandanlar, Çin'in kayıpları ve askeri birliklerin gücü hakkında bilgi aktarmış. Halen İngiltere'de bulunan Kenzi olayı doğrulayarak, Çin'deki muhalefet gazetesini desteklemek üzere 300 İngiliz sterlinini, ajans adına değil şahsı adına önerdiğini söylüyor.

Irak'ta yapılacak karayoluna ilişkin sözleşme 5 Kasımda imzalanacak

ANKARA (AA)

Karayolları Genel Müdürlüğünün Irak'ta yapacağı karayoluna ilişkin sözleşmenin 5 Kasımda imzalanacağı bildirildi.

Karayolları Genel Müdürü Nuri Üstün, Irak'ta yol yapımı çalışmalarının Kasım ayı sonunda başlayacağını kaydetti. Bu nedenle gerekli araç ve gereçlerin Diyarbakır Bölge Müdürlüğüne gönderilmesine başlandığını söyledi.

Çağlayangil: "Kıbrıs'da iki ayrı bölgeli federasyon dışında çözüm olamaz"

ANKARA (ÖZEL)

AP Bursa Senatörü İhsan Sabri Çağlayangil, Kıbrıs sorunu hakkında görüşlerini açıklarken, "Anlaşmazlık, iki ayrı bölgeli bir federasyon dışında bir çözüme bağlanamaz" dedi. Çağlayangil, Türk toplumunun azınlığa düşmesine razı olunamayacağını ileri sürerek, geçmişteki kanlı olayların, Türk cemaatinin Türkiye tarafından korunmasını zaruri kıldığını, bunun için Ada'daki Türklerin, Türk Silahlı Kuvvetlerinin sürekli koruyuculuğundan yoksun bırakılamayacağını söyledi.

Haftalık "Yankı" dergisine dış politika konuları hakkında görüşlerini açıklayan İhsan Sabri Çağlayangil, günün şartlarının Türkiye'nin NATO içinde kalmasını ve Amerika ile ilişkilerini sürdürmesini gerektiği belirtti. Çağlayangil, bir yandan da Rusya ile belirli alanlarda işbirliği yapılmasına ve dost olunmasına engel olunmamasını istedi. Ecevit hükümetini, Rusya ile ilişkileri hal icaplarına göre yürütmediği için eleştiren Çağlayangil, ayrı nokta olan ülkelerin Moskova ile iyi ilişkiler içinde olduğunu kaydederek, "Çünkü biz komşuyuz. Daha yakın ilişkiler sürdürmeliyiz" dedi.

Yankı'nın U-2'ler konusundaki sorusunu cevaplarken ise AP Senatörü, U-2'lerin uçmasında detant sürdüğü müddetçe tehlike yoktur. Ama bir çatışma halinde, karşı tarafın içini okuyan tesisler, derhal bertaraf edilmesi zaruri sakıncalar niteliğini kazanır ve Türkiye'yi ilk hedef yapar" şeklinde konuştu.

Hua Guofeng İngiltere'de

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Başbakanı Hua Guofeng Federal Almanya gezisini tamamlayarak İngiltere'ye geçti. Hua İngiltere'de, İngiliz Başbakanı Bayan Margaret Thatcher ile iki görüşme yapacak, Kraliçe Elizabeth'in onuruna vereceği bir ziyafete katılacak ve çeşitli sanayi merkezlerini gezecek. Çin Başbakanı ayrıca Karl Marks'ın mezarını da ziyaret edecek.

Hua'nın İngiltere gezisinde, iki ülkenin Moskova'yla ilişkileri, Hindiçini ve Rodezya'daki durum ve savunma konuları ele alınacak,

Hua Guofeng, İngiliz yöneticilerle ticari ve ekonomik ilişkileri de ele alacak. Bilindiği gibi Çin ayrıca İngiltere'den dikine havalanan Harrier tipi avcı uçakları satın almak istiyor.

Pakistan, nükleer enerjiyi gerçekleştirme konusunda ısrar ediyor

İSLAMABAD

Pakistan Askeri Yönetimi Başkanı Ziya Ül Hak, ülkesinin nükleer silahlara sahip olduğu yolunda çıkan haberlere ilişkin bir demeç verdi.

Ziya Ül Hak, bir nükleer bomba patlatmayı düşünmediklerini söyleyerek, "Fakat hiç bir olasılığa kapımız kapalı değildir" dedi. Ziya Ül Hak, "Bizim bu alandaki programımız tümüyle, Pakistan'ın büyük ihtiyaç duyduğu enerji üretimine yöneliktir. Ne var ki biz, nükleer tesislerimizin tek yanlı denetlenmesini ulusal bağımsızlığımızla bağdaştıramayız" dedi.

Ziya Ül Hak, bir gazetecinin, barışçı nükleer deneme konusundaki sorusuna şöyle cevap verdi: "Bana göre barışçı nükleer bir deneme diye bir şey yoktur. Pakistan'ın nükleer programının amacı nükleer bomba patlatmak değildir."

Ziya Ül Hak, Dışişleri Bakanı Aga Şahi ile ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'ın bu konudaki görüşmelerine de dolaylı olarak değinerek, "Öbür ülkelerin korkusu, Pakistan'ın nükleer bir güce sahip olmasından değil, ülkemizin bu teknolojiyi sorumsuz hükümetlere aktarmasından kaynaklanıyor" dedi.

5 kıtadan KISA HABERLER

Bu yıl 2 milyon Müslüman'ın hacı olması bekleniyor

Bu yılki Hac mevsiminde, Cidde'ye havayoluyla gelen hacı adaylarının sayısının yarım milyonun üzerine çıktığı bildirildi.

Hac nedeniyle Mekke'de yoğun bir trafiğin görüldüğü, bu yılki Hacı sayısının 2 milyona yaklaşacağının sanıldığı kaydedildi. Suudi Arabistan yetkilileri de Mekke ve Cidde'deki yoğun kalabalığa eksiksiz hizmet verebilmek için çalışmaların artırıldığını bildirdiler.

Sovyetler Birliği, Sibirya'da yeni bir nükleer deneme yaptı

İsveç Ulusal Sismoloji Enstitüsü, Sovyetler Birliği'nin Batı Sibirya'daki Semipalatinsk yöresinde yeni bir yeraltı nükleer denemesi yaptığını bildirdi.

Enstitü, yetkilisi, Richter ölçeğine göre 7.1 şiddetindeki patlamanın, bu yıl Sovyetlerce gerçekleştirilen 16. deneme olduğunu belirtti.

Muzorewa görevini bir İngiliz valiye bırakmayı kabul etti

Rodezya Başbakanı Abel Muzorewa, yeni seçimlere dek görevini ve güvenlik güçlerinin yönetimini bir İngiliz valiye bırakmaya razı olduğunu bildirdi.

Bu karar üzerine bir açıklama yapan Yurtsever Cephe liderlerinden Joshua Nkomo, Londra'ya görüşmeye geldiklerini ve emir almaya niyetleri olmadığını vurgulayarak Rodezya halkının sindirilmesine izin verilmeyeceğini söyledi.

Thatcher Mısır'a gidecek

LONDRA

İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher'in yapılan bir daveti kabul ederek Mısır'a gideceği bildirildi.

Davetin, Filistin'in özerkliği konusunda İsrail ve Amerikalı yetkililerle görüşme yapmak üzere Londra'da bulunan Mısır Başbakanı Mustafa Halil tarafından yapıldığı açıklandı.

Orta Doğu Haber Ajansı "MENA" ziyaret tarihinin daha sonra saptanacağını belirtti.

örse çekiç

Gülay Göktürk

MESS sözleşmesi (1)

Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) yöneticileri ile Maden-İş yöneticileri iki yıl sonra ikinci defa karşı karşıya geçip büyük grup sözleşmesine başladılar. Böylece, birkaç aydır söz düellosu şeklinde süren Maden-İş-MESS mücadelesinin yeni bir aşaması, fiili görüşme aşaması başlamış oldu.

İşçi sınıfının ve sendikal çevrelerin yakından ilgilendiği bu büyük sözleşmede üç taraf bulunmaktadır. MESS, Maden-İş yönetimi ve 30 bin metal işçisi. Biz, üç gün sürecek olan bu yazımızda, önce sözleşmenin işçi sınıfı açısından taşıdığı önem üzerinde duracak, daha sonra ise tarafların durumunu ve sözleşmeye ne şartlar altında girdiklerini ortaya koymaya çalışacağız.

Bugün Türkiye'de, gerek hakim sınıfların kendi aralarında, gerekse işçiden yana güçlerle hakim sınıflar arasında hararetle tartışılan bir mesele var. Türkiye ekonomik çöküntü içindedir. Enflasyon oranı hızla artmakta, açık gitgide büyümektedir. Bu buhranın yükü kimin sırtına yıkılacaktır? Buhranı, ayağı Türkiye toprağına basan herkesin ortak fedakarlığı ile göğüsleme yolu benimsenip, taşınması gereken yük güçler oranında paylaşılacak mıdır, yoksa fedakarlık tümüyle çalışan sınıflardan mı istenecektir?

Türkiye'deki hakim sınıflar, şimdiye kadar genellikle ikinci yolu uygulamışlardır. Bugün de ekonomik buhranı hafifletmek deyince akla gelen ilk çözüm yolu bu olmaktadır. Bu fikrin savunucularına göre, enflasyonu önlemek için, "sorumsuz" ücret artışları önlenmeli, kıdem tazminatları dondurulmalı, sosyal haklar kısıtlanmalı, işçinin satınalma gücü düşürülmelidir.

İşte metal sanayicileri bugün Türkiye'de bu fikirlerin kararlı bir savunucusu olarak ortaya çıkan en örgütlü işveren kesimi durumundadırlar. MESS yetkilileri, uzun bir süredir her fırsatta "sorumsuz" ücret artışlarından ve işçi sınıfına fazla taviz verildiğinden şikayet etmekte ve adeta, bu duruma karşı mücadelede burjuvaziye önderlik etmeyi kendi baş görevi olarak benimsemektedir. Bu açıdan bakıldığında MESS'in 108 işyerini kapsayan bu büyük sözleşmede öne sürdüğü prensipler konusunda oldukça katı bir tutum takınacağı ve diğer işverenlere "örnek" olmaya çalışacağı ortadadır. MESS'in bugünkü durumda, kendi içinde de tam bir uyumun olmadığı ve farklı bazı eğilimlerin mevcut olduğu göz önüne alınsa bile, metal işverenlerinin önümüzdeki dönemde, yukarıda belirtmeye çalıştığımız temel anlayışta birleşmeleri ihtimali kuvvetlidir.

MESS-Maden-İş sözleşmesine bu tespitlerin ışığında baktığımızda, Maden işçilerinin bu sözleşmeden başarıyla çıkmasının ve MESS'in geriletilmesinin bütün işçi sınıfı açısından özel bir önem taşıdığı daha iyi görülecektir.

Şimdi bir de, metal işçilerinin bu sözleşmeye ne şartlarda girdiklerine bakalım.

Metal işçileri, ne yazık ki, böylesine önemli bir sözleşmeye, başlarında ihaneti belgelenmiş işçi düşmanı bir çeteyle girmektedirler. Ve bu durum, işçilerin MESS karşısında taşıdıkları en önemli zaaftır.

Büyük sözleşmede işçileri temsilen masaya oturacak olan Maden-İş bu sözleşme dönemine büyük buhran ve zaaf içinde girmektedir.

Son aylarda açıkça ortaya çıktığı gibi, bugün Maden-İş üst yönetiminde tam bir kargaşa, çatışma ve buhran hakimdir. Merkez Yürütme Kurulu üyeleri, birbiri ile kıyasıya mücadele etmekte, TKP'li klik kendine muhalefet eden Ertürk kanadını tasfiyeye uğraşmaktadır. Öte yandan, Maden-İş içinde zayıf da olsa, TKP'deki bölünmede, İngiltere kanadının yanında yer alan bazı unsurlar vardır. Bu iç mücadelenin bir sonucu olarak sendika, tam da MESS gibi önemli bir sözleşmenin başladığı bir sırada apar topar olağanüstü genel kurula gitmek zorunda kalmıştır.

Maden-İş Sendikasının MESS sözleşmesinde taşıdığı bir başka zaaf da, sendika kasalarının durumudur. Son yıllarda TKP'liler tarafından altından girilip üstünden çıkılan sendika kasasının, şu son günlerde "bazı olağanüstü masraflar" yüzünden hepten boşaldığı bilinmektedir. Politika'nın sürekli artan zararları, TKP'nin 1 Mayıs İzmir mitinginin ve Beria Onger'in seçim masraflarının üstüste gelmesiyle Maden-İş 'in kasaları iyice zayıflamıştır.

Bütün bu zaaflar nereden doğmuştrur? Tabandan kopukluk, yönetim buhranları, mali çöküntü, bütün bunlar nereden kaynaklanmaktadır?

Bütün bu zaafların kaynağına baktığımızda ise, Maden-İş'in 1974'ten beri izlediği politikayla, yani TKP'nin politikasıyla karşılaşıyoruz. İşte esas mesele, esas zaaf buradadır.

Metal işçilerinin bu politikanın önderliğinde başarılı bir mücadele yürütmeleri ve MESS'e karşı gerçek bir zafer kazanması mümkün değildir. Rus uşaklığı ve işçi düşmanlığı hiçbir dönemde işçi sınıfının menfaatleri ile bağdaşmamıştır. Daysal kliği, şimdiye kadar olduğu gibi, bu sözleşme boyunca da işçi sınıfının menfaatlerini değil, TKP'nin menfaatlerini gözeten bir politika izleyecektir. Bundan iki yıl önce, bir UDC rüyası uğruna binlerce işçiyi "MESS'i ezme" macerasına sürükleyen ve 8 ay süründürdükten sonra MESS önünde diz çöken TKP'nin, bu defa da yine dar klik menfaatleri uğruna işçiyi satmakta, ya da yeni maceralara sürüklemekte bir an bile tereddüt etmeyecekleri unutulmamalıdır.

Bu gerçeği, 1974'ten beri sayısız deneyle gören Meden-İş tabanı işte bu sebeple yönetime kesinlikle güvenmemekte ve sözleşmeye büyük bir kuşku içinde girmektedir. Tabanda 'MESS'e karşı mücadele isteği ile yönetime duyulan güvensizlik sürekli çelişmektedir.

Maden-İş tabanının durumu üzerinde yarın ki yazımızda duracağız.

Kongreye alınmayan 1350 karayolu işçisi 8. Bölge binasının yanında toplantı yaptı

İşçiler yerine salona militanlar dolduruldu

MHP'li Elazığ Yol-İş yöneticileri 300 kişi ile kongre yaptı

- Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç bu yönetimi tanımadıklarını ve bayramdan sonra yeni bir sendika kuracaklarını açıkladı
- Işçiler delegelerin alınmadığı kongreye katılan bazı MSP ve AP milletvekillerini kınadılar

ELAZIĞ (ÖZEL)

4 bin 112 işçinin çalıştığı karayollarında Elazığ Yol-İş Sendikasının MHP'li yöneticileri 300 kişi ile kongre yaptılar. Sendikadan ihraç edilen 1350 işçi salona alınmayınca muhalefet seçime katılmadı. Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç yeni bir sendika kuracaklarını açıkladı.

Bilindiği gibi Elazığ-Yol-İş Sendikası yöneticileri geçtiğimiz yaz aylarında kendilerine muhalefet eden 1250 işçiyi sendikadan ihraç etmişler ve bu olay kamuoyunda yankı yaratmıştı.

Muhalefette yer alan işçilerin kongreye alınmaması ise MHP'li yöneticilerin yeni bir kanunsuzluğunu ortaya koyuyordu.

SALONA ALINMAYAN İŞÇİLER DIŞARIDA TOPLANDI

Cumartesi günü Elazığ Spor Salonunda yapılan Kongrede Yol-İş Sendikasının yöneticileri ihraç edilen 1350 işçiyi kongre salonuna almadılar. Devlet Su İşlerinde ve belediyede çalışan akademi öğrencilerine ise delepe gibi oy kullandırdılar. Seçimlere sadece 300 karayolları işçisi katıldı. Karayollarında çalışan 3 bin işçi sendikanın bu kanunsuzluğunu protesto ettiler ve kongre salonuna girmeyerek Karayolları 8. Bölge binasının yanında toplandılar.

Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç işçilere hitaben yaptığı konuşmada, "Kongrenin karayollarında çalışan işçilerin kongresi değil adeta belli bir partinin kongresi olduğunu" söyleyerek şöyle dedi:

"Karayollarında toplam 4 bin 112 işçinin çalıştığını resmi tutanaklarla tespit ettik. Ama Yol-İş Elazığ Şube yöneticileri toplam 8 bin işçi göstererek bazı üye arkadaşları sendikadan ihraç edip işçilere ve esnaflara kart vererek kongre salonuna alıyorlar. Karayolları işçisi ise dışarıda kalıyor.

BAYRAMDAN SONRA KANUNSUZLUĞA SON VERECEĞİZ

"Bu tamamen kanunsuzluktur. Bayramdan sonra Yol-İş Federasyonu olarak toplanacağız, bu kanunsuzluğa son vereceğiz. Bugün seçilecek olan yönetimi tanımıyoruz ve yeni bir sendikanın kurulacağını sizlere ilan ediyor sendikanın hayırlı olmasını diliyorum!"

Daha sonra konuşan munalefet temsilcisi Mürşit Öztürk de şunları söyledi:

"Elazığ'da sanki devletin kanunları işlemiyor. 1350 işçi arkadaş sendikadan ihraç ediliyor, Tunceli, Malatya, Bingöl ve Adıyaman mahkemeleri bu kanunsuzluğu tespit edip arkadaşlarımızın sendikaya yeniden kaydedilmesini istiyor, sendika yöneticileri ise kanun-manun dinlemiyor. Bugün yapılan kongre ise kanunlara tamamen aykırıdır. 3 bin işçi kongre salonuna girmemiş, oy kullanmamıştır. Yerlerine MHP'li militanlar oy kullanmıştır. Aynı durum 1976'da da oldu. Durumu valiye ve Sıkıyönetim Konutanlığına bildirdik. Seçilecek olan yönetim meşru değildir. İleride kurulacak olan sendikamız hepimize hayırlı olsun."

İşçilerin katılmadığı kongreye MSP'den Şevket Kazan ve bazı AP yöneticileri ile milletvekillerinin katılması da karayolları işçileri arasında eleştirilere neden oldu.

T. Maden-İş İzmir'de iki işyerinde yetkiyi kaybetti

İZMİR (THA)

Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikasının İzmir'de daha önce T.Maden-İş'e bağlı iki işyerinde yetki aldığı bildiriliyor.

Türk Metal Sendikası tarafından yapılan yazılı açıklamada Asmas Ağır Sanayi Makinaları AŞ'de Kemalpaşa Mahkemesinin kararı ile, Efe Tarım Makinaları işyerinde ise 25 Ekimde yapılan isticvap (işçiye, bağlı olduğu sendikayı sorarak tespit yapılması) yolu ile yetki aldıkları belirtiliyor ve her iki işyerinde de toplusözleşme görüşmelerine başlayacakları kaydediliyor.

OLEYİS İzmir Palas Otelinde greve başladı

İZMİR (AA)

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası İzmir Palas Otelinde greve başladı.

Oleyis İzmir Şube Başkanı Ali Ozarklıoğlu toplu iş sözleşmesi görüşmelerine katılmayan işverenin uzlaştırma kurulu kararına da uymadığını belirterek şöyle dedi: "Biz de normal prosedürü tamamlayarak grev ilan ettik. İşvereni son kez yine toplusözleşme görüşmelerine çağırdık. Kabul etmedi. Biz de greve başladık."

Palas Oteldeki greve 13 işçinin katıldığı bildiriliyor.

Keramik-İş İzmir Özgür Etermit'te uyuşmazlığa gitti

İZMİR (THA)

DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası, Kiraz'da kurulu Özgür Aternit işyerinde toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde uyuşmazlığa düştü.

Sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığa düşüldüğünü bildiren Keramik-İş İzmir Şube yöneticileri uzlaştırma kurulundan doyurucu bir karar çıkmaması halinde greve gideceklerini söylediler.

Bayram arifesinde direniş davulu vuruyor!

Sendika seçme özgürlüğü için mücadele eden Apikoğlu işçileri "36 gün değil, 99 yıl da olsa azimle direneceğiz" diyorlar.

Bayrama direnişle girmeye hazırlanan Apikoğlu işçileri sesleniyor

"Eski günlere dönmeyeceğiz"

- MHP'lilerin yönetimindeki Birleşik Gıda-Iş'ten ayrılan işçiler topluca DİSK'e bağlı Gıda-Iş'e geçti

İSMAİL BÜYÜKBAŞ

Alibeyköy'de bulunan Apikoğlu Sucuk Fabrikasında çalışan 150 civarında işçi sendika seçme özgürlüğü için 36 gündür direniyor.

Geçtiğimiz ay MHP'lilerin yönetimindeki Birleşik Gıda-İş Sendikasından istifa eden işçiler topluca DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasına geçmişler, işveren ise buna karşılık fabrikayı kapatma yoluna gitmişti.

Apikoğlu Sucuk Fabrikası bundan bir süre önce A.H.Apikoğlu'nun döviz kaçakçılığı yaptığının saptanması üzerine mahkemece çalışmaktan menedilmiş, bunun üzerine fabrika ETSAN adı altında Apikoğlu'nun avukatlarının işlettiği başka bir firma tarafından çalıştırılmaya başlanmıştı.

Gıda-İş Sendikasının işyerinde örgütlenmesi üzerine işveren fabrikayı kapatıyor, sendika da grev kararı alıyordu.

Bayramı direniş çadırında karşılamaya hazırlanan Apikoğlu işçileri bu konuda gazetemize şunları söylediler:

"Buralarda senelerden beri gece-gündüz demeden çalıştık. İşveren bizi iliğimize kadar sömürdü. 27 senelik işçi hâlâ 4 bin 300 lira para alıyordu. Ötekilerin ücreti de 3 bin 600 lirayı geçmezdi.

"Bu da yetmiyormuş gibi başımıza faşist Birleşik Gıda-İş Sendikasını musallat etti. Sözleşmeyi işçiden habersiz imzalıyor, patronun adamını kendi elleriyle temsilci yapıyorlardı. Şikayet edince Sendika Başkanı Ahmet Muşlu bize 'İşinize gelirse çalışın işinize gelmezse çekin gidin' diyordu. Üstelik, 'Biz kurtçuyuz, biz Türkeşçiyiz' diye tehdit savuruyordu. 36 gündür direnişteyiz. 36 gün değil 99 gün de geçse kararlıyız. Artık eski Apikoğlu'nun sömürdüğü işçiler değiliz. Eski günlere dönmeyeceğiz."

İşçilerden Cemal Erdoğdu ve Sait Karayalçın'ın direnişle ilgili olarak yazdıkları ve gazetemize verdikleri şiirin bir bölümünü de aşağıda yayınlıyoruz.

Kasap Hüseyin derler. bizim Babura
İşçiyi sözleşmeden soktu çamura
Dost akraba deyip çiğneyip geçti
Sakın aldanmayın siz bu gavura
Avrupa'dan kovulup sürgün edildi.

Maliyeler gelmiş makina yazar
Buna engel olamaz sezer
Haşim usta son kez fabrika gezer
İşçiler birleşmiş vermış elele
Ahmet Muşlu'yu çiğnemiş gider...

Apikoğlu işçileri kendilerine uzun süre baskı yapan MHP'li Birleşık Gıda Iş Başkanını bu sloganlarla uğurluyorlar

---

Beş çocuk, köpekleriyle birlikte evlerinin önünde resim çektirdiler.

Cumhuriyetin 56. yılı kutlanırken

İNSANLAR HÂLÂ SUR KOVUĞUNDA YAŞIYOR

METİN GÖKTÜRK

Konut darlığını, kiraların yüksekliğini bilmeyenimiz yoktur. Kafalar enseden arkaya yatırılır, gözler perdesiz pencerelerde günlerce dolaşılır. İstanbul'da ve her yerde, hepimizin başından geçmiştir.

Ama Topkapı surlarının bir kovuğuna çoluk çocuk yedi kişi sığınıp, yıllarca burada yerleşecek kadar çaresiz kalanlar da var

Beş çocuk, beş köpek ve bir kurbanlık kuzu kovuğun önünde oynaşıyorlar. "Köpekler bizi gece bekler, kuzu adak" diye açıklıyor en büyükleri. Hepsinin ayakları çıplak, üşümüyorlarmış. Bigadiç'ten göçüp gelmişler.

Yazın otların üstüne atıp, şilte benzeri bir iki pılı pırtıyı, orada yatmışlar. Ya kışın?

"Ateş yakarız, içerisi duman olur, bir de kapının altından sular giriyor. Ne yapsak durmuyor." Mutfak, banyo, herşey o tek kovuğun içi. Hela olarak sur dibi kullanılıyor.

Ya adak olan o kuzu? Onu 50 liraya almışlar, doğar doğmaz. Neyin adağıdır. Bilmiyorlar. Babaları bilirmiş. Belki de "İstanbul'a gidip, başımı sokacak bir yer bulursam, bir körpe kuzu adağım olsun" demiş. Bulduklarına göre, elbette adak yerine getirilmeli.

En küçükleri Nergis, kuzusu ve köpekleri de var. Ayakları üşümüyormuş, ama bu kış üşüyecek.

Gaz sobaları odun sobası oluyor

İSTANBUL

Yokluk daha neler yaptıracak? Gaz bulunmuyor diye, 3 bin liralık sobayı atacak değiller ya. Gazı yakan odunu da yakar deyip, basıyorlar tahta parçalarını. Gerçi biraz eli yüzü kararıp, tuhaflaşıyor, ama ısıtıyor işte. Maksat dumanı doğru çıksın.

Kotil Köln'e gitti

İSTANBUL(AA)

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Köln Belediye Başkanının resmi çağrılısı olarak dün saat 10.00'da uçakla Federal Almanya'ya gitti.

"Kardeş Şehir" Köln Belediyesi ile İstanbul Belediyesinin ortak sorunları üzerinde Köln Belediye Başkanı ile görüşmeler yapacağını belirten İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil'in gezisi dört gün sürecek.

İki belediye başkanı arasındaki görüşmelerde çeşitli kentsel ve kentiçi taşımacılık ile diğer sorunların ele alınacağı bildirildi.

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz:

"200 yeni kar makinesinin büyük bölümünü Doğu illerine göndereceğiz"

ANKARA (ÖZEL)

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, dün bakanlıkta düzenlediği basın toplantısında yeni gelen 200 kar makinasının çoğunun Doğu illerine gönderileceğini açıkladı.

Bu yıl İsviçre'den gelen makinaların iki hafta içinde bölgelerine ulaşmış olacağını söyleyen Topuz, "Kar makinalarının büyük bölümü Doğu illerimize gönderilecektir. Sadece köy yollarının ulaşıma açık tutulmasının yeterli olmadığı gerçeği karşısında Bakanlığımız karayolları ile yapacağı ortak uygulama ile bucak ilçe ve il yollarındaki mücadeleye de aktif katkıda bulunarak kırsal alandaki ulaşım ağının tümü ile işlevini sürdürmesini sağlayabilecektir."

TOPUZ'UN HÜKÜMETE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Basın toplantısından sonra hükümete ilişkin soruları cevaplandıran Ali Topuz, hükümetin en kısa zamanda kurulması gerektiğini belirtti. Topuz, kurulacak olan hükümetin parlamentoya dayalı olacağını da belirterek "Partilerin düşünelerini öğrenmek ve değerlendirmek Demirel'in görevi ve hakkıdır" şeklinde konuştu.

MHP'nin açıklamadığı istekleri olabileceğini de söyleyen Topuz, 'El altından bazı anlaşmalar yapmış olabilirler. Çok fazla yadırgamıyorum" dedi.

Topuz, her siyasi partinin kendi gelişmesini ön planda tuttuğunu, başka partilere dayalı hükümetin "dayanaklarının da güçlenmemesi" halinde çökebileceğini söyledi.

Topuz, CHP Kurultayı ile ilgili sorular karşısında ise "Ben burada Cumhuriyet hükümetinin bir bakanı olarak bulunuyorum. Basın toplantısını görevlerimizle ilgili olarak yaptım. Bu konuda görüş belirtmeyi hatalı bulurum" dedi.

Karaköy'de bir hamam tamamen yandı

İSTANBUL (AA)

Karaköy'de önceki gün saat 19.45 sıralarında çıkan yangında bir hamam tamamen yandı. İstanbul İtfaiye yetkililerinden alınan bilgiye göre dün saat 19.45 sıralarında Karaköy, Perşembe Pazarı Çeşme Sokakta Tahsin Kor'a ait Yenicami hamamında yangın çıktı. Bilinmeyen bir nedenle çıkan yangın sonucu iki katlı bina tamamen yandı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

Rize'de bir öğretmen vuruldu

● Ödemiş ve Bafra'da iki kuyumcu, Ankara'da bir fırın soyuldu

HABER MERKEZİ
Rize'de önceki gece geç saatlerde meydana gelen olayda bir ilkokul öğretmeni boğazından kurşunlanarak ağır yaralandı.

Eski Milli Eğitim Müdürü Yardımcısı Hayri Ersay'ın oğlu olan ve sağ eğilimli olduğu bildirilen iki yıllık öğretmen İlyas Ersay gece eve dönerken bir grubun silahlı saldırısına uğradı. Boğazından iki kurşun yarası alan Ersay, Ankara Hacettepe Hastanesine kaldırıldı. Olayla ilgili üç kişi gözaltına alındı.

Ankara'da bir fırın soyuldu

Ankara'nın İsmetpaşa semtinde bulunan Çağlayan fırınına saat 20.45 sıralarında gelen silahlı beş kişi, fırının kasasında bulunan 30 bin lirayı alarak olay yerinden kaçtı.

Yetkililer 5 soyguncunun arandığını bildirdiler.

Ödemiş'te

İzmir'in Ödemiş İlçesinde İbrahim Erke'nin kuyumcu dükkanına giren iki kişi, kuyumcunun elleri ve ağzını bağlayarak dükkandaki yaklaşık yarım milyon lira değerinde bulunan altın ve mücevheri alarak dışarı çıktılar. Soyguncular olay yerinden yaya olarak kaçtılar. Olayla ilgili olarak henüz bir ipucu bulamadıklarını söyleyen yetkililer, silahlı soyguncuların aranmasına devam edildiğini belirttiler.

Samsun'da

Samsun'un Bafra İlçesindeki Kuyumcular asfaltında Alptekin Ağızhalı'ya ait bir kuyumcu mağazasına giren silahlı dört kişi, mağazada bulunan 600 bin lira civarında altın ve mücevheri alarak kaçtılar. Mağazadan çalınan ziynet eşyalarının kesin tutarı henüz tespit edilemedi.

Bartın'da bir avukatın otosu bombalandı

Bartın'da önceki gün sabah erken saatlerde Avukat İbrahim Öztürk'ün otosuna bomba kondu. Meydana gelen patlama sonucunda oto geniş hasar gördü, çevrede 10'dan fazla evin camları kırıldı.

Niğde'de

Niğde'ye bağlı Aksaray İlçesinin kent merkezinde iki grup arasında silahlı çatışma çıktı.

Çatışmada Necip Coşkun ile Nurullah Arımış çeşitli yerlerinden yaralanarak Devlet Hastanesine kaldırıldılar

AA Genel Müdürü: Haber Ajansları Kongresi İslam dünyasındaki uyanışa katkıda bulundu

İSTANBUL(AA)
İslam Ülkeleri Haber Ajansları Kongresi Sait Halim Paşa yalısında düzenlenen veda şöleni ile sona erdi. Anadolu Ajansı Genel Müdürü Aytekin Yıldız, "Kongrenin dünyada insanca ve hakça bir düzen oluşmasına katkıda bulunacağını" söyledi.

Şölene, İstanbul'un önde gelen yöneticileri ile bazı ülkelerin İstanbul'daki başkonsolos ve temsilcileri de katıldılar.

AA Genel Müdürü Yıldız, yemekte bir konuşma yaparak, Kongreye katılan 22 İslam ülkesi haber ajansı ile iki uluslararası İslam haber örgütünün yöneticilerine teşekkür etti.

Yıldız, Sait Halim Paşa yalısının tarihi önemine de dikkati çekti, şölenin bu binada yapılmasının özel bir anlamı olduğunu bildirdi.

Yıldız, Sait Halim Paşa yalısında alınan karardan sonra Türk halkı büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde verdiği kurtuluş savaşı ile tüm İslam alemine örnek olmuş, yüreklerdeki bağımsızlık ateşini tutuşturmuştur" dedi.

"İslam ülkeleri Haber Ajansları Kongresi dolayısıyla inanıyorum ki, burada sadece çalışma arkadaşaları olarak değil, aynı zamanda temsil ettiğimiz uluslarımızın dileklerine tercüman olduk ve ülkelerimiz arasındaki işbirliğinde yeni ve olumlu adımlar attık. Yıllarca emperyalizm in bölüp birbirinden uzak tutmaya çalıştığı İslam dünyasındaki uyanışa ve gelişmeye haber ajansları olarak katkıda bulunabilmenin tüm delege arkadaşlarımca da sevinçle karşılandığından kuşku duymuyorum."

AA Genel Müdürü Yıldız, bu kongrenin sonucunu tüm dünyanın, o arada bazı güçlerin derin bir ilgi ile beklediklerini bildirerek, "üzerinde mutabık olduğunu açıkladığımız sonuç bildirisi ile dünyanın ve uluslarımızın karşısına yüz akı ile çıkabildiğimiz için duyduğum mutluluğu da belirtmek isterim" dedi.

Dünya barışına giden yolun savaşsız ve sömürüsüz bir dünyadan geçtiğini belirten Yıldız, "İslam Haber Ajansları Kongresinin evrensel barış için yeni bir aşama olduğuna inandığımı" söyledi.

AA Genel Müdürü Yıldız'ın konuşmasını İslam Ülkeleri Haber Ajansları temsilcileri adına Arap Haber Ajansları Federasyonu (FANA) Genel Sekreteri Farid Ayar, yanıtladı. Ayar, Türkiye'de büyük bir konukseverlikle karşılandıklarını bildirdi. "Bu konuksever kardeşlerimizin başında sayın Başbakan Bülent Ecevit de bulunuyordu. Sayın Ecevit'e şükran duygularımızı bir kez daha ifade etmek isterim" dedi.

Ayar, Kongrenin umulanın da ötesinde büyük bir başarıya ulaştığını ve İslam Ülkeleri arasında haber akışının özgürce sağlanması yolunda işbirliğinin gerçekleşmeye başladığını bildirdi. Ayar, Kongrede bazı islam toplumlarının sorunlarına da yer verildiğini kaydederek, "Kardeşler arasındaki işbirliği fikrinin islam konferansları kararları ile pekiştiğini" söyledi.

AA. tarafından düzenlenen kongreye katılan İslam Ülkeleri Haber Ajansları temsilcileri dün Türkiye'den ayrıldılar.

TİKP Fener Temsilciliğini basmak isteyen Dev-Solcular yakalandı

Türkiye İşçi Köylü Partisi Fener Temsilciliğinin bulunduğu bina daha önce de molotof kokteyli atılarak yakılmıştı. Dün kalabalık bir grup halinde temsilcilik binasının etrafını saran Dev-Solculardan beş kişi şüpheli görülerek gözaltına alındı.

● TİKP Fener Temsilciliği yetkilileri güvenlik önlemlerinin artırılması için Sıkıyönetim Komutanlığına başvuracak

İSTANBUL(ÖZEL)
Onarım yapılmakta olan Türkiye İşçi Köylü Partisi Fener Temsilciliğini basmak isteyen Dev-Solculardan beşi güvenlik kuvvetlerince yakalandı.

TİKP Fener Temsilciliğinin onarım çalışmalarına katılan yurttaşlardan bir kısmı da Fener Karakoluna giderek yakalanan Cengiz Kara, Yılmaz Anıl, Muhittin Koz, Abdullah Yılmaz ve Soner Saraç'ın kendilerini çeşitli kereler ölümle tehdit ettiklerini belirterek şikayetçi oldular.

Olaylar üzerine TİKP Fatih İlçesi Fener temsilciliği yetkilileri, daha önce de binalarının molotof kokteyli atılarak yakıldığını hatırlatarak, "Bugünlerde temsilcilik binamızın onarım çalışmalarını sürdürmekteyiz. Ancak Dev-Sol adlı çete militanlarını çevreye yığarak yer yer arkadaşlarımızı ve çevredeki esnafı tehdit edip çalışmalarımızı engellemeye çalışmaktadır. Sıkıyönetim Komutanlığı yetkililerine bu çevredeki güvenlik önlemlerinin artırılması için müracaatta bulunacağız" dediler.

Çağdaş Gazeteciler Derneği, Ankara Gazeteciler Cemiyetinin çıkaracağı Bayram gazetesinin korsan olacağını açıkladı

ANKARA
Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Yılmaz Ateş, Ankara Gazeteciler Cemiyetinin kendisini Bayram Gazetesi çıkarmada yetkili ilan etmesini eleştirip, "Bu kuruluşun çıkartacağı gazete yasa dışı ve korsan olacaktır" dedi.

ÇGD Genel Başkanı Ateş, dün yaptığı yazılı açıklamada, Danıştayın karar verirken taraf olma durumunda bulunan Ankara Valiliğinden görüş istemediğini belirtip, Valiliğin Danıştay kararını "yasal dayanaktan yoksun" şeklinde niteleyerek, 12. daireye itirazda bulunulduğunu söyledi.

Ateş, "Danıştay tarihinde eşine rastlanılmayan bir hızla hem de savunma alınmadan verilen yürütmeyi durdurma kararını başından beri hukukun üstünlüğü ve yasaların geçerliliğini savunan derneğimiz saygıyla karşılamaktadır. Danıştay'ın söz konusu kararı, henüz tarafımıza tebliğ edilmemiş olmasına rağmen, derneğimiz, hukuka ve yasalara olan saygımızın gereği bayram gazetesini yayınlamayacaktır" dedi.

Ateş ayrıca, "Başından beri yasa ve yönetmeliği çiğneyenlerin, çıkartacaklarını öne sürdükleri gazete korsan olacaktır" şeklinde konuştu.

VARLIK İÇİNDE YOKLUK

Üç denizin ortasında tuzsuz kalıyoruz

Tamamen insan gücüyle toplanan tuzlalardaki tuzlar ne kadar olacağı, ne kadar üretim olacağı allaha kalmış. Ağustos sonundan Ekim sonuna kadar devam eden toplama mevsimi sırasında yağacak bir yağmur üretimi yüzde 10-20 düşürebiliyor.

● Sadece kaya tuzu rezervimiz Türkiye'nin ihtiyacını 500 yıl karşılayacak durumda ● Her yıl binlerce ton tuz yağmurda eriyip gidiyor

TUZUN sanayide vazgeçilmez bir hammadde olarak önemi hızla artarken, Türkiye'de de tuzu hammadde olarak kullanan sanayi dalları hızla gelişiyor.

Ancak üç tarafımız denizlerle çevrili olduğu halde, ihtiyacı karşılayacak tuzu üretemiyoruz. Son birkaç yıldır tuz açığı ile karşı karşıya kalan Türkiye, açığı kapatmak için önemli miktarda tuz ithal etmek zorunda kalıyor.

Döviz sıkıntısı içinde olduğu, yetmiş sente muhtaç bulunduğu resmen açıklanan Türkiye, geçen yıl Mısır'dan 150 bin ton tuz ithal etti. Bu yıl durumun ne olacağı ise henüz belli değil.

Türkiye'nin tuz açığı ile karşı karşıya kalması, ihtiyacı karşılayacak tuzu üretememesi, kaynaklarının yetersizliğinden ileri gelmiyor. Mesele, gelişmeleri zamanında görüp gerekli tedbirlerin alınmaması... Sık sık söz edilen plan, program gibi sözlerin hep lafta kalması... Meselelerle yumurta kapıya gelinceye kadar ilgilenilmemesi...

Çünkü Türkiye'nin tuz rezervleri, tuz üretebilme olanakları sınırsız. Üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye'nin Kaya tuzu rezervlerinin de en az 500 yıllık ihtiyacı karşılayabilecek düzeyde olduğu tespit ediliyor.

TUZ DEYİP GEÇMEYİN

Tuz deyince çoğumuzun aklına ya tuzluk gelir yada ağzı sulanır. Yani tuzun sadece yemek için, gıda maddesi olarak kullanıldığını sanırız. Ancak tuzun tüketim alanları içinde yemeklik tuz tüketimi, Türkiye'de bile yüzde 25-30 civarındadır. Sanayileşmiş ülkelerde bu oran daha küçüktür.

Tuz, bugün artık özellikle kimya sanayisinin vazgeçilmez temel maddelerinden birisi oldu.

Klor alkali tesislerinde, rafinerilerde, tekstil sanayiinde, soda üretiminde, bütün petro kimya tesislerinde, kağıt üretiminde, tarımsal ilaçlar ve gübre sanayiinde, saf su kullanılması gereken bütün sanayi kuruluşlarında yüzbinlerce ton tuz tüketiliyor.

Türkiye'de yemeklik için tüketilen tuz miktarı 300 bin ton civarındayken, sanayide kullanılan tuz miktarı 700 bin tonu geçiyor. Üstelik yetkililer, sıkıntı çekilmese tuz bulamama korkusu yüzünden bazı alanlara yapılacak olan yatırımlardan vazgeçilmese, sanayideki tuz tüketiminin iki misline çıkmasının işten bile olmadığını belirtiyorlar.

Bir yetkili tuzun sanayideki yerini anlatırken şunları söyledi:

"Geçenlerde yabancı bir dergide okudum, bir zamanlar petrol, elektrik için söylenenleri tuz için de söylüyordu. Dergi, artık bir ülkenin sanayileşme düzeyi, tükettiği tuz miktarı ile ölçülebilir diyor. Gerçekten de durum böyledir. Tuz sanayide giderek daha fazla kullanılmakta ve enerji gibi petrol ya da elektrik gibi sanayinin vazgeçilmez temel taşlarından birisi haline gelmektedir."

Bu durum sanayileşmiş ve sanayileşmekte olan birçok ülke tarafından da kavranmış durumda. Hiç bir ülkenin tuz ihraç etmek istemeyişi bu durumu yansıtıyor. Herkes ürettiği tuzu kendisi işlemek, ham olarak dışarıya satmamak istiyor. Nitekim Türkiye açığını kapatmak için tuz satın alacak yer ararken bizim gibi sanayileşmesi geri durumdaki Mısır'dan başka yer bulamamıştı.

YALNIZ KAYA TUZU REZERVLERİMİZ BİZE 500 YIL YETER

Türkiye tuz üretim kapasitesi açısından dünyanın sayılı şanslı ülkelerinden birisi. Yetkililerin açıkladıklarına göre denizlerden elde edilebilecek imkanlar dışında sadece kayatuzu rezervlerimiz bize en az 500 yıl yetecek düzeyde.

Ayrıca denizden tuz elde etmek için yapılacak yatırımların en çok bir yada iki yıl içinde kendini amorti ettiği gene yetkililer tarafından belirtiliyor.

Örneğin, İzmir Çamaltı tuzlasının genişletilmesi için sürdürülen inşaat çalışmaları hemen devam ediyor. Tuzlanın bugün 400 bin ton olan kapasitesi yapılacak genişletmelerle 1 milyon tona çıkacak. 1981 ya da 1982 yılında bitirilmesi planlanan tevsi projesi için gerekli yatırım miktarı 2 milyar lira. Tuzla yetkilileri yapılacak olan iki milyarlık yatırımın en geç iki yılda amorti edileceğini, bu hesaba üretilecek tuzun ekonomimize getireceği canlılık ve tuz kullanan sanayi dallarındaki üretim artışlarının dahil olmadığını belirtiyorlar.

Tuz Gölü'nün birçok yerinde doğal tuzlalar oluşmuş durumda. İşçi bulamamak, gerekli organizeyi yapamamak gibi gerekçelerle her yıl binlerce ton tuz toplanamıyor, yağmurda eriyip yok olmaya bırakılıyor. Kaldı ki yazın suların çekilmesiyle kendiliğinden oluşan bu doğal tuzlalar çok küçük yatırımlarla kolayca ıslah edilebilecek durumdalar.

Bütün bunlar hesaba katılınca varlık içinde yokluk çekmemizin sebebinin sorumsuzluktan başka birşey olmadığı daha iyi anlaşılıyor.

SANAYİMİZDEKİ TUZ KULLANIMI BEŞ YILDA YEDİ KAT ARTTI

Tuz bütün dünyada önemini hızla artırırken bizim devlet yetkililerimiz bu konuda 1936 yılında bir tuz kanunu çıkartmaktan başka hiç bir şey yapmamışlar. Devletin elinde, Tekel'in elinde 1936 yılında çıkarılan bu kanundan başka, Devlet Planlama Teşkilatının çıkardığı bir broşür var. Bizim konuya verdiğimiz önemi bu durum da ortaya koyuyor.

Beş yıl önce 100 bin ton olan sanayi ihtiyacı bugün 700 bin tonu geçiyor. Büyük bir patlama yaparak tuz ihtiyacı hızla artarken yetkililerimiz hâlâ 1936 tarihli Tuz kanunu çerçevesinde yaşarmış gibi rahat davranıyorlar.

Türkiye tuz üretiminin en önemli kısmını iki büyük tuzlasından elde ediliyor. İzmir'deki Çamaltı Tuzlası ile Tuz Gölü'ndeki Koçhisar Tuzlalarının toplam kapasiteleri 900 bin ton civarında.

Kopenghag Türkiye Halk Birliği Genel Kurulu yapıldı

DANİMARKA (ÖZEL)
Danimarka'daki işçilerimizin kurduğu Kopenhag Türkiye Halk Biliği (KTHB) 1. Genel Kurulu toplandı. Açılış konuşmasını yapan KTHB Başkanı Halil Küçükyıldız, Türkiye'de MHP ve sahte solun estirdiği terör ve işlediği cinayetleri anlatarak, bunların anarşinin kaynakları olduğunu belirtti.

Daha sonra seçimlere geçildi. Seçimler sonunda Halil Küçükyıldız tekrar başkanlığa, Mehmet Kıran Başkan Yardımcılığına seçildiler. Mehmet Göksu saymanlığa, Ahmet Karanfil ve Süleyman Avcı da sekreterliklere getirildiler.

Genel Kurulu 150'ye yakın üye ve Kopenhag Çalışma Müşaviri izledi.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Maraş davası ve MHP'nin af şartı

Kahramanmaraş katliamı davasının çarşamba günkü duruşmasında sanıklar büyük çapta tahliyeler olmasını bekliyorlardı.

O güne kadar herşeyi inkar etmeleri için çeşitli vaatlerle doldurulmuşlardı:

Hükümet düşecek, hepiniz tahliye olacaksınız. Sizin yerinize sizi yargılayanları, komünistleri ve CHP'lileri oturtacağız. Biraz daha dişinizi sıkın, inkara devam edin!

O celse, seçimlerin sonuçlanması ve hükümetin istifa etmesinden sonra yapılıyordu. Katliam sanıkları MHP'nin dolduruşlarının artık zamanın geldiğini sandıklarından hepsi tahliye umudundaydılar. Ancak, mahkeme heyeti duruşma sonunda sadece dört sanığın tahliyesine karar veriyordu.

Bu karar üzerine idamlıklardan Metin Özcan yerinden fırlayarak, hakimlere bağırmaya başladı: "Bizi neden hapiste tutuyorsunuz? Ne biçim mahkemesiniz?"

Bu davranış üzerine heyet kısa bir görüşme yaparak Metin Özcan'a on gün hücre cezası verilmesini kararlaştırdı.

Tam bu karar okunurken sanık avukatlarından Metin Tolay'ın yerinden kalkarak duruşma salonunu terketmeye başladığı görüldü.

Başkan, Metin Tolay'a seslenerek "Kaçtır böyle yapıyorsunuz, karar bitmeden salonu terk edemezsiniz, yerinize oturun" dedi. Metin Tolay'ın cevabı ise şöyleydi: "Verdiğiniz kararı protesto ediyorum"

İşte Maraş davasında çarşamba günü çıkan olayları başlatan, bu sözler oldu. Metin Tolay'ın bu açık tahriki.

MHP'li sanıklar sanki birdenbire geçen yıl aralık ayında Maraş'ta yaptıklarını başlatan tahrikleri hatırlamışlardı.

Başını yine Ökkeş Kenger, Yunus İlhan ve Mustafa Özdemir'in çektiği bir saldırı başladı.

Bir kısmı, CHP'li avukat Halil Güllüoğlu'nu linç etmek için üzerine yürüdü. Başka bir kısmı ise sanıklarla avukatları ayıran iplerin bağlı olduğu kazıkları kaparak Pazarcık köylülerinden İbrahim Kutay ve Rıza Salman Kutay'a saldırdı.

Olay, yeni bir katliama dönüşmeden yatıştırıldı. 15 sanık hakkında soruşturma açıldı.

* * *

Olayın baş tahrikçisi Avukat Metin Tolay, Adalet Partisi Adana İl Başkanıdır.

Duruşmaların başında MHP'li yayın organlarının "Sanıkları AP ve MHP'li avukatlar savunuyor" şeklinde manşet atmalarını sağlayanlardan biri. Maraş davası gibi bir bataklığa düşmüş MHP'ye can kurtaran simidi uzatanlardan biri.

AP yönetimi, seçimlerden önce bütün örgütlerinde çeşitli nabız yoklamaları yapmıştı. Bu nabız yoklamalarından biri de Adana'da yapıldı. Bazı parlamenterlerle birlikte AP Adana İl teşkilatının verdiği sonuç Adana'da tabanın seçimden sonra AP-MHP işbirliğini istemediği yolundaydı.

Ama ne gariptir ki, İl Başkanı Maraş, davasında MHP'li sanıkları mahkeme heyetine ve avukatlara saldırtacak kışkırtmalar yapabilmektedir.

AP Genel İdare Kurulu, MHP'nin "şartsız desteği"nin "şartı" olan genel affı kabul etmiyor.

Bu eğilim belirince MHP, katillerin affı şartını Yaşar Okuyan vasıtasıyla apar topar geri alıyor.

Kimbilir, belki de, Metin Tolay gibilere güvenerek bu şartı öne sürmüşlerdi.

ABD'nin vereceği 100 milyon dolarlık kredi 1 Kasımda işlerlik kazanıyor

ANKARA (THA)
ABD hükümeti tarafından Türkiye'ye verilecek 450 milyon dolarlık kredi anlaşmasının 1 Kasımda imzalanacağı öğrenildi. Buna göre, anlaşmanın imzalanmasıyla kredinin işlerlik kazanacağı ve Merkez Bankası emrine verileceği bildirildi.

ABD'nin askeri ve ekonomik yardım fonundan Türkiye'ye vereceği kredinin 125 milyon dolarının, teçhizat alımlarında, 250 milyon dolarının askeri alımlarda ve 75 milyon dolarının da bağış olarak kullanılacağı bildirildi.

Programda yer ala n "Kadın Ana" adlı yerli di ziden bir görüntü.

"Anadolu 'ya" program ının yapımcılarından Halil Eroğlu: "KIRSAL KESİM İNSANINA ÖRGÜTLENMENİN YARARINI ANLATIYORUZ"

Mehmet Yeşil

Ankara Televizyonu Eğitim Şubesince hazırlanan ve kırsal kesime yönelik iki programdan birisi "Anadolu'ya" diğeri de "Köy Kahvesi". "Anadolu'ya" programı Halil Eroğlu, Parlar Yazan, Erdal Soyluer, Orhan Gizli'den oluşan bir ekip tarafından hazırlanıyor.

"Anadolu'ya" programında kırsal kesim insanının yaşamını konu alan bir dizi oyun (Kadın Ana), eğitici belgeseller, halk oyunları, halk ozanlarından deyişler ve halk türküleri yer almakta.

"Anadolu'ya" programının belgesel bölümlerinin yapımcısı Halil Eroğlu ile çalışmaları konusunda bir konuşma yaptık. Eroğlu şunları söyledi:

AMAÇ: ANADOLU'NUN SORUNLARINI EKRANA GETİRMEK

"Anadolu'ya" programı televizyon yapımları arasında en güç koşullarda gerçekleştirilen yapımlardan biridir. Şöyle ki: Yurdumuz bitmez tükenmez bir kaynaktır böyle programlar için. Hemen hemen çözüme ulaşmış hiç bir şey göremezsiniz tüm Anadolu'da. Biz işte Anadolu'nun sorunlarını ekrana getirirken çözümlerini de getirmeye çalışıyoruz. Çekimleri bizzat gidip konuların bulunduğu yörelerde yapıyoruz.

Amacımız, kırsal kesim insanına, gelişen modern teknolojiyi tanıtmak, üretimi artırıcı ve pazarlamayı kolaylaştırıcı bilgiler vermek ve yaşam düzeylerini üst bir seviyeye çıkarmak için uğraş vermektir. Örneğin kırsal alanlarda başarıya ulaşmış köy kooperatiflerini tanıtarak, gerek tüketimde, gerekse pazarlamada örgütlenmenin, birlikte hareket etmenin yararlarını vermeye çalışıyoruz. Bu şekilde, başarısız veya kurulmakta olan kooperatiflerden örnekler vererek, onlara başarılı olmaları için yol gösteriyoruz. Ayrıca tarımsal savaş, ürünlerin korunması, uygun koşullarda değerlendirilmesi konusunda neler yapmaları gerektiğini vurgulamaya çalışıyoruz."

"SAYISIZ GÜÇLÜKLERLE KARŞILAŞIYORUZ"

Halil Eroğlu, çekim ve yapımın gerçekleştirilmesinde karşılaştıkları güçlükler konusunda ise şunlara değindi:

"Yapım evresinde kuşkusuz tasarladıklarımızın tümünü gerçekleştiremiyoruz. Başında da söylediğim gibi çekim yerlerine ulaşmakta zorluk çekiyoruz. Ayrıca buraları ekip çalışması için yeterli koşullara sahip değil. Örneğin, hazırladığım bir program için çekim malzemelerini 20 km atsırtında taşıdık. Buna benzer sayısız güçlüklerle karşılaşıyoruz. Aslında cambazlık gibi bir şey. Bu güçlüklere rağmen yaptığımız hizmetten dolayı mutluyuz. Buna, bir şikayet olarak değil, çalışma koşullarımızı izleyicilere duyurmak amacıyla değindim."

"Kitaplar ve Düşünceler" programı ilgi topladı

Geçtiğimiz Pazartesi akşamı TV'de geçen mevsim yayınına başlanmış olan "Kitaplar ve Düşünceler" adlı yapımın yeni bir programını izledik.

Nilay Erol tarafından hazırlanan programda, son aylarda yayınlanıp ilgi çekmiş üç öykü kitabı, dört edebiyatçı tarafından ele alındı ve tartışıldı. Aziz Nesin'in yönettiği oturumda tartışılan kitaplar şunlardı: Necati Cumalı'nın "Revizyonist", Talip Apaydın'ın "Yolun Kıyısındaki Adam" ve Ferit Edgü'nün "Bir Gemide". Tartışmaya bu kitapların yazarları ile eleştirmen Atilla Özkırımlı katıldı. Her yazar sözkonusu kitaplar üzerine görüşlerini belirtti ve kendi kitabı üzerine yapılan eleştirileri de yanıtladı. Cumalı'nın kitabının gezi izlenimleri olarak kaldığı, Apaydın'ın öyküleriyle toplumda son yıllardaki gelişmeleri yansıttığı, Edgü'nün ise sınırlı bir okur kesimine yönelen soyutlamalarıyla bireyselliğin araştırmasını yaptığı belirtildi.

"Kitaplar ve Düşünceler" in yeni mevsimdeki bu ilk programı, TV'nin edebiyata ve sanata ciddi bir yaklaşım içinde eğildiği ender yapımlardan biri olarak ilgi topladı. Gerçekten de TV ekranlarında, milyonlarca izleyici önünde yazarların ve eleştirmenlerin dikkati çeken edebiyat yapıtları üzerinde tartışmaları, hatta birbirlerini eleştirmeleri, edebiyatın kitlelere sevdirilmesi ve ürünler üzerine ilgi çekilmesi yönünden çok yararlıydı.

Programda her ay bir edebiyat türünün saptanacağı ve bu türdeki kitapların tartışılacağı belirtiliyor. Burada ilk programın ortaya koyduğu yaklaşım yetersizliklerini dikkate almakta yarar var. İzlediğimiz programda üç ayrı kitap yarım saatlik bir sürede tartışılıp değerlendirilmeye çalışıldı. Ancak bizce üç kitabın da hiç biri de yeterince tanıtılıp tartışılamadı. Üstelik ortaya, edebiyata ilişkin ciddi bir sanatsal tartışma da çıkmadı. Program kitaplar ve yazarlar üzerine kısa ve kaba niteleme ve değerlendirmeler demeti olarak yansıdı.

Bizce "Kitaplar ve Düşünceler" bu kısır yapıdan kurtarılmalı ve kitaplardan hareket ederek edebiyatımızdaki şu ya da bu eğilim ya da sorun üzerindedaha ayrıntılı durulan bir kültür programı haline gelmelidir. Bunun da yolu herhalde programda tipik özellikler taşıyan tek bir kitabın konu edinilmesidir. Program bu biçimde düzenlenirse, hem ele alınan kitabın taşıdığı eğilimler ve getirdiği sanatsal sorunlar daha yoğun tartışılabilir, hem de konuşmacılar fikirlerini daha açık ve ayrıntılı bir biçimde dile getirebilme olanağını elde ederler. Dileğimiz bu nokta üzerinde düşünülmesi.

"Enerjinin Faturası"nda neler izleyeceğiz?

Diziden bir görüntü; Petrol çıkarma çalışmaları

Ankara Televizyonu Eğitim Şubesi yapımcılarından Gürkan Elçi tarafından hazırlanan "Enerjinin Faturası" adlı dizi programın "Dünya Ne Yapıyor" adlı 5. bölümünü bu cumartesi izleyeceğiz. Dünyada yaşanan enerji bunalımı karşısında Doğu Avrupa ülkeleri ve gelişmekte olan ülkeler bu konuda ne gibi önlemler alıyorlar ve Enerji paniğini hangi ülkeler yaratıyor? "Türkiye'miz" adlı 6. bölümde Enerji kaynaklarımızın üretim ve tüketim durumları karşılaştırılarak tartışılıyor.

"Nasıl Politika" adlı 7. dizide enerji kaynaklarımızın daha akılcı kullanılması ve genel olarak yapılması gerekenler, döviz kaynaklarının planlı bir biçimde öz kaynaklarımıza en kısa yoldan en yararlı bir biçimde yöneltilmesi ile ilgili öneriler getiriyor.

Enerjinin faturasının 8. bölümünden sonra Enerji kaynakları tek tek ele alınarak yaşanan örneklerle çarpıklıklar ve çözüm yolları üzerine öneriler dile getiriliyor.

TV'de Güney Ege kıyılarımızdaki arazi yağmasına dikkat çekildi

Erkan Uysal'ın hazırladığı "Kıyı Yağmacılığı" TV'nin toplumsal sorunlara eğilen belgesel yapımlarından bir yenisi olarak ilgi çekti.

Geçtiğimiz çarşamba akşamı ikinci [illegible] "Kıyı Yağmacılığı"nda Çeşme'den Bodrum'a, Kuşadası'ndan Köyceğiz'e kadar Güney Ege kıyılarımızda süregiden tapusuz konut yapımı ve hazine arazilerinin yağmalanması eleştirildi. Halkın ve resmi kişilerin ağzından bu gerçekler belirlendi. Programda bu yolsuzlukların devlet bürokrasisiyle işbirliği içinde sürdürüldüğü ve mücadele konusunda çeşitli bürokratik engellerle karşılaşıldığı vurgulandı.

Hazine arazilerinin satışını yaparak halkı aldatan vurguncu holdingler ve kooperatifler de özellikle ele alındı. Kıyı yağmacılığının önlenebilmesi ve kıyıların tüm halka hizmet eder hale getirilmesi için resmi denetimin güçlendirilmesi önerildi. Ege'den arsa satın almak isteyen yurttaşların aldatılmamaları için Belediyeye ayrıca başvurup iskan durumu hakkında bilgi almaları istendi.

Programın sunuşu, TV'de daha önce izlediğimiz "Görünüm" ve "Gözlem" gibi yapımlara göre başarısızdı. Program çoğu zaman "Haberler"i andıran biçimde, elindeki kağıttan metni okuyan spiker görüntüleri getirdi karşımıza. "Kıyı Yağmacılığı"nda, sözlerin anlamını güçlendirecek görüntüler çok azdı. Bu yönü, yapımın belgesel bir sinema çalışması olarak değerini azaltıyordu.

Bu eksikliğine karşın "Kıyı Yağmacılığı", önemli bir toplumsal soruna parmak basması ve bunu kitleler karşısına çıkarmasıyla övgüye değer bir araştırma ürünü. Bu tür çalışmaların biçimsel yönden de daha yetkin olması beklenir.

"YAŞAYAN EDEBIYATÇILAR" PROGRAMININ İLK KONUĞU YAŞAR NABİ NAYIR

Ankara Televizyonu Kültür Şubesi Yapımcılarından Turgut Masatcı tarafından hazırlanan ve yaşayan edebiyatçılara ait bir film arşivi oluşturmayı amaçlayan "Yaşayan Edebiyatçılar" adlı dizi program 8 Kasımda başlıyor.

15 gün arayla yayınlanacak olan programın ilkinde, Kültür Bakanlığı büyük ödülünü kazanan yazar Yaşar Nabi Nayır tanıtılacak. Program dizisindeki söyleşileri edebiyat eleştirmeni Doğan Hızlan yapıyor.

TV/de bu hafta

SALI

19.30 ANADOLU'YA: Programın ilk bölümünde soğuk hava depoculuğunun ülke ekonomisindeki önemi ve yeri anlatılıyor. İkinci bölümde Kis hastalığı konusunda bir söyleşi yapılıyor. Son bölümde ise Kadın Ana adlı dizi oyunun 13. bölümü yer alıyor.

20.15 BEŞ DAKİKA: (Sevgi Üzerine)

22.50 TELEVİZYONDA TÜRK SİNEMASI: Yönetmenliğini Lütfi Ö. Akad'ın yaptığı ve başrollerini Ayhan Işık, Turgut Özatay, Leyla Sayar, Efkan Efekan, Hulusi Kentmen ve Vahi Öz'ün paylaştıkları "YANGIN VAR" adlı film yayınlanacak.

ÇARŞAMBA

18.05 HAC: Hac olayını anlatan bir belgesel

19.10 FOLKLOR

19.30 BAYRAM SİNEMASI: Bir "Lorel Hardy" filmi sunulacak.

21.40 BAYRAM ÖZEL EĞLENCE PROGRAMI

PERŞEMBE

18.55 BAYRAM SİNEMASI: "TAŞ DEVRİ" adlı film yayınlanacak.

22.35 KÖKLER: Zencilerin köleleştirilmesini anlatan dizi filmin 3. bölümü

CUMA

19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİ TOPLU PROGRAMI

21.20 BAYRAM ÖZEL PROGRAMI

22.20 TELEVİZYONDA SİNEMA: Yönetmenliğini Arthur Penn'in yaptığı ve başrollerini Marlon Brando, Robert Redford, Jane Fonda, Angie Dickinson ve Janice Rule'un paylaştıkları "TEKSAS'TA BİR KASABA" adlı ilginç film yayınlanacak.

CUMARTESİ

18.45 UNUTULMAYANLAR: Hamiyet Yüceses'in yaşam öyküsü anlatılıyor.

20.20 ENERJİNİN FATURASI: Dizinin dünya ne yapıyor adlı bölümü yayınlanacak.

21.15 BEŞ DAKİKA

21.20 TRAFİK CEZASI (YERLİ DİZİ): Dizinin ikinci ve son bölümü

23.00 SANFRANSİSCO SOKAKLARI: "Acı Şarap" adlı 2. bölüm.

PAZAR

12.05 TATİL SİNEMASI: Yönetmenliğini Jerry Lewis'in yaptığı ve başrollerini Jerry Lewis ve Janet Leigh'in paylaştıkları "Kanapede Üç Kişi" adlı film yayınlanacak.

19.15 MERCAN ORMANI: Dizinin "İlginç Beraberlikler" adlı 3. bölümü

21.20 ANNA KARENİNA: (3. Bölüm)

22.05 SANAT DÜNYASI: Programda Tiyatro, Opera, Bale, Sinema haberleri verilecek.

"Yangın Var" filminden bir görüntü

7den 70e spor... 7den 70e spor...

MALTA'YI 2-1 YENDİK

LA VALETTA

HAKEMLER: Menagelli 3, Bergano 3, Conti

MALTA: Bonello 1, Buckingham 2, Buttigie 2, Holland 2, E. Furrigia 2, Emmanuel Furrigia 2, Şuareb 2, Raymond 2, Magro 2, Gonzi 2, Georgie 2,

TÜRKİYE: Şenol 3, Turgay 3, Erol 3, Fatih 3, Cem 3, Serdar 3, Mehmet Ekşi 3, İsa 3, Necdet 3, Sedat (3) 3, B. Mustafa 3.

- **İlk yarıda başarılı bir futbol oynayan takımımızın ikinci yarıdaki futbolu basit bir lig maçını andırıyordu**
- **Golleri 22. dakikada Sedat 3, 28 dakikada B.Mustafa ve 70 dakikada Emmanuel attı**

Sürekli yağan şidetli yağmur nedeniyle oynanması son ana kadar belli olmayan Avrupa Uluslar Kupası eleme grubu maçında Milli Takımımız, güçsüz rakibi karşısında 2-1'lik bir galibiyet elde ederken zorlandı.

20 dakikalık bir gecikmeden sonra, çamur deryası halini alan La Valetta Gonzi Stadyumundaki karşılaşmanın ilk yarısında, takımımız başarılı bir futbol ortaya koydu.

Genellikle uzun paslarla atağa kalkan takımımız kendilerine verilen taktiği başarı ile uyguladılar.

İlk dakikalarda B. Mustafa, Necdet ve İsa'nın uzaktan şutları bir sonuç getirmedi.

İlk yarıdaki başarılı futbolumuz, dakikalar ilerledikçe, etkisini artırmaya başladı. 22. dakikada da takımımız 1-0 galip duruma geçti. Bu dakikada B. Mustafa'nın ortasını iyi takip eden Sedat 3, şık bir kafa vuruşuyla skoru 1-0 yaptı. Golle birlikte baskısını artırmaya başlayan Milli Takımımız 28. dakikada 2. gole kavuştu. Bu dakikada B. Mustafa kazanılan frikiği kendine has vuruşuyla Malta kalesine gönderdi. 2-0

İkinci yarıda takımımız aynı başarılı futbolunu sürdüremedi. Bu yarıda Malta, daha atak bir futbol oynadı. 70. dakikada da Emmanuel vasıtasıyla durum 2-1 oldu. Karşılaşmanın geri kalan dakikalarında skor değişmedi, maç 2-1 takımımızın lehine sonuçlandı.

Orduspor: 0 Göztepe: 0

HAKEMLER: Halit Tankut 2, Birol Merih 2, Kemal Ceylan 2.

ORDUSPOR: Alptekin 2, Uğur 2, Salih 2, Zafer 2, K. Turgay 2 Güven 2, Arif 3, Üstün 3, Mahmut 2, Cihan 3, Dursun 2, Erol 2.

GÖZTEPE: Cevdet 3, Erhan 3, Sadettin 2, İsmail 3, Kenan 2, Kasım 2, Doğan 2, İbrahim 2, Bülent 2, İrfan 3, Mehmet 2.

Birinci Türkiye Ligi erteleme maçında lig sonuncusu Or[illegible] takımı Göztepe karşısında her iki yarıda da etkili bir futbol ortaya koymasına rağmen, gol kaydına muvaffak olamadı.

Göztepe, deplasmanda oynamanın getirdiği bir dezavantaj nedeniyle, her iki yarıda da oyunu kendi yarı sahasında oynamayı kabul etmek zorunda kalırken, zaman zaman geliştirdiği kontrataklarla Orduspor kalesi için tehlikeli oldu.

Orduspor oyuna hızlı başladı. 3. dakikada Cihan'ın, 10. dakikada Zafer'in sert şutlarını Cevdet güçlükle önledi.

22. dakikada Orduspor mutlak bir golden oldu. Bu dakikada Güven'in şutu önce Sadettin'e daha sonra da üst direğe çarpıp kale çizgisi üzerine düştü, Cevdet son anda bu tehlikeyi önledi.

28. dakikada bir Göztepe kontratağında Mehmet'in şutunu Alptekin güçlükle önledi.

İkinci yarıda da Orduspor baskılı oyununu sürdürdü. 65 ve 66. dakikalarda Orduspor iki önemli gol fırsatını kaçırdı. 65. dakikada Üstün'ün kafa şutunu Cevdet kornere çelerken, 66. dakikada kornerden gelen topa bu kez Cihan'ın attığı kafa şutu az farkla dışarı çıktı. Karşılaşmanın ikinci yarısında takımların çabası sonucu değiştirmedi. 0-0

Kulüpler ne durumda? Futbolumuzu nasıl değerlendiriyorlar

Tüzün "Futbolumuzun gelişmesi anlayışımızın değişmesiyle orantılıdır"

- "Futbolcularımız idmandan sonra zamanlarını nasıl ve nerede geçiriyorlar, ne yiyip ne içiyor, bilemiyoruz"

SORU: Genel olarak takımlarımızda gol kısırlığı var... Bu konudaki görüşlerin neler?..

CEVAP: İstisnalar olmakla beraber takımlarımızda gol kısırlığı olduğu fikri geçerli sayılabilir. Ancak Türkiye ölçülerine göre Beşiktaş'ta gol kısırlığı vardır denemez. Attığımız goller meydanda. Buna rağmen atılan bu golleri de yeterli bulmuyorum. Bunun için gol atabilmek yollarını arıyor, çalışmalarımızı bu yolda sürdürüyoruz. Top bizim takımda iken gole gitmeyi amaçlayan çalışmalarımıza ağırlık veriyoruz.

SORU: Beşiktaş takımının oynadığı oyunlardan memmun musun?

CEVAP: Çağdaş futbol ölçüsünde takımın oyunundan tam anlamı ile memnun olduğumu söyleyemem. Kötümser de değilim. Oyun anlayışımız yok.. Oyun anlayışı kafamızın içinde çözülmesi gereken bir problemdir. Futbolumuzun gelişmesi anlayışımızın değişmesi, düzelmesi ile orantılıdır. Tüm çalışmalarımızda futbolculara hatalarını anlatmaya, kabul ettirmeye çalışıyoruz. Takım olarak da yapılan hataları kabul ettirmek kolay olmuyor. Hataları kabul edip azaltmaya, hatalardan arınmaya yönelik çalışma bize çağdaş yolu açar.

SORU: Çalışmalarınız Avrupa'da yapılan çalışmalardan farklı mıdır, eksik tarafınız var mı?

CEVAP: Biçim ve anlayış bakımından farklı bir yanımız yok. Uygulama bakımından farkımız var. Bu da "çalışma süresi"dir. Biz haftada yedi sekiz saat bir çalışma programı uygularken onlar bu sürenin üstünde 14-15 saat çalışıyorlar. Nedeni yıllardan beri gelenek haline gelmiş alışkanlıktır. Futbolcularımızı bundan fazla çalıştırdığımızda türlü zorluk ve problemlerle karşılaşıyoruz. Buna rağmen yine de çalışma süresini artırma yolundayız. Tesis bakımından onlardan gerideyiz. Bir örnek vereyim: Futbolcularımız sabah idmanından sonra saat 12'de serbest kaldıkları zaman nasıl ve nerede yiyip dinlenmek olanağını buluyorlar, bilemiyoruz. Salonlu, yemekhaneli, konforlu tesislerimiz olsa futbolcularımızın düzenli yemek yemeleri, dinlenmeleri mümkün olur, öğle sonrası yapılan idmana da dinlenmiş olarak katılırlar. Çalışmalarımızda anlayış bakımından Avrupa'lılarla eşit durumda olduğumuzu söylerken bu durumumuzu sürdürmek için gelişmeleri izlemek gerektiğine işaret etmek isterim. Ben şahsen gelişmeleri yerinde görmek öğrenmek için her yıl yurt dışına çıkıyorum. Kulübümle bu yönde anlaşmam var. Yenilikleri, gelişmeleri takip etmemek yerinde saymamıza neden olur. Yıllar ilerledikçe de geri kalırız.

Hentbol Federasyonu Başkanı Sedat Muratlı yarın Adana'da seminer veriyor

Hentbol Federasyonu Başkanı Sedat Muratlı'nın salı ve çarşamba günleri Adana'da bölge hakem ve antrenörlerine seminer vereceği açıklandı. Edinilen bilgilere göre, Adana Atatürk Gençlik Sarayında yapılacak olan seminerlere güney illerinden hakem ve antrenörler katılacak. Adana Bölge Ajanı Kazım Tekin'in açış konuşmasıyla başlayacak olan seminere yaklaşık 60 civarında davetlinin katılması bekleniyor.

Deplasmanlı Voleybol Liginin ikinci gününde

Eczacıbaşı Büyükdere Boronkay'ı 3-2 yendi

İSTANBUL (ÖZEL)

Deplasmanlı Voleybol Ligine Anadolu Spor Sitesinde dün yapılan Eczacıbaşı-Büyükdere Boronkay, Galatasaray-Maltepe ve Taçspor-Altınyurt maçlarıyla devam edildi.

Sürekli mücadele içinde geçen ve 3-2 Eczacıbaşı lehine biten maçta Büyükdere Boronkay daha üstün bir oyun çıkardı. Lig Şampiyonluğunu etkiliyecek olan maç tüm basın ve TV tarafından ilgiyle izlendi. Denk kuvvetlerin mücadele ettiği karşılaşmanın ilk setini 15-6 Eczacıbaşı kazandı. İkinci sete daha düzenli başlayan Boronkay 15-9 kazandı. Üçüncü seti üstün oynayan Boronkay kazandı. En çekişmeli ve tartışmalı geçen 4. seti Eczacıbaşı 16-14 kazandı. Bu sette durum 13-10 B.Boronkay'ın lehindeyken baş hakemin yanlış bir kararla B.Boronkay'ın 1 sayısını iptal etmesiyle tartışmalar büyüdü, beş dakika aradan sonra maç sayının iptaliyle devam etti. Haksız karar karşısında morali bozulan B. Boronkay 4. seti de daha sonra da 5. seti 15-5 kaybetti.

Anadolu Spor Sitesi'ndeki günün diğer karşılaşmalarında Galatasaray, Maltepe'yi 3-1 Taçspor da Altınyurt'u 3-0 yendi.

Eczacıbaşı Basketbol Takımı Romanya'ya gitti

İSTANBUL (ÖZEL)

Avrupa Kupa Galipleri Kupası Birinci Tur maçında Türkiye'yi temsil eden Eczacıbaşı Basketbol Takımı dün, Romanya'ya gitti.

Romanya'nın kupadaki temsilcisi Steau ile Bükreş'te ilk maçını oynayacak olan Eczacıbaşı 1 Kasımda yurda dönüyor.

Kulüp Başkanı Şakir Eczacıbaşı'nın başkanlığındaki kafilede Efe, Melih, Necati, Orhan, Emir, Erdoğan, Ahmet, Toma, Engin, Hakan ve Amerikalı Ron Haigler sporcu olarak bulunuyor.

Evren: Türkiye Cumhuriyeti 'hasta adam' değildir...

(Baştarafı 1. Sayfada) yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek "Ülkemize yönelen tehditlere karşı olmanın, herşeyden önce onları besleyen zemine karşı çıkmakla mümkün olduğunu" belirtti. Perinçek, "Cumhuriyeti" savunmak, orta çağ karanlığına karşı çıkmakla mümkündür" dedi.

Perinçek, Cumhuriyetin 56. Yıldönümünü dünyanın ve Türkiye'nin büyük çalkantılara doğru ilerlediği bir dönemde karşıladığımızı belirterek, "Bugün Mustafa Kemal Atatürk'ün sahip olduğu büyük devrimci ruhun değerini daha iyi kavrıyoruz. O'nu derin saygı ve şükranla anıyoruz" şeklinde konuştu.

TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek açıklamasında özetle şöyle dedi:

"56 yıl geçmiş olmasına rağmen, padişahlağın toplumsal temelini kökünden temizleyememiş ve milletçe silaha sarılarak yurdumuzdan attığımız emperyalistlere daha sonra ülkemiz kapılarını açmış olmanın acılarını çekiyoruz.

"Toprak ağalığı, şeyhlik, aşiret reisliği, tefecilik gibi Cumhuriyetimize asla yakışmayan ortaçağ kurum ve ilişkileri hala varlığını sürdürmektedir. Süper devletler, işte bu toplumsal temelden yararlanarak ülkemizde mezhep ve milliyet düşmanlıkları kışkırtabilmektedirler. Gene, herşeyin zora ve şiddete dayandığı OrtaÇağ'ın kurum ve fikirleri, ülkemizde zorbalığın ve terörün başlıca kaynakları olan Moskova'cı güçler ve MHP için en elverişli ortamı canlı tutmaktadır.

"Bugün ülkemizin bütün partileri ve şahsiyetleri, mezhep düşmanlığına, ırkçılığa ve teröre karşı olduklarını söylüyorlar. Ne var ki, ülkemize yönelen bütün bu tehditlere karşı olmak, herşeyden önce onları besleyen zemine, yani ortaçağ ilişkilerine karşı çıkmakla mümkündür. Cumhuriyetimiz, orta çağ kalıntıları üzerinde duramaz. Toprak ağalığına, şeyhliğe, aşiret ilişkilerine karşı kararlı bir mücadele yürütmeden cumhuriyet savunulamaz ve sağlam temellere oturtulamaz.

"Türkiye Cumhuriyetinin bağımsızlığını ve egemenliğini savunmak, ülkemizin ve halkımızın birliğine hizmet etmek, herşeyden önce Mustafa Kemal Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı yıllarında ve cumhuriyeti ilan ederken taşıdığı devrimci ruha sahip çıkmakla mümkündür.

"Bütün halkımızın Cumhuriyet Bayramını kutlar, önümüzdeki yılın bağımsızlık, birlik, barış ve özgürlük için mücadele yılı olmasını dileriz."

ECEVİT'İN AÇIKLAMASI

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla yayınladığı mesajında, 'Demokrasi her türlü düşünce ayrılığına ve en geniş düşünce özgürlüğüne olanak verir" dedi.

Ecevit açıklamasında; "Bir ulusu veya ülkeyi bölme amacına yönelik girişimler, düşünce özgürlüğüyle bağdaşmayan bağnazlıklardan yararlanır." dedikten sonra sözlerine şöyle devam etti:

"Çoğulcu ve çok partili demokrasiyi gerçek anlamından saptırarak etnik ayrımcılığın veya mezhep ayrımcılığının aracı gibi kullanmak isteyenler, Türkiye'yi ve Türk ulusunu bölme tertiplerine bilerek veya bilmeden alet olanlar, toplumun ve devletin kendi varlığını ve bütünlüğünü sürdürme güdüsünden kaynaklanan aşılmaz bir dirençle karşılaşırlar."

"MİLLETİMİZ KENDİ ESERİNİ YAŞATMAK AZMİ VE KARARLILIĞI İÇİNDEDİR"

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Cumhuriyetin 56. yıldönümü nedeniyle yayınladığı mesajda; "Cumhuriyete sadık ve sahip olan büyük milletimiz, kendi eserini yaşatmak azmi ve kararlılığı içindedir." dedi.

Demirel, "Büyük Atatürk'ün emaneti olan Cumhuriyetimiz bugün 56. yılını idrak ediyor" sözleri ile başladığı mesajda özetle şu görüşlere yer veriyor:

"Milletimiz, mücadele gücünden aldığı hür ve müstakil yaşama hakkını, Cumhuriyet rejimi ile en güzel ifadesine kavuşturmuş ve onun temeline, ülke ve millet bütünlüğünü, milliyetçilik inancını ve milletin kayıtsız şartsız hakimiyetini yıkılmaz temel taşları olarak yerleştirmiştir.

"Türkiye'nin birliğine, Türk devletinin bekasına ve Türkiye Cumhuriyetine tehdit yöneltmeye çalışan maceracılara her devirde rastlanmıştır. Ama, devletimizin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü parçalamayı hedef alan hiç bir teşebbüsün cezasız kaldığı tarihimizde görülmemiştir"

BUGÜN YURDUN HER KÖŞESİNDE BAYRAM VAR!

Cumhuriyet Bayramı kutlama törenleri bugün sabah saat 9.00'da Anıtkabir'de yapılacak törenle başlıyor. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları, Başbakan, Ana Muhalefet Partisi Başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genel Kurmay Başkanı, Bakanlar, Yüksek Yargı Organları Başkanları, Kuvvet Komutanları, Anıtkabiri ziyaret ederek, Kabre çelenk koyacak, saygı duruşunda bulunacaklar.

HİPODROMDAKİ BÜYÜK TÖREN

Cumhurbaşkanı Korutürk'ün Çankaya Köşkü tören salonunda çeşitli konukları kabul etmesinden sonra, Ankara Hipodromundaki büyük geçit töreni saat 14.00'de başlıyor.

İstiklal Marşının söylenmesi ile başlayacak olan tören, paraşütçülerin atlamasından sonra, 14.30'da geçit resmi ile devam edecek.

Geçit törenine, okullar, askeri birlikler ve çeşitli kuruluş temsilcileri katılıyor. Tören süresince, Hava ve Kara Kuvvetleri ile Türk Hava Kurumu uçakları, kentin ve hipodromun üzerinde gösteri uçuşu yapacaklar.

Akşam saat 17.00-18.00 arasında askeri bandolar, polis ve belediye bandoları çeşitli alanlarda konserler verecekler. Gece 20.00'den itibaren kentin çeşitli yerlerinde fener alayları düzenlenecek.

Cumhuriyet Bayramı Başkent Ankara'da olduğu gibi yurdun dört bir tarafında törenlerle kutlanacak.

CUMHURİYET 56 YIL ÖNCE BUGÜN İLAN EDİLDİ

Atatürk, 28 Ekim 1923 Pazartesi akşamı Çankaya Köşkünde İsmet Paşa, Kazım Paşa, Fethi Bey, Rize Milletvekili Fuat Bey ve Afyon Milletvekili Ruşen Eşref Beyle birlikte yedikleri yemekte, "Arkadaşlar yarın Cumhuriyeti ilan edeceğiz" diyerek müjdeyi veriyordu.

Diğer konukların gitmesinden sonra Atatürk, İsmet Paşa ile birlikte 1921'de hazırlanan Anayasanın bazı maddelerine değişiklik getiren yasa tasarısı taslağını hazırladı. Atatürk bu hazırlığı şöyle anlatıyor:

"Bu taslakta 20 Ocak 1921 tarihli Anayasa'nın devlet biçimini saptayan maddelerini şu şekilde değiştirmiştim; Birinci maddenin sonuna 'Türkiye Devleti'nin hükümet biçimi Cumhuriyettir' cümlesini ekledim. Üçüncü maddeyi şu şekilde değiştirdim, 'Türkiye Devleti Büyük Millet Meclisince yönetilir. Meclis, Bakanlıkların kendilerine ayrılan bölümlerinin çalışmasını Bakanlar Kurulu aracılığıyla yönetir'.

Değişiklik önerisi, 13.30'da Meclis Genel Kurulunda ele alınarak, söz alan üyelerin lehte görüşlerini belirtmelerinden sonra, saat 19.37'de meclisteki 158 milletvekilinin oybirliği ile kabul edildi.

Cumhuriyetin ilanı bütün iletişim araçları kullanılarak Türkiye'nin dört bir tarafına yayılıyordu. Milli Savunma Bakanlığı illerdeki komutanlıklara telgrafla "Cumhuriyetin İlan Edildiği"ni bildiriyor, telgraf ele geçer geçmez 101 pare top atılarak kutlanmasını buyuruyordu.

31 Ekim Perşembe günü bir İstanbul gazetesi bu manzarayı şöyle dile getiriyordu:

"Cumhuriyet'in ilan edildiği haberi, İstanbul'a gece yarısından sonra ulaştı. Saat 03.00'de Selimiye Kışlasından 101 pare top atıldı. Gecenin sesizliğinde neye uğradığını anlayamayan halk, paniğe kapıldı. Sabah gerçeği öğrenince de, ev ve dükkanlarını bayraklarla donattı. Herkes sevinç içinde..."

Muhalefet...

(Baştarafı 1. Sayfada) tü" olarak tanınan bazı milletvekilleri, Ecevit'in konuşmasını, "sorumsuzluk" olarak değerlendirdiklerini belirttiler.

Bu konuda görüşlerini açıklayan bir milletvekili, Yönetim Kurulunun istifasıyla hizipleri ortadan kaldıran bir ortam yaratıldığını, ancak Ecevit'in yaptığı konuşma ile "katılaşmanın tırmandırıldırılmasına" yol açtığını söyledi.

Aynı milletvekili, Ecevit'in CHP'ye parçalanmış bir görünüş verdiğini ve Olağanüstü Kurultayda bu gelişmelerle ilgili konuşacaklarını belirtti.

Muhalefet liderleri, bu arada seçim sonuçlarını da değerlendirerek, "14 Ekim seçimlerinde CHP'nin bu kadar oy kaybetmesinde, parti içi demokrasinin olmayışı önemli ölçüde etkili olmuştur" dediler.

Parti için demokrasinin önemi ve eleştiri mekanizması üzerinde duran muhalefet sözcüleri, Olağanüstü Kurultayda parti içi birliği ve demokrasiyi savunacaklarını ve bunun bir gereği olarak da eleştirilerini yapacaklarını belirttiler.

ÜSTÜNDAĞ'IN GÖRÜŞÜ

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, Genel Başkan Ecevit'in parti içi muhalefeti tasfiye gibi bir amacı olmadığını söyleyerek, bundan sonraki Genel Yönetimde hiç bir şekilde görev almayacağını açıkladı. Üstündağ THA muhabirine, konuyla ilgili şunları söyledi.

"Genel Başkanımız parti içindeki sorunların yorumunu açık olarak yapmıştır. Benim buna ekleyeceğim birşey yoktur. Genel Başkanımızın muhalefeti tasfiye gibi bir amacı olduğuna inanmıyorum. Bundan sonraki Genel Merkez Yönetiminde kesinlikle görev almayacağım."

USUMİ VE ARASLI

Bu arada Baykalcı olarak tanınan Balıkesir Milletvekili Sadullah Usumi ve Kars Milletvekili Doğan Araslı da THA muhabirinin Ecevit'in son demecine ilişkin sorularını cevaplarken, Ecevit'in sözlerini "çok çirkin" olarak nitelediler. Usumi ve Araslı şöyle konuştular:

"Genel Merkezin istifasına yol açan neden örgütten aldıkları sestir. Baktılar ki güvenoyu alamayacaklar, Ecevit de 'Genel Merkeze güvensizlik bana güvensizliktir' dedi, Genel Merkezin güvensizlik oyu almasının kendi prestijini de sarsacağını düşünerek Genel Merkezi istifa ettirdi.

"Hükümet çalışmalarında Baykal Grubu, kendisine köstek olmadı. Biz köstek olmuşuz da sanki kendisi hoşgörülü davranmış gibi konuşuyor. Biz içimize sindirerek birçok meselelerinde yardımcı olmuşuzdur. Söyledikleri çok çirkindir. Hoşgörülü davranmak zorunda kaldığı siyasetçiler Genel Merkezin çevresindedir. Muhalefet grubunun hoşgörüyü gerektirecek hiç bir davranışı olmamıştır. Bu konuda ısrarlıysa hoşgörü gösterdiklerini söyledikleri milletvekillerinin de isimlerini açıklasınlar. Bu konuşma partiyi bütünleştirmek için değil parçalamak için yapıldı. Demek istiyor ki, 'Ben istediğimle çalışırım, yoksa yok. Ben Genel Kurula gider listemi yaparım, bu liste çıkarsa çalışırım, yoksa çalışmam!. Bu en büyük organ olan Kurultayı uydu haline getirmektir. Genel Başkanlık üzerine bir tartışma açılmasını asla istemiyoruz. Genel Başkan bizi de en az kendisi kadar Halk Partili saymalı ve Kurultayın kararlarına saygılı olmalıdır."

BELOVACIKLI'NIN GÖRÜŞLERİ

CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Hasan Belovacıklı da CHP'deki son gelişmelerle ilgili bir açıklama yaparak, "Sorunların nedenlerine ve çözümlemeye yönelirken, politik ilkeler hedef alınmalıdır, kişiler hedef alınmamalıdır" dedi.

Belovacıklı açıklamasında: "Kişileri yönlendiren izlenen siyasettir ve onun sonucu oluşturulan örgütsel yapıdır" diyerek partinin örgütsel ve siyasal zaafları giderilmedikçe, köklü ve sağlıklı çözümlerin mümkün olamayacağını belirtti.

Belovacıklı, parti gençliğinin Genel Başkanlık sorunu olmadığını ifade ederek, CHP'nin mücadelesinin Genel Başkan Bülent Ecevit'in öncülüğünde devam edeceğini belirtti ve Olağanüstü Kurultayda kişiler üzerinde durarak hedef saptırmak isteyenlerin halkın çağrısına da cevap vermemiş olacaklarını söyledi.

Belovacıklı açıklamasında, 14 Ekim seçim sonuçlarının CHP'ye derlenip toparlanma çağrısı olduğuna işaret ederek, bu sorumluluğu kavrayan CHP'nin Olağanüstü Kurultaya gittiğini ve Genel Yönetim Kurulunun istifa ettiğini sözlerine ekledi.

İSTANBUL GENÇLİK KOLLARI BAŞKANI MUZAFFER ÇETİNKAYA'NIN AÇIKLAMASI

CHP İstanbul İl Gençlik Kolları Başkanı Muzaffer Çetinkaya, seçim sonuçları ve Olağanüstü Kurultaya ilişkin bir basın açıklaması yaptı. Çetinkaya açıklamasında özetle şu görüşlere yer veriyor:

"Cumhuriyet Halk Partisinde bazı kişi ve örgüt birimleri, kendi parti içi iktidarını partimizin iktidar olmasından daha önemli görmekte ve bu uğurda mücadele etmektedirler. 14 Ekim seçimleri öncesi, ön seçim adaylarını kendi hiziplerinin adayı gibi halka sunanların, seçim sonuçlarından dolayı suçlu aramaya hakları yoktur. 4,5 aylık Genel Yönetim Kurulundan hesap sorulmasını isteyenler, önce kendi sorumluluklarındaki bakanlık ve örgüt birimlerinin icraatından hesap vermelidirler. İstanbul ilindeki seçimlerden sorumlu olan İstanbul, İl Yönetimi ve Başkanı derhal istifa etmelidir."

SDP ve Çin düşmanlığı

(Baştarafı 1. Sayfada) Türkiye İşçi Köylü Partisi için "Çinci" suçlamasında bulunmuşlardır.

SDP'nin Çin konusunu getirmesi iyi olmuştur. Çünkü bu konunun millet olarak tartışılmasında Türkiye'nin geleceği açısından büyük yarar vardır. Türkiye halkı, ancak Rusya, Amerika, Avrupa, Çin ve diğer Üçüncü Dünya ülkeleri hakkında berrak görüşlere ulaşarak dostunu düşmanını birbirinden ayıracaktır.

TSİP ve TİP, SDP'nin "Moskovacılık" suçlamasını sessizlikle geçiştirmeye çalışmışlar ve bu konuda tartışma açmamaya dikkat etmişlerdir. Çünkü Sovyetler Birliği'ni izlemeleri onların çürük yanlarıdır. Bu konuda ayıpları vardır.

"Çincilik" suçlamasına hedef olan TİKP ise, bu konunun kamuoyu önünde en canlı bir şekilde tartışılmasından yanadır. Bu tartışmanın derinleştirilmesi için en büyük çabayı TİKP gösterecektir.

Bugün ülkemizde, Çin dahil bütün Üçüncü Dünya ülkelerinin, ve Avrupa ile Japonya gibi İkinci Dünya ülkelerinin dostluğu savunulmadan TÜRKİYECİ olunamaz.

Rusya, Amerika, Avrupa, Çin gibi ülkeleri aynı kefeye koyup, hepsine birden saldıranlar, şirin gözükeceklerini sanabilirler, ama Türkiye'nin bağımsızlığını savunamazlar. Hele sosyalizm ve devrim gibi büyük davaları hiç bir zaman gerçekleştiremezler.

Bugün iki büyük emperyalist, bütün dünyanın gözüönünde yeryüzünün efendisi olmak için kapışıyorlar. ABD ihtiyarlamıştır ve 1970'li yılların başından beri geri çekilmekte, savunmaya geçmektedir. Sovyetler Birliği ise, genç ve yükselen bir emperyalist olarak, 1975 yılından sonra köprübaşlarını ele geçirmek ve paylaşım savaşına üstün durumda girebilmek için bir taarruz başlatmış bulunuyor. Nitelikli insan gücü ve ileri bir sanayisi olan Avrupa'yı ele geçirmeyi hedef alan Moskova, bugün Avrupa'nın petrol musluklarının ve önemli su yollarının bulunduğu Orta Doğuya yükleniyor.

Aybar'ın birinci hatası, değişen dünya ve Türkiye şartlarına rağmen, hâlâ ABD'yi biricik ve en tehlikeli düşman olarak görmesidir. Aybar'a göre, Rusya yalnız "sosyalizmin" kötü bir çeşidini uygulaması açısından dikkate alınmalıdır.

İlginç olanı, herkesi sürekli dogmatizmle suçlayan Aybar'ın kafasının 1950 ve 1960'larda donup kalmış olmasıdır. Bugünün gerçeklerini canlı bir şekilde tahlil etmek mi? Hak getire!

İkinci olarak Aybar, Moskovacılarla Çin düşmanlığı yarışına girerek, dostu düşmanı birbirine karıştırıyor.

Don Kişot gibi, Sanço Panço'yu yanına alıp yalın kılıç değirmenlere saldırarak bağımsızlık savunulamaz. Bu tutumu, en başta halk ciddiye almayacaktır. Bağımsızlığı korumak, her şeyden önce dünyadaki güçleri doğru tahlil etmekle ve mevzilenmeyi doğru bir biçimde belirlemekle mümkündür. Sovyetler Birliği'nin ağırlaşan tehdidi ve ABD'nin çeşitli baskıları altında olan bir Türkiye'de, yalnız Çin'i değil, Avrupa ülkelerini ve Japonya'yı düşman ilan etmek, ancak dünyayı boğazın sırtlarından seyreden bir insanın tavrı olabilir. Savaşan insanın tutumu bu olamaz.

Tehdide ve baskıya göğüs germeyi kafasına koyanlar, büyük düşmanlar karşısında geniş güçlerin dostluğunu kazanmanın önemini etlerinde ve kemiklerinde duyarlar. Savaşmak isteyen halk da büyük düşmanlara karşı koyabilmek için yanında dostlar görmek ister. Emekçi kitleler, sınıf savaşında olsun, milli savaşta olsun güçler dengesine ve güçlerin doğru hesap edilmesine büyük değer verir. Bu nedenle halk, güçler dengesi gibi "fuzuli meselelerle" uğraşmaya tenezzül etmeyip bulutların üzerinde dolaşanların önderliğini benimsemez.

Aybar'ın Çin ve Avrupa düşmanlığı politikası, tatlı su politikasıdır, fırtınalı denizlere dayanamaz. Türkiye'de işler sıkışınca, yani Rusya'dan gelen tehdit güncel bir anlam kazanınca, Çin düşmanlığı yapılamaz, tam tersine o zaman herkes kara gün dostunu görür ve anlar.

Üstelik Türkiye bu deneyi yaşamıştır. Bakınız bazı "ilericilerimizin" beğenmediği Mehmet Akif, Kurtuluş Savaşının ateşi içinde Kastamonu Nasrullah Camiinde nasıl konuşuyor:

"Karşılıklı çıkar dairesinde Bolşeviklerle ittifak edebiliriz. Batının, biz Müslümanları ezmek için kuvvet aldıkları o melun, zalim kurumları yıkmak konusunda Bolşeviklere yardım da ederiz. Müslümanlar da arkalarından emin olarak önlerindeki düşmana saldırır, bağımsızlıklarını elde ederler." (*)

Savaşan insanın tutumu budur. Mustafa Kemaller, "Bolşevik" suçlamalarından korkmamış ve bu tutumu almışlardır.

Gidiniz bugün bağımsızlık için silaha sarılan Filistinli, Zimbabveli, Kamboçyalı, Afganlı, Eritreli savaşçıya veya Çekoslovak ve diğer Doğu Avrupalı halklara sorunuz. Acaba onlara Çin düşmanlığını kabul ettirebilir misiniz?

Savaşmak, aynı zamanda bir müttefik bulma meselesidir. Bu nedenle bugün Çin düşmanlığı yapmak, ucuz politikadır, zor günlerde geçmez.

Aybar'ın Rusya'ya hücum ettiği her yerde, Çin'i de hedef almasının nedeni, Moskova'dan duyduğu korkudur.

Bize gelince: Çin veya başka bir ülkenin partisine "uyduluk" yapmayı devrimcilikle bağdaştırmayız ve bu nedenle zül sayarız. Ama Aybar'ın veya başkalarının bizi "Çincilik" ile suçlamasından korkup Çin'e hücum yöneltmeyi ülkemizin, emekçi halkımızın ve dünya halklarının yararına görmeyiz. Bu tür suçlamalara boyun eğenler olsun, ayağı Türkiye toprağına basmayanlar olsun, bırakalım devrim yapmayı, Türkiye'nin günlük çıkarlarını dahi savunamazlar.

Biz Türkiyeciyiz. Köklerimiz kendi ülkemiz toprağında, kendi halkımızın içindedir. Bunda ısrar etmeye ve Türkiye gerçeğine dayanmaya kararlıyız.

Öte yandan biz, dünyanın bütün emekçilerinin ve ezilen halkların dayanışmasını savunuyoruz. Eski kölecilerin, feodallerin ve kapitalistlerin bilime yaptığı katkılar dahil, insanlık tarihinin bütün bilgi birikiminden yararlanmanın gereğine inanıyoruz. Bilimsel sosyalistler olarak, her ülkenin devrimcilerinden öğrenecek bilgiler olduğu kanısındayız. Ama biz, kafamızı kendi omuzlarımızda taşıyoruz. Her şeyi kendi aklımızla kavrayıp kabul ederiz.

Çin düşmanlığına karşıyız, ama Çin deneyinin tartışılmasına ve eleştirilmesine karşı değiliz. Hatta böyle bir tartışmanın yapılmasını gerekli görüyoruz. Aybar'ın bu konuda bir görüşü varsa ortaya koymalıdır.

Gerçeklere dayanmayan ve eleştirilmeyen hiç bir şey kabul edilemez, bazıları kabul etmeye kalksa bile, Türkiye'nin bünyesi kabul etmez.

MHP'nin başyazarı Taha Akyol, iki gün önceki yazısında Aybar'ı örnek göstererek bizi imana çağırıyordu. Çünkü Aybar bugün bütün dünyada Marksizmin iflas ettiği yaygarasını koparanlarla aynı şeyi kanıtlamak çabasındadır.

(*) 20 Ekim 1920 tarihli Sebilürreşat dergisinde yayınlanan bu konuşmanın büyük kısmı için bkz. Zeki Saruhan, İstiklal Marşı ve Mehmet Akif, Türkiye Gerçeği dergisi, Say: 8, s. 36. vd.

TELEVİZYON

13.55 HABERLER

14.00 NAKLEN YAYIN

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı törenleri naklen yayınlanıyor.

16.00 FOLKLOR

16.45 TV'DE TÜRK SİNEMASI

(Ateşten Damla): Yönetmenliğini Memduh Ün'ün yaptığı ve başrollerini Turgut Özatay, Muhterem Nur, Kenan Artun, Atıf Kaptan, Orhan Arıburnu ve Erol Taş'ın paylaştıkları 1960 yapımı bir yerli film. Film ulusal kurtuluş savaşı yıllarını konu ediniyor. Bir toprak ağası düşmanla işbirliği ederken, köylüler Kuvayi Milliyecilere katılarak düşmanla mücadeleye atılırlar. Filmde bu mücadeleye paralel olarak bir aşk öyküsü de işlenmektedir.

18.05 MARŞLAR

18.30 İSMET İNÖNÜ CUMHURİYETİ ANLATIYOR

Nazmi Kal'ın hazırladığı programda Cumhuriyetin 50. yılı nedeniyle 1973 yılında İsmet İnönü ile yapılan bir söyleşi sunuluyor. İnönü uzun yıllar başbakan ve cumhurbaşkanı olarak izlediği politika hakkında bilgi veriyor.

19.00 CUMHURİYET

Programda çeşitli ortaokullardan gelen 12 çocuk Cumhuriyet üzerine konuşuyorlar.

19.30 SPOR

20.30 HABERLER

21.15 CUMHURİYET VE ATATÜRK

Propaganda Cumhuriyet kavramı, Cumhuriyet ve demokrasi, Atatürk'ün egemenlik ve demokrasi üzerine düşünceleri konu ediliyor. Konuklar Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Doç. Dr. Sina Akşin ve Dr. Ergun Aybars. Hazırlayanlar: Filiz Ozankaya, Ayla Erdemli ve Yusuf Gökçe.

22.00 BERABER VE SOLO ŞARKILAR

23.00 YUKARDAKİLER AŞAĞIDAKİLER

Programın 19. bölümünde Eato'daki eve bir adam gelip Lady Marjorie ile görüşmek ister. Buna olanak bulamayınca şoför Thomas ile konuşur. Adam Lady Marjorie'nin eskiden bir yüzbaşıya yazdığı mektuplardan söz ederek para sızdırmaya çalışır.

23.45 HABERLER

RADYO

TRT 1

Cumhuriyet Bayramı (Özel Yayın)

TRT 2

Cumhuriyet Bayramı Özel Yayını)

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
09.00 HABERLER
10.00 Çağdaş Sanatçılarımız
11.00 Öğleye Doğru
12.00 HABERLER
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
14.30 Caz Müziği
16.00 Oda Müziği
17.00 HABERLER
.8.00 Stüdyo FM
20.30 Melodiler Geçidi
21.00 Müzik Takvimi
22.00 HABERLER
22.06 Gecenin Getirdikleri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Denizcier...

(Baştarafı 1. Sayfada) şam için gerekli yasal önlemlerin peşpeşe çıkarılmasını önerdi.

Denizcier geçim indiriminin, vergi adaletinin, enflasyonun kontrol altına alınmasının, kira sorununun yığınların haklı özlemleri olduğunu söyleyerek, bunların ısrarlı takipçileri olacaklarını belirtti.

Denizcier, Kıbrıs'ın uluslararası ilişkilerimizi büyük çapta etkileyen bir sorun olduğuna dikkati çekerek, Kıbrıs'ta ve Ege Denizinde Yunan hayallerinin gerçekleşmesine göz yumulmamasını savundu.

Yurdışındaki işçilerimizin sorunlarının da çözümlenmesini isteyen Denizcier, işsizliğin önlenmesi için süratle yeni üretim kaynakları aranmasını istedi.

Denizcier, anarşi konusunda ağır işleyen adalet mekanizmasını eleştirerek, parlamentonun buna karşı önlem almasını istedi ve anarşi suçlarının karşılığı cezaların hafif olduğunu da ileri sürdü.

KTÜ' de ara verilen öğrenime yeniden başlanıyor

TRABZON (AA)

Karadeniz Teknik Üniversitesinde bayram tatiline rağmen, derslerin bugün başlayacağı açıklandı.

KTÜ Elektrik ve Yerbilimleri Fakültesi Yönetim Kurulu toplantılarında alınan kararlara göre öğretime bir hafta ara verilmesi, akademik takvimi aksatmayacak. Ancak bundan sonra kısa bir süre de olsa öğretime ara verilmesi akademik takvimi altüst edecek ve öğrencilerin sömestr kaybetmesi sözkonusu olacak. Bundan dolayı, pazar günleri dışında her gün öğretim yapılacak.

Karadeniz Teknik Üniversitesinde daha önce, öğrencilerin öğretimi aksatmamak için, herhangi bir oyuna gelmemeleri ve uyanık davranmaları istenmişti.

Erbakan...

(Baştarafı 1. Sayfada) tan'a hareketinden önce havaalanında Anadolu Ajansı muhabirinin sorularını cevaplandırdı.

Erbakan muhabirin hükümet sorunuyla ilgili sorularını cevaplarken şunları söyledi:

"Ülke sorunlarını halledecek hükümet bir an önce kurulmalıdır. Şimdilik partilerarası görüşmeler bayramdan sonraya kalmıştır. Bu devre beklenecektir. Görev verilen bir kimsenin partilerarası görüşmeleri 10 gün sonraya bırakması Türkiye'de ilk kez meydana gelmektedir. Biz MSP olarak bu konuda bir yorum yapmayacağız, ancak dikkat çekici bir olaydır.

"Adalet Partisi kesinlikle hükümeti kurmak zorundadır. MSP olarak bu hükümeti destekleyeceğiz. MSP milletin temayülü yönünde hükümetin kurulmasını beklemektedir."

Açıklamalarından sonra uçakla yurtdışına giden Erbakan'ın 1 Kasım perşembe günü Türkiye'ye dönmesi bekleniyor.

KAZAN MSP'NİN TALEPLERİNE İLİŞKİN HABERLERİ YALANLADI

Milli Selamet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan verdiği bir demeçte, partisi ile ilgili olarak istek ve talepler adı altında basında yer alan haberleri yalanladı.

Kazan, açıklamasında, "MSP, yeni hükümetin kurulması hakkındaki görüşünü çok açık ve bariz bir şekilde aziz milletimize arzetmiştir. Bunun dışındaki neşriyatın MSP'nin değil, bu neşriyatı yapanların kendi durumlarını ortaya koymaktan öte bir mana ifade etmesi mümkün değildir. Milletimizin meselelerinin acil çözüm beklediği bir dönemde, bu gibi neşriyatları doğru bulmadığımız gibi, bunlara kapılmanın, bu kabil neşriyata değer vermenin de doğru olmayacağı kanaatindeyiz" diyerek, yazılan haberlerin gerçekle uzaktan yakından hiç bir ilgisinin bulunmadığını belirtti.

"Meclis...

(Baştarafı 1. Sayfada) "Can güvenliği için cinayet odaklarının anarşinin kaynaklarının üzerine yürünmesini.

"Tüm çalışanlara grevli toplusözleşmeli sendika hakkının verilmesini,

"Ziraat Bankası çalışnlarına tanınan ve tamamen ihtiyaçtan kaynaklanan, desteklediğimiz 5 ikramiye uygulanmasının genelleştirilmesini,

"Acilen her memura 2500 lira geçim 1000 lira kira, 500 lira ulaşım yardımı yapılmasını öneriyoruz."

Demirel ile Ecevit'in karşılıklı olarak düşmanlık körüklemelerine son verilmesinin de önerildiği bildiride, önümüzdeki günlerde meydana gelecek olan partizanlığa karşı çıkılacağı, insanların görüşlerinden dolayı aç ve açıkta bırakılmasına razı olunmayacağı da vurgulandı. Açıklamanın sonunda şöyle denildi. "Ama halk düşmanlarının, halka kurşun sıkanların temizlenmesinden Rus beşinci kolunun sızma ve faşistlerin yeniden obalaşma faaliyetlerinin ise mutlaka engellenmesinden yana olacağız'

Öte yandan MEMDER Genel Başkanı Bakizilhan da bir milyon memurun ve halkın Cumhuriyet Bayramını kutladı Özilhan Bayram mesajında şöyle dedi: "Cumhuriyetin kuruluşuna önderlik eden Mustafa Kemal ve arkadaşlarının mücadelesi bugün de bağımsızlığımıza kasdeden tehdide karşı volunuzu aydınlatıyor. Her türlü emperyalist vesayeti reddeden ve 'ya İstiklal ya ölüm' şiarına sımsıkı sarılan Mustafa Kemal ve arkadaşlarının bağımsızlıkçı geleneği bizlere ışık tutuyor."

Güney Kore'deki bir maden ocağında mahsur kalan 127 işçiden 85'i kurtarıldı

HABER MERKEZİ

Güney Kore'deki bir maden ocağında üç gündür mahsur kalan 127 işçiden 85'i kurtarıldı. Ocaktan daha öncede 11 işçinin cesedi çıkarılmıştı. Yetkililer ocakta kalan 31 işçiden 25'inin sağ olduklarının belirlendiğini söylediler.. Geriye kalan 6 işçinin ise gelecekleri bilinemiyor. Ajanslar Güney Kore'de Başkent Seul'un 150 kilometre güneydoğusunda bulunan madende 400 metre derinlikte mahsur kalan 32 işçinin kurtarılması için çalışmaların aralıksız sürdüğünü haber veriyorlar. Madende meydana gelen patlamaya elektrik sistemindeki bir arızanın yol açtığı bildiriliyor.

Demirel-Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada) mesi, AP içinde hoşnutsuzluk yarattı.

Bu konuda bir açıklama yapan AP Genel Başkan Vekili Hüseyin Özalp, MHP'nin hem şartsız destekleyeceğini bildirip hem de böyle bir şart öne sürmesini şaşkınlıkla karşıladıklarını söyledi. Bu arada AP Genel İdare Kurulundan bir yetkili de, MHP'den bu konuda resmen bir teklif gelmediğini, ancak af pazarlığının hükümet kurulmasında sözkonusu olamayacağını belirtti.

BATTAL'IN SÖZLERİ

Öte yandan, bir AP Genel İdare Kurulu üyesinin 163. maddenin Devlet Güvenlik Mahkemeleri görev alanına gireceği yolundaki açıklamaları üzerine, görüşüne başvurduğumuz MSP Grup Başkanvekili ve Konya Milletvekili Şener Battal, muhabirimizin "AP hükümeti programında 163. madde DGM kapsamı içine alındığı takdirde MSP'nin AP iktidarını destekleme kararında bir değişiklik olabilir mi?' sorusuna "Bu sorunuza cevap veremiyeceğim" şeklinde karşılık verdi. Battal bu konuda konuşarak spekülasyonlara yol açmamak gerektiğini belirterek şunları söyledi:

"163. madde ile ilgili fiillerin devlet güvenliğini ihlal eden fiiller olduğuna inanmıyorum. Ayrıca, AP Genel Başkanının henüz Devlet Güvenlik Mahkemeleri maddeleri ve kapsamı ile ilgili bir açıklaması yok. AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in 163. maddenin devlete ve vatana ihanet suçları arasında sayılıp sayılmayacağını resmen ilan etmesini beklemek gerekir. Ondan sonra tartışma zamanı ve zemininin doğacağını düşünüyorum" dedi.

Battal, konuşmasının sonunda, "Bütün bunlardan sonra şunu belirtmeliyim ki, AP'nin 163. maddeyi DGM kapsamı içinde tutacağına ihtimal vermiyorum" şeklinde konuştu.

ŞARTLAR SALI GÜNÜ KESİNLEŞECEK

Öte yandan, AP'nin kuracağı hükümeti dışardan destekleyeceklerini vaadeden MHP ve MSP'ye götüreceği şartlar salı günü toplanacak olan Genel İdare Kurulunda kesin şeklini alacak.

Geçtiğimiz hafta içinde Genel İdare Kurulunda 21 madde halinde toplanan protokol taslağı AP Grubunda görüşüldükten sonra yeniden Genel İdare Kuruluna gelerek son şeklini alacak.

8 KİŞİLİK KOMİSYON

AP Genel Idare Kurulu önceki geceki toplantısında hükümet kurma çalışmaları için 8 kişilik bir komisyon kurulması da kararlaştırıldı.

Hükümet kurma çalışmaları için kurulan 8 kişilik komisyon, hazırlıklara son şeklini verecek.

Aydınlık

BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Bruxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

22340 — 273

Aydınlık

1979

Seçim sonuçlarının gösterdikleri

MARMARA BOLGESİ

İstanbul'da CHP'li seçmenler sandık başına gitmedi

Edirne

CHP en ağır cezayı Edirne'den aldı

DEMİREL ve Ecevit'in Edirne gezilerini izledikten sonra şöyle yazmıştık:

"Eğer CHP'liler işi iyice sermezse, "beş" için çıktığı geziden "boş" döneceğe benzer Demirel.."

Ancak boş çıkan bizim tahminimiz oldu ve AP 1977'de 20 bin oy gerisinde olduğu CHP'yi yakalayıp, 12 bin oy da geçerek zafer sayısını Edirne'de kaydetti. Böylece AP Genel Başkanını en çok keyiflendiren ve seçim akşamı defalarca tekrarlamadan edemediği sonuç ortaya çıktı: 5-0.

Aslında bizim gibi birçok AP'li de Edirne'de seçimi kazanacakları konusunda tereddütlüydü. Fakat son 10 yıl içindeki seçimlerde Edirne'deki oy dalgalanması ve Edirne köylüsünün yapısı değerlendirildiğinde, 14 Ekimde ortaya çıkan sonuç hiç de şaşırtıcı değil.

Ahmet İnceoğlu

AP - Edirne: 1932 yılında Uzunköprü'de doğdu. Çeltik çiftçisi olan Ahmet İnceoğlu iki dönem Uzunköprü'de Belediye Başkanlığı yaptı.

Seçmen sayısı: 1977 - 186.570
1979 - 170.830
Seçmen sayısında azalma: 15.740 (%8,4)
Geçerli oy: 1977 - 138.816
1979 - 131.349
Katılma oranı: 1977 - %77,0
1979 - %78.6

	1977 aldığı oy	oranı	1979 aldığı oy	oranı	artma/eksilme (%)
AP	54.795	39.5	68.270	52.0	+24.6
CHP	74.727	53.8	55.366	42.2	−25.9
CGP	1.772	1.3	2.083	1.6	+17.5
DP	2.517	1.8	—	—	—
MHP	1.916	1.4	1.476	1.1	−23.0
MSP	3.005	2.2	1.702	1.3	−43.4
TBP	—	—	435	0.3	—
TİP	—	—	405	0.3	—
TSİP	—	—	525	0,4	—
SDP	—	—	787	0,6	—
Bağ.	77	0.0	302	0.2	—

1 Milletvekili (ara seçim): AP

CHP'DEN AP'YE OY KAYMASI VAR

1969'da AP'nin oy oranı yüzde 50.8, CHP'nin oy oranı 32 8. AP'nin oyları 1973'de yüzde 41.6'ya, 1977'de yüzde 39,5'e düşerken, CHP'nin oyları 1973'de yüzde 44.2'ye, 77'de yüzde 53,8'e yükselmiş.

14 Ekimde ise bu durum tam tersine döndü; AP oyların yüzde 52,0'sini, CHP ise yüzde 42.2'sini aldı.

Bu sayılardan da anlaşıldığı gibi Edirne'de son on yıl içinde iki büyük parti arasında büyük oy dalgalanması var. Bu aynı zamanda Türkiye genelindeki durumu da yansıtıyor. Görülüyor ki, Edirneli seçmen oldukça duyarlı ve siyasi gelişmelere göre oyunu değiştirebiliyor.

Edirne seçim sonuçlarının bir başka üzerinde durulması gereken nokta da CHP oylarında yüzde 25,9 gibi büyük bir düşüşün, AP oylarında ise 24.6 gibi büyük bir artışın olması . Bu sayılar, daha önce CHP'ye o veren bir bölüm seçmenin sandık başına gitmediğini, bir bölümünün ise bu kez AP'ye oy verdiğini gösteriyor. AP'nin oy artışında da CHP'den aldığı oylar yanında daha önce oy kullanmayan bir bölüm seçmenin oyları da var.

Edirne'de öteki partilerin hemen hemen hiç bir varlıkları yok. 1977'de tümünün oy oranı 6.7, bu seçimde ise 5,8. Özellikle TİP, TSİP gibi Moskova yanlısı partilerin adı var kendi yok. SDP Edirne'de bu partileri geçti.

TKP CHP ADAYINI DESTEKLEYİNCE HALK DESTEKLEMEDİ

Peki Edirne'de iki yıl içinde meydana gelen oy oranlarındaki bu büyük değişmenin nedenleri neler?

Öncelikle şunu belirtmek gerek:

Edirne'de nüfusun büyük bir çoğunluğunu, ayçiçeği, pancar, çeltik ve tahıl üreten köylüler oluşturuyor. Tarımda küçük üretim ve makinalaşma yaygın, traktör sayısının en yoğun olduğu bölgelerden biri de burası. Genellikle taban fiyatı uygulanan ürünleri üreten köylü pazarla sürekli ilişki içinde bulunuyor. Bu nedenle ülke ekonomisindeki durumdan hemen etkileniyor ve hükümetlerin ekonomide uyguladıkları politikalarla çok yakından ilgileniyor.

İşte böyle bir yapıya sahip olan Edirne'de CHP'nin uğradığı hezimet, CHP ağırlıklı hükümetin taban fiyat politikasının iflasını da gösteriyor. Dış piyasada fiyatı çok yükselmişken buğdaya verilen düşük taban fiyatı, ayrıca harmandan çok sonra fark verilerek köylüden çok tüccarın zengin edilmesi üreticilerin memnuniyetsizliğine yolaçtı. Ayçiçeğine yüksek taban fiyatı verilmesi ise, mazot, yedekparça, bez, tuz, şeker gibi fiyat artışlarının köylünün gelirini kat kat aşması karşısında etkisiz kaldı.

Buna genel olarak fiyatlardaki artış ve bazı malların bulunulmamasının şehirli yurttaşlarda yarattığı hoşnutsuzluğu da eklersek CHP'nin oy kaybının nedenlerinden biri ortaya çıkıyor.

İkincisi, Edirne önemli sınır kapılarının bulunduğu bir ilimiz. "Kapı" sözcüğü Edirneli için hem bir gelir kaynağı hem de yolsuzluklar anlamlarını taşıyor. Önceki yıllarda artık açıkça yapılan kayırmalar, yolsuzluklar CHP ağırlıklı hükümet döneminde de artarak sürünce seçmenin CHP'den soğumasına yolaçtı.

Fakat seçim sonuçlarını belirleyen en önemli etken bizce Edirneli seçmenin uyanıklığı oldu. Köylü olsun şehirli olsun Edirneliler ülke sorunlarıyla çok yakından ilgileniyorlar. Okuma yazma seviyesi çok yüksek ve nüfusun çoğunluğunu göçmenler oluşturuyor. Televizyon köylerde bile çok yaygın ve yadırganmayan bir araç. Bu bakımdan ülkedeki gelişmeleri yakından izleyen Edirneli seçmen, CHP ağırlıklı hükümetin teslimiyetçi, anarşiye karşı insiyatifsiz ve yönetimde tutarsız tutumuna seçim günü büyük bir tepki gösterdi ve esas olarak bu nedenle CHP oylarında büyük düşüş meydana geldi.

Son olarak, CHP adayı Erdal Kalkan'ın daha önce veto edilmiş olmasının ve TKP yanlılarıyla sıkı fıkı olmasını da eklemek gerek. Seçime birkaç gün kala AP'liler, TKP'nin Sesi Radyosu'nun TKP'nin Erdal Kalkan'ı desteklediği şeklindeki yayınlarını, köy köy dolaştırıp köylülere dinlettiler. İşi gücü Rusya'yı övmek olan kilometrelerce uzaktaki bir radyonun CHP adayını desteklemesini Edirneliler pek tasvip etmemiş olacaklar ki, TKP'nin desteklediği adayı desteklemediler.

EDİRNELİ SEÇMENİN VERDİĞİ DERS

Seçim öncesinde Edirne CHP yöneticileri, "Biz iktidar partisiyiz , bizim silahlarımız farklı olur" diyorlardı. CHP'li yöneticilerin güvendikleri koz, seçim öncesinde bazı ürünlerin taban fiyatlarında alelacele yapılan artışlardı.

Fakat sonuç umdukları gibi olmadı. Edirneli seçmen bu seçimlerde CHP'ye en büyük cezayı verirken, geçici uygulamalarla gözünün boyanamayacağını, ülke sorunlarıyla çok yakından ilgilendiğini gösteriyordu. Sonuçlar, Edirnelilerin üç beş kuruş değil, ülkede birlik, barış ve istikrar istediklerini gösteriyordu açıkça.

SEÇİM geecesi Edirne'deki tek milletvekilliğini AP'nin aldığının belli olmasından sonra, İstanbul'dan da sonuçlar gelmeye başlayınca, CHP'nin son umutları tükeniyordu. 1977 seçimlerinde İstanbul'da oyların yüzde 58'ini alıp AP'yi 456 bin oy geride bırakan CHP, bu seçimlerde 398 bin oy kaybediyordu. AP ise aradakı farkı kapatmakla kalmıyor 25 bin oy öne geçiyordu. Sonuçlar CHP'de şok etkisi yaratırken, bu kadarını ummayan AP'lilerde de şaşkınlık hakimdi. Ve toplam on senatörlüğün 5'ini AP, 4'ünü CHP, 1'ini ise MSP aldı.

CHP, 1950'den bu yana İstanbul'da yapılan seçimlerde ilk kez eski Demokrat Partiyi ve Adalet Partisini 1973 seçimlerinde geride bırakmıştı. CHP, 1969 seçimlerinde AP ile arasındaki 83 binlik oyu, 1973 seçimlerinde oylarını yüzde 145 artırarak kapatıyor ve 208 bin oy öne geçiyordu. Bu, CHP için gerçek bir oy patlamasıydı. Seçmen kitlesindeki CHP'ye doğru gelişmede, şüphesiz İstanbulluların yaşadığı 12 Mart döneminin etkisi vardı. İşçilerin yoğun olarak bulunduğu, nüfusun çoğunluğunu memur, yoksul ve orta halli insanların meydana getirdiği İstanbul seçmeni, 12 Mart'a karşı duyduğu tepkiyle özgürlüklere sahip çıkıyor ve özgürlüklerin savunucusu olarak gördüğü Ecevit'e yöneliyordu. CHP, 1973'teki başarısını, 1975 kısmi Senato seçimlerinde de sürdürdü. 1975 seçimlerinde 560 bin 423 oy alarak oylarını 61 bin artıran CHP, "Artık İstanbul bizim" diyordu.

1975 ve 1977 yılları arasında MC hükümeti döneminde, MHP'lilerin devlet kesimi içinde sağladıkları etkinlikle yaygınlaştırdıkları terörden ve gittikçe artan hayat pahalılığından en fazla etkilenen illerimizden birisi de İstanbul'da. 1977 seçimlerine gidilirken İstanbul seçmenindeki CHP'ye yöneliş azalmamış daha da artmıştı. Bu genel gelişmenin üzerine bir de Haziran 1977 seçimleri yaklaşırken İstanbul'da yaşanan olaylar eklenince, CHP'nin 1977'deki 891 binlik büyük oy patlamasının zemini doğdu. 1 Mayıs 1977 günü Taksim Alanında yaşanan büyük katliamda 36 yurttaş hayatını kaybetmişti. İstanbul, seçimleri engellemek ve darbe yapmak peşinde koşan karanlık güçlerin eylem alanlarından birisi haline gelmişti. 1 Mayıs katliamını, Yeşilköy Havaalanına ve Sirkeci Garına yapılan sabotajlar izledi. Bu sabotajlarda 7 kişi hayatını yitirirken, 40'tan fazla insan yaralanıyordu. Ecevit'e Çiğli'de yapılan suikastın ardından, seçimlere iki gün kala Demirel radyodan Ecevit'e İstanbul'da bir suikast düzenleneceğini duyuruyordu. Radyo ve TV'de yayılan bu haber ve Ecevit'in İstanbul'da mitingi yapmaya karar vermesi, Taksim Alanında görülmemiş bir kalabalığın toplanmasına yol açtı. İstanbullular, Ecevit'in şahsında aslında demokrasi ve özgürlüklere sahip çıktılar ve bu havada seçimlere gidildi. Ve sonuç AP: 434 bin, CHP 891 bin..

Böyle bir tablodan sonra 1979 seçimlerinde CHP, 398 bin oy kaybederek, 1973'te topladığı oyların altına düştü. CHP'deki büyük düşüşe karşılık, AP, oylarındaki 60 binlik bir artma ile İstanbul'da çoğunluğu elde etti.

CHP dışında diğer bütün partiler İstanbul'da oylarını artırdılar. MSP ve MHP, oylarındaki artışlara rağmen toplam oylar içinde ancak yüzde 8 ve yüzde 3'lük bir seviyede kaldılar. 113 binlik oy MSP'ye bir senatörlük getirdi. MHP oylarındaki ..6 bin artış, İstanbul'daki yoğun terör olaylarının bir kutbunu oluşturan bu partinin gelişmesini değil, ancak durumunu koruduğunu gösteriyordu. Küçük partiler arasında en fazla oy artıran CGP idi. Ancak 25 binlik oy artışı da CGP'nin İstanbul'da bir varlık haline geldiğini göstermekten çok uzaktı.

CHP'nin oyları nereye gitti? Diğer partilerin artan oylarının hepsinin CHP'den gittiği kabul edilse bile geriye 200 bin oy açığı kalıyor. Kaldı ki AP'nin aldığı oylar içinde DP'nin oyları ve eski seçimde AP'ye küserek seçimlere katılmayan yurttaşların tekrar AP'ye oy vermeleri hesaba katılırsa, CHP'li seçmenlerin daha büyük ölçüde sandık başına gitmediği görülür. Bu sonuca göre CHP oylarının bir kısmını AP, bir kısmını da diğer küçük partiler ve bağımsızlar toplarken, 1977 seçimlerinde CHP'ye oy veren 250 bin civarında bir seçmen kitlesinin oy vermediği ortaya çıkıyor. Hayat sıkıntısı, anarşi, kuyruklar gibi olayları en fazla yaşayan İstanbullular desteklerini CHP'den çektiler.

CHP'nin İstanbul'da en fazla oy kaybettiği ilçeler, sırasıyla, Fatih (63 bin), Bakırköy (52 bin). Kadıköy (47 bin), Şişli (43 bin)dir. Diğer ilçelerin hepsinde de CHP oyları azalmıştır. Buna karşılık AP'nin, oylarını en fazla artırdığı ilçeler Bakırköy (16 bin), Kadıköy (12 bin). Kartal (9 bin), Üsküdar'(9 bin) dir..

İstanbul'daki seçimlerin bir diğer ilginç yönü de TKP adayıydı. TKP, bağımsız olarak gösterdiği adayla ve bütün gücüyle İstanbul'da seçimlere katıldı. Hedefleri 50 bin oy ve bir senatörlüktü. TKP'liler çok büyük masraflar ve gürültülerle yürüttükleri seçim propagandasına rağmen hedeflerinin yarısına bile ulaşamadılar, 20 bin oyda kaldılar. Diğer Moskovacı partilerden TİP 12 bin oy toplarken, Töb-Der Başkanını aday gösteren TSİP ancak 5 bin 668 oy aldı. İşin ilginç yönü İstanbul'da TBP'nin, TKP ve diğer partileri geride bırakması ve hiç bir faaliyeti olmamasına rağmen SDP'nin 13 bin oy toplamasıydı.

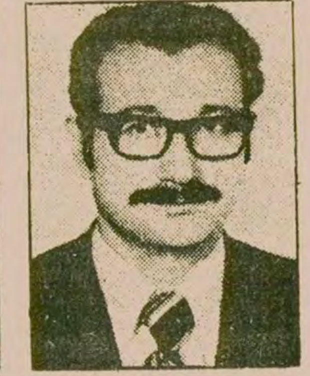
Böylece, İstanbul'daki seçim sonuçları, İstanbul'u CHP'li seçmenin sandık başına gitmediği illerin başına getirirken, eski küskün AP'lilerin de tekrar partilerine döndükleri sonucunu belirgin olarak ortaya çıkarıyordu. CHP'nin İstanbul'daki oy kaybı Türkiye çapındaki genel milletvekili dağılımını da yakından ilgilendiriyor ve bundan sonraki seçimler için bir uyarı işareti oluyordu.

Seçilen CHP senatörleri (4)

Aysel Baykal

CHP - İstanbul: 1938 yılında Ankara'da doğdu. İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Ticaret Bakanlığı'nda Sigorta Murakabe Kurulu'nda uzman olarak çalıştı.

Mehmet Emin Sungur

CHP - İstanbul: 1936 yılında Malatya'da doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi Teknik Okul Mimarlık Bölümünü, İstanbul İktisat Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsünü bitirdi.

Besim Üstünel

CHP - İstanbul: 1927 yılında Gaziantep'te doğdu. İktisat Profesörü olan Besim Üstünel Maliye Bakanı olarak Ecevit Hükümetinde görev yaptı. CHP Genel Sekreter Yardımcısı Üstünel 12 Mart 1975 yılından bu yana İstanbul Senatörlüğünü yapıyor.

Rahmi Erden

CHP - İstanbul: 1927 yılında Bayındır'da doğdu. İstanbul Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. 1947 yılında CHP'ye girer. Rahmi Erdem, 1968 yılında İl Genel Meclisi üyeliğine seçildi. Grup ve Meclis Başkanvekili olarak görev yaptı.

Seçilen AP senatörleri (5)

Vefa Poyraz

AP - Istanbul: 1917 yılında Nevşehir'de doğdu. Emekli Kurmay Albay olan Poyraz, Bitlis, Trabzon, Bursa ve İstanbul illerinde valilik yaptı. 7 yıldır İstanbul Senatörü olan Poyraz Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı da yaptı.

Orhan Cemal Fersoy

AP - İstanbul: 1923 yılında Bursa'da doğdu. İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. 1946 yılında DP saflarında siyasi hayata atılan Fersoy, 1969 yılında milletvekili seçildi. Fersoy iki çocuk babası.

Erdoğan Adalı

AP- İstanbul: 1927 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. İstanbul Barosu avukatlarından olan Adalı, 1964 yılında İstanbul'dan Cumhuriyet Senatosu'na seçildi. 5 yıl Bütçe Komisyonu Başkanlığı yaptı.

Sadık Batum

AP - İstanbul: 1928 yılında İstanbul'da doğdu. Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Batum, İstanbul Barosu avukatlarından. Sadık Batum, 1973 yılından beri Belediye Meclisi üyeliği görevini sürdürüyordu. İngilizce biliyor.

Emin Uyansoy

AP - İstanbul: 1932 yılında Eskişehir'de doğdu. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'ni bitirdi. Ankara Zirai Mücadele Enstitüsü'nde asistanlık yaptı. Emin Uyansoy, evli ve iki çocuk babası.

Seçilen MSP senatörleri (1)

Ali Oğuz

MSP - İstanbul: 1928 yılında Kayseri'nin Germir ilçesinde doğdu. Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitiren Ali Oğuz, İstanbul'da serbest avukatlık yaptı. Oğuz, aynı zamanda Milli Selamet Partisi Genel Sekreter Yardımcılığı görevini yürütüyor.

Seçmen sayısı: 1977 - 2.518.737
1979 - 2.178.836
Seçmen sayısındaki azalma: 339.901 (%13)
Geçerli oy: 1977 - 1.530.966
1979 - 1.301.846
Katılma oranı: 1977 - %64,4
1979 - %60,9

	1977 aldığı oy	oranı	1979 aldığı oy	oranı	oylardaki kayıp ve artış	kayıp artış oranı
AP	434.879	28.4	519.181	39.8	+ 84.302	+ 19.3
CHP	891.772	58.2	493.770	37.0	-398.002	- 44.6
MSP	101.078	6.6	113.803	8.7	+ 12.725	+ 12.5
MHP	41.261	2.7	47.282	3.0	+ 6.021	+ 14.5
CGP	15.342	1.0	40.362	3.0	+ 25.020	+163
DP	18.246	1.2	—	—	—	—
TBP	21.521	1.4	27.023	2.0	+ 5.502	+ 25.5
TİP	4.817	0.3	12.989	1.0	+ 8.172	+169
TSİP	—	—	5.668	0.4	—	—
SDP	—	—	13.461	1.0	—	—
Bağ.	2.895	0.2	28.357	2.1	—	—

10 Senatörlük: 5 AP—4 CHP—1 MSP

Balıkesir

CHP 52 bin oy kaybederken AP oylarını korudu

SON yıllarda şiddet olaylarının yoğunlaştığı illerimizden biri olan Balıkesir'de seçime katılma oranı bu kez düştü. 1977 seçimlerinde seçmenlerin yüzde 80.1'i sandık başına gitmişken, bu kez yüzde 75.9'u gitti. Katılma oranının düşmesinde, şiddet olaylarının artması kadar, seçilecek 3 senatörün AP 2, CHP 1 şeklinde paylaşılacağının önceden belli olmasının da etkisi oldu. AP'nin 3. senatörlüğü alması için CHP'nin üç katından fazla oy olması gerekiyordu ki, bu da hemen hemen imkansızdı.

Balıkesir'de 14 Ekim sonuçlarının 1977'den farklı yanı CHP'nin yüzde 38.2 oranında 52 binin üstünde bir oy kaybına uğraması, MHP'nin ise 3 bin oy kadar az bir artış sağlayabilmesiydi. Bunun yanısıra AP 2 bin kadar bir azalmayla, MSP'de 835 oy artışıyla oylarını koruyan partiler oldular.

CHP oylarındaki 52 binlik düşüşe rağmen öteki partilerin oylarının yükselmemesi, daha önce CHP'ye oy veren seçmenin CHP'nin hükümette izlediği politikalara karşı tepki duyarak sandık başına gitmediğini gösterdi. Bu seçmen kesimini en çok etkileyen konular, hükümetin anarşi konusundaki yetersiz tutumu, pahalılık ve tarım kesimine karşı izlediği başarısız politika oldu.

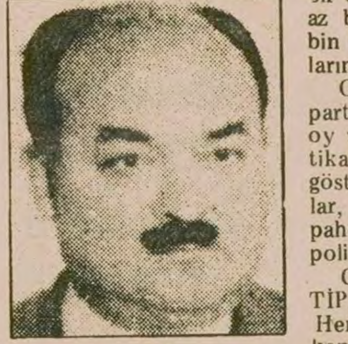
CHP'ye oy vermeyen seçmen Balıkesir'de de TİP, TSİP gibi Moskova yanlısı partilere itibar etmedi. Her iki partinin oy oranı yüzde 0,6 civarında kalırken, SDP Balıkesir'de de bu partileri geçti.

MHP oylarının 10 binden 13 bine yükselmesinde ise MHP'nin faaliyetlerini Balıkesir'de yoğunlaştırmasının etkisi oldu. Balıkesir'de eylemlerini yoğunlaştıran MHP yanlısı militanlar, MC döneminde çeşitli daire ve kurumlara atanan yöneticilerden de destek görmüşlerdi.

Nejat Sarıcalı

CHP - Balıkesir: Nejat Sarıcalı 1914 yılında Ayvalık'ta dünyaya geldi. 17 yıl süre ile Ayvalık İlçe Başkanlığı'nı yaptı. 1964 yılında CHP Senatörü olarak parlamentoya girdi. Nejat Sarıcalı evli.

Cemal Orger

AP - Balıkesir: Bandırma'da 1922 yılında doğdu. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi mezunu. Meclis Başkanlığı, Belediye İşletmeler Müdürlüğ'i, Bandırma Turizm Derneği Başkanlığı yaptı.

Mithat Çavdaroğlu

AP - Balıkesir: eski AP milletvekillerinden. Balıkesir'e bağlı Sındırgı ilçesinde doğan Mithat Şükrü Çavdaroğlu, Balıkesir'in tanınmış siyaset adamlarından biri idi.

Seçmen sayısı: 1977 - 469.592
1979 - 428.469
Seçmen sayısında azalma: 41.123 (%8,6)
Geçerli oy: 1977 - 364.157
1979 - 316.664
Katılma oranı: 1977 - %80.1
1979 - %75.9

	1977 aldığı oy	oranı	1979 aldığı oy	oranı	Oylardaki artma eksilme	artma eksilme (%)
AP	188.145	51.7	186.494	58.9	— 1.651	—0.9
CHP	136.448	37.4	84.317	26.6	— 52.131	—38.2
CGP	6.091	1.7	6.606	2.1	+515	+8.5
DP	5.597	1.5	—	—	—	—
MHP	10.093	2.8	13.173	4.6	+ 3.080	+30.5
MSP	17.451	4.8	18.286	5.8	+835	+4.8
TBP	—	—	1.557	0.5	—	—
TİP	—	—	1.908	0.6	—	—
TSİP	—	—	1.965	0.6	—	—
SDP	—	—	2.358	0.7	—	—
Bağ.	332	0.1	—	—	—	—

3 Senatörlük: 2 AP - 1 CHP

Çanakkale

AP ikinci senatörlüğü az farkla kaçırdı

İKİ senatör çıkartan Çanakkale'de sandıktan beklenilen sonuç çıktı: AP 1, CHP 1. Ancak bu kez CHP senatörlüğü son anda kurtarabildi. AP 2 bin oy daha alsavdı Çanakkale'de de tulum çıkartacaktı.

Çanakkale önceleri Demokrat Parti ve Adalet Partisi'nin kalesi durumundaydı. 1969 seçimlerinde 5 milletvekilliğinden 4'ünü AP almıştı. CHP ancak 1 milletvekili çıkartabilmişti. Fakat daha sonra 1973 ve 1977 seçimlerinde CHP arayı kapatmaya başladı. Öteki partilerin oy toplayamadiğı bu ilimizde 1977 seçimlerinde CHP 68 bin 48, AP ise 88 bin 138 oy almış ve milletvekilliklerini 2-2 paylaşmışlardı.

14 Ekim seçimleri öncesinde 2-0 için kolları sıvayan AP yöneticileri güvendikleri tek şeyin CHP'li seçmenin sandık başına gitmemesi olduğunu söylüyorlardı. Haklı da çıktılar. Seçimlerde CHP 21 bin kadar azalarak yüzde 30,7 oranında düştü. Ancak AP'nin oyları ise aynı oranda artmadı. 1977'deki oy miktarına ancak 4 bin oy ekleyebilen AP, yüzde 4,7'lik bir artış sağlayabildi. AP oylarının fazla artmamasına, Çanakkaleliler ve AP teşkilatı tarafından sevilmeyen eski bakanlardan Refet Sezgin'in liste başı olması az da olsa etki yaptı.

Sonuçların da gösterdiği gibi daha önce CHP'ye oy veren seçmenin büyük bir bölümü bu kez sandık başına gitmedi. CHP'den AP'ye oy kayması olduğu söylenemez.

CHP'li seçmenin sandık başına gitmemesinde ise en başta CHP ağırlıklı hükümetin başarısızlıkları etkili oldu. Öteden beri siyasi seviyenin yüksek olduğu ve halkın ülke sorunlarıyla yakından ilgilendiği Çanakkale'de CHP'li seçmen bu tutumuyla hükümetin izlediği siyasetleri onaylamadığını gösterdi. CHP Merkez Yönetim Kurulu üyesi İmadettin Elmas gibi partinin önde gelen bir kişisinin liste başı olması bile CHP'li seçmenin sandık başına gitmesine yetmedi.

Öte yandan hükümetin taban fiyatlarındaki başarısız politikası, köylüyü hayal kırıklığına uğratması ve artan pahalılık da CHP'nin oy kaybetmesine neden oldu. Ürettiği domatesi çok ucuza kaptıran, elmasını satamayan köylü CHP'yi az daha Çanakkale'den eli boş döndürüyordu.

Kısaca özetlersek, CHP'ye bağladığı umudun boş olduğunu gören Çanakkaleli seçmen, AP'ye de yönelmeyerek yeni bir arayış içinde olduğunu gösterdi.

İmadettin Elmas

CHP - Çanakkale: 1924 yılında Bolu'nun Düzce ilçesinde doğdu, ilk ve orta öğrenimini Düzce'de tamamlayıp İstanbul Yıldız Teknik Okulu'nu ve bunu müteakip de İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi İnşaat Bölümü'nü bitirdi.

Rafet Sezgin

AP - Çanakkale: 1925 yılında Bitlis'te doğdu, İstanbul Hukuk Fakültesi mezunu olup, çeşitli yörelerde savcılık ve yargıçlık yaptı ve 1957 yılında Çanakkale Barosu'na kaydolarak avukatlığa geçti. 4. dönem Çanakkale Milletvekilliği yaptı. Evli, 4 çocukludur.

Seçmen sayısı: 1977 - 216.744
1979 - 204.481
Seçmen sayısında azalma: 12.263 (%5,7)
Geçerli oy: 1977 - 175.641
1979 - 156.216
Katılma oranı: 1977 %88,4
1979 - %78.1

	1977 aldığı oy	oranı	1979 aldığı oy	oranı	artma/eksilme (%)
AP	88.138	50.2	92.263	59.1	+ 4.6
CHP	68.919	38.7	47.189	30.2	—30.7
CGP	2.868	1.6	2.625	1.7	— 8.5
MHP	3.857	2.2	3.524	2.3	— 8.6
MSP	8.564	4.9	6.919	4.4	—19.2
DP	3.420	2.0	—	—	—
TBP	585	0.3	724	0.5	--
TİP	—	—	833	0.5	—
TSİP	—	—	990	0.6	—
SDP	—	—	1.151	0.7	—
Bağ.	161	0.1	—	—	—

2 Senatörlük: 1AP - 1CHP